

BISTRIŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA II JULIJ 2012 II ŠT. 50 II 5200 IZVODOV II BREZPLAČNO

**OBISK MINISTRA
ZA OKOLJE IN
KMETIJSTVO**

**DAVČNI URAD V
NOVIH PROSTORIH**

**OBELEŽITEV
OBČINSKEGA
PRAZNIKA**

**PRVA POLETNA
MUZEJSKA NOČ**

Ko na večer ljubo pihlja zefir ...

*Ko na večer ljubo pihlja zefir
in tiha luna med oblaki plove,
lete čaravnice čez temne krove,
gore, vode, čez mirni svet jezer.*

*In kmalu švigajo v poljanski mir,
z rogaške gore, vžigajo domove;
a kadar zopet odzvoni danove,
tu hiše, tam skednja – nikol nikjer! ...*

*In ni-li moja sreča prah, pepel,
ki jo očij je tvojih ogenj vzel?
Saj vem, o vem, tvoj ljubček je Mefisto.*

*Saj vem, da na rogaško goro tisto
te nosi, ljubica – čarovnica,
zvečer namazana kuhovnica.*

(Dragotin Kette)

UVODNIK

Mesec junij je minil v znamenju občinskega praznika, katerega je Občina Ilirska Bistrica počastila z različnimi prireditvami. Dogajalo se je tako na kulturnem kot na športnem področju. Najbolj dejavni pa so bili šolarji, ki so svoje obveznosti zaključili in se počasi odpravili na zaslužene počitnice. V teh vročih poletnih dneh pa se je na gradu Prem odvijala prva poletna muzejska noč, kjer smo uživali v idiličnem okolju gradu ter si ogledali predstavitev turistično-promocijskega filma o naravnih danosti in znamenitostih naše občine. Za občane pa imamo tudi pomembno novico, da se s 1. julijem davčni urad Ilirska Bistrica seli v nove prostore v Domu na Vidmu.

Nikakor ne spreglejte niti vabila k sodelovanju v akciji Občina Ilirska Bistrica lepa in gostoljubna 2012 ter seznam dopustov zdravnikov in zobozdravnikov v mesecu juliju, ki bo marsikomu skrajšal nepotrebno čakanje pred zaprtimi vrati ordinacij.

Pred nami sta torej najlepša poletna meseca in čas počitnic.

Vsi ki ste že z eno nogo na dopustu vam želimo prijeten oddih, vsi ki pa ste še delovni, pa preživite kar se da lepo z mislijo, da bo tudi za vas kmalu prišel čas, ko se boste odpočili od napornega leta.

Isabella Bučković,
odgovorna urednica

IZ VSEBINE

AKTUALNO	Poletna muzejska noč	3
	Obležitev občinskega praznika	4
OBČINSKI ODMEVI	Davčni urad Ilirska Bistrica se seli v nove prostore	6
	Obisk ministra za okolje in kmetijstvo	7
	Vabilo za sodelovanje v akciji lepa in gostoljubna 2012	10
	Dopusti zdravnikov in zobozdravnikov v mesecu juliju	13
OKOLJE IN PROSTOR	Strokovni posvet na temo: Razvoj elektrovleke na Primorske in v Sloveniji	15
GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM	Raznovrstnost na domačiji Bubec	16
	Belajtnge	17
	Dobrote iz naših krajev	18
ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV	Državno prvenstvo v lovu krapov na jezeru Mola	19
	Stare slike pripovedujejo...	20
	Nakup tovrnega podvozja v PGD Ilirska Bistrica	22
SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE	Malo drugačen dan	23
	Le kaj je to z' ena kelnar' ca	23
KULTURA	Slavili smo dvoje stoletnic	26
	Misel o knjigi	27
	Bistričanka osvojila Cambridge	28
	Tartinjada	30
	Cvet pomladi	31
ŠOLSTVO IN ŠPORT	20-letnica ustanovitve OŠ Antona Žnidaršiča	34
	Mladi raziskovalci že tretjič na kongresu	39
	Sprejem najuspešnejših učencev	42
	Šport jih družijo	47
	Spust za čisto reko	48
NAŠI MLADI IN NAJMLAJŠI	Dogajanje v vrtcu Pregarje	52
	Kako pride kruh na našo mizo?	53
NAPOVEDNIK	Prireditve v mesecu juliju	56

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica
Odgovorna urednica: Isabella Bučković
Uredniški odbor: mag. Olga Knez, Vladimir Čeligoj, Mateja Rolih, Tatjana Urbančič, Milojka Štemberger, Lucija Šenkinc
Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirsko-bistrica.si III Telefon: 05/71 12 308, 051/341 133
Lektoriranje: Nataša Ujčič (razen posameznih prispevkov) III Grafična zasnova: Nina Urh
Grafično oblikovanje in tisk: Schwarz print d.o.o., Koprška ulica 106 d, 1000 Ljubljana III Naklada: 5.200 izvodov
Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.
Fotografije: Špela Koželj, Petar Nikolić, Vojko Čeligoj, Isabella Bučković, SK Snežnik, Rudi Keš, Simon Godec, Rihard Baša, Vili Perdec, Jana Gombač in foto arhivi društev, gimnazije Ilirska Bistrica, OŠ Antona Žnidaršiča, OŠ Dragotina Ketteja, OŠ Jelšane, OŠ, Podgrad, OŠ Podgora Kuteževo, OŠ Pregarje, Fotografija na naslovnici: Aleš Filiput

POLETNA MUZEJSKA NOČ

Idilično okolje gradu Prem je letos prvič 16. junija postalo prizorišče slovenske prireditve Poletna muzejska noč. Gre za **največjo promocijsko akcijo slovenskih muzejev in galerij**, kjer želijo predstaviti ustanove in njihove vsebine kot prostore sproščenega preživljanja prostega časa. **Slovenija se spremeni v otočke luči, ki oživljajo in osvetluje mestna središča, četrti, trge in dvorišča gradov.** Ideja se je porodila iz poznavanja podobnih dogodkov v tujini in iz želje na privlačen način predstaviti razstavišča javnosti in jih približati ljudem. V akciji sodeluje več kot 80 slovenskih muzejev in galerij, letos pa se jim je prvič pridružil tudi grad Prem.

V sklopu prireditve, ki je ob tej priložnosti potekal v večernih urah, je bila delavnica Pravljični kotiček za otroke, predstavljen pa je bil tudi nov promo-

cijski film o Občini Ilirska Bistrica in območju Zeleni kras. Kot smo že poročali v prejšnji številki glasila, je sredi marca zaživela oblikovno prenovljena spletna stran www.zelenikras.si, ki je namenjena predstavitvi turistične ponudbe celotne Notranjsko-kraške regije. V zaključni fazi so izdelali skupni turističnopromocijski film in šest občinskih filmov, ki so predstavili naravne danosti in znamenitosti krajev. Projekt je bil zelo dobro sprejet med obiskovalci, ki so izrazili zadovoljstvo ob lepo narejeni predstavitvi občine.

V nadaljevanju pa nas je kustos gradu Prem Dejan Iskra popeljal na ogled razstave Starih zemljevidov naših krajev in stalne muzejske zbirke.^{III}

16. SREČANJE VETERANOV NA MAŠUNU

Kljub slabemu vremenu se je na Mašunu, 9. junija, odvijalo šestnajsto tradicionalno skupno srečanje Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Postojna in policijskega veteranskega društva Sever za Notranjsko. Srečanje, ki so se ga udeležili številni veterani in njihovi svojci, so posvetili 21. obletnici vojne za Slovenijo in dnevu državnosti RS. V uradnem delu sta jih nagovorila predsednik policijskoveveteranskega društva Vojko Otoničar in Janko Rutar, ki je bil po štiriletnem mandatu ponovno izvoljen za predsednika območnega združenja veteranov vojne. V imenu Občine Ilirska Bistrica pa je spregovoril podžupan Vojko Tomšič. Združenje veteranov vojne za Slovenijo je najzaslužnejšim podelila tudi priznanja, in sicer: srebrni znak je prejela **Občina Bloke**, srebrno plaketo **Danilo Štemberger in Darko Mržek**, bronasto plaketo **Alojz Joželj in Leon Petrovič** ter spominsko plaketo **Pevski zbor LD Martin Krpan Bloke, Milan Šajn, Radoslav Ponikvar, Tatjana Šircelj in Janez Miklavc.**

Sledil je bogat kulturni program, na katerem je zapela mlada pevka Maja Porta, veteranke in veterane pa je zabavala tudi gledališka igra v izvedbi Pepeta in France iz Beuga Kamna.^{III}

OBELEŽITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA

Občini Ilirska Bistrica je občinski praznik 4. junij, ki ga praznuje v spomin na žrtve boja proti okupatorju, počastila z različnimi prireditvami.

Osrednja slovesnost ob prazniku Občine Ilirska Bistrica je potekala v nedeljo, 3. junija, na predvečer praznika v Domu na Vidmu. V bogatem kulturnem programu so nastopili: Moški pevski zbor Dragotin Kette, Vrtec Jožefe Maslo Ilirska Bistrica, OŠ Knežak, OŠ Dragotina Ketteja, Glasbena šola Ilirska Bistrica in OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad.

Slavostni govornik župan Emil Rojc je v svojem nagovoru povzel pomembnejše pridobitve v občini v zadnjih dveh letih in spregovoril o načrtih za prihodnost: »V preteklem letu je Občina Ilirska Bistrica vlagala v infrastrukturo, gospodarstvo, kulturo in šport. Uspeli smo počrpati več kot 2 milijona evropskih sredstev, kar je zelo veliko v primerjavi z preteklim letom. V preteklem letu je občina v coni Plama povečala površino namenjeno gospodarstvu za več kot 2x, ravno tako gradimo cono v Ilirski Bistrici, poleg bodoče obvoznice. Država pa skupaj z občino gradi krožišče pri Spetiču, ki predstavlja začetek in nadaljevanje gradnje obvoznice in s tem razbremenitev prometa v Ilirski Bistrici. Uredili smo Rozmanovo ulico, Kindlerjev park in delno tudi Dom na Vidmu. Mislim pa, da bo ena pomembnejših pridobitev v zadnjih letih gradnja širokopasovnega omrežja.« Župan je omenil, da dela potekajo tudi v sosednjih vaseh Hrušici, Podgradu, Knežaku in Baču v katere bo občina investirala 4 milijone

evrov. V letu 2011 je občina realizirala proračun v vrednosti 16 milijonov evrov kar je tudi največ kar je občina v preteklih letih uspela realizirati.

Na osrednji slovesnosti ob občinskem prazniku, so podelili priznanja občinskim nagrajencem, ki so s svojim delom pustili neizbrisen pečat na življenju v občini in pomembno vplivajo na njegov razvoj in vizijo prihodnosti. Priznanja sta podelila župan **Emil Rojc** in predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja **Dušan Grbec**. Srebrno plaketo Občine Ilirska Bistrica za leto 2011 je prejelo **Društvo upokojencev Ilirska Bistrica** za dolgoletno delovanje na področju skrbi za sočloveka in prizadevanju za aktivno in kakovostno starost. Spominsko plaketo pa je za 20-letno uspešno in ustvarjalno

delo na področju izobraževanja in vzgoje mladih ter zavzemanju za bogatejši in kakovostnejši program pouka prejela **Osnovna šola Antona Žnidaršiča**.

Počastili spomin na vojne žrtve

Množični obiskovalci so se 3. junija zbrali na Hribu svobode v Ilirski Bistrici, na slovesni obeležitvi 70. obletnice požiga prvih primorskih vasi. Spomnili smo se na žrtve naših prednikov, ki so na območju reške doline in Brkinov spopadle z italijansko okupatorsko vojsko in se pogumno postavile za svobodo, sovražniki pa so še istega dne v znak

maščevanja požgali sedem vasi: obe Bitnji, Kilovče, Ratečevo Brdo, Podstenje, Mereče in Podstenjšek, ustrelili 33 talcev, več kot 450 prebivalcev pa izgnali v taborišča.

Ob spominu na tragične dogodke, ki so se zgodili 4. junija 1942, pa nam je spregovoril tudi slavnostni gost **Ciril Zlobec**: "To, kar se je dogajalo v teh krajih pred 70 leti, je bil dogodek slovenske zgodovine, ki ga ne more nihče izbrisati in ne zmanjšati njegovega pomena."

Zbrane pa sta nagovorila tudi župan **Emil Rojc** in predsednik Območnega združenja borcev za vrednote NOB

Ilirska Bistrica **Lado Čeligoj**.

V kulturnem programu so sodelovali dijaki gimnazije Il. Bistrica, MPZ Dragotin Kette pod vodstvom Mirka Slosarja in Pihalni orkester, ki ga je vodil Josip Grgasović.

Delegacija Občine Ilirska Bistrica ki jo sestavljajo predstavniki občinske uprave, občinskega sveta in bistriške zveze borcev za vrednote NOB, je tudi letos položila venec pred spomenik padlim borcem pod Kilovčami v spomin na »strašen dan, ko ste odšli od nas v temo po luč za novi čas,« kot nemo sporoča napis na spomeniku.^{III}

DAVČNA URAD ILIRSKA BISTRICA SE SELI V NOVE PROSTORE

Vse občane obveščamo, da se Davčni urad Postojna izpostava Ilirska Bistrica s 1. julijem seli v nove prostore Doma na Vidmu, Gregorčičeva cesta 2, Ilirska Bistrica. Ponudba je prišla s strani Občine Ilirska Bistrica, ki je davčni in geodetski upravi ponudila brezplačne prostore v Domu na Vidmu. Davčni urad, ki je imel do sedaj v najemu prostore v Vojkovem drevoredu, se je na predlog z veseljem odzval, saj, kot nam je zaupala ga. Nataša Komen, vodja izpostave Davčnega urada Ilirska Bistrica, so prostori v centru mesta velika prednost za njihove zavezance. »Prostori so moderno in lepo urejeni, funkcionalni ter v centru mesta. Verjamem, da bodo naši zavezanci zelo zadovoljni.« Potek dela na davčnem uradu se ne bo spremenil, urniki ostajajo isti, spremenile se bodo le telefonske številke:

Centrala: 01 369 3790/01 369 37 92

Faks: 01 369 37 95

MLADINSKI GORNIŠKI TABOR KOPRIVNA 2012 7.7. – 14.7.2012

Leto je naokrog, kmalu bodo tukaj poletne počitnice, čas, ko si vsakdo želi norih dogodivščin. Letos pri mladinskem odseku Planinskega društva Snežnik že dvanajsto leto zapored pripravljamo poletni Mladinski gorniški tabor. Tabor je namenjen osnovnošolcem in srednješolcem, ki jih veseli življenje v naravi, hoja v hribe in spoznavanje novih ljudi. Življenje, ki ga tabor prinaša in uči, je zdravo in primerno za prav vsakega otroka in mladostnika, saj ga odvrča od poplav vsakodnevnih razvad, krepi samostojnost in sposobnost sobivanja z ostalimi. Letošnji tabor pripravljamo v so-

delovanju z OPD Koper, PD Piran in PD Šentjošt v **Koprivni pri Črni na Koroškem**. Naša izmena bo potekala **od 7. 7. do 14. 7. 2012**.

Spali bomo v šotorih, hodili na izlete in ture. Vodniki vas bomo seznanili z varno gorniško opremo, prehrano in vremenom v gorah, vozli in njihovo uporabo, nudenjem prve pomoči v gorah ter z družabnimi igrami v naravi. Spoznali bomo naravne in kulturne znamenitosti idiličnega okolja, ki nas bo gostilo. V okolici tabornega prostora bomo izvedli orientacijski pohod in nočni pohod z bivačenjem. Večere bomo preživel ob tabornem ognju s kitaro v naročju ob

prepevanju pesmi. Utrjevali bomo stare in tkali nove prijateljske vezi. Spremenili se bomo v pisatelje, pesnike, slikarje, risarje, karikaturiste...

Cena:

140€.

Rok prijave:

15. 6. 2012.

Na tabor bomo sprejeli **prvih 40** prijavljenih.

Več informacij:

Spletna stran:

<http://pdsneznik.si/tabor/index.html>

Domen Strle: domen.strle@me.com,
040 520 029

OBISK MINISTRA ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE RS

Na Mašunu je 22. maja, v večernih urah, potekala 10. seja Izvršilnega odbora Slovenske kmečke zveze, ki se jo je udeležil tudi prvi podpredsednik SLS in **Minister za kmetijstvo in okolje RS Franc Bogovič** ter ilirskobistriški župan Emil Rojc.

Članice in člani SKZ so razpravljali o trenutno najbolj aktualnih kmetijskih temah, in sicer o potencialu vetrnih elektrarnah in predlogu vsebine in časa razpisa ukrepa skupne kmetijske politike »mladi prevzemnik«.

Slovenija izvaja Ukrepe 112, pomoč mladim prevzemnikom kmetij, že od leta 2004, z njim nudi finančno pomoč mladim prevzemnikom kmetij za prvi lastniški prevzem kmetije. Ugotavlja pa se, da so vlagatelji na zadnjem razpisu naleteli na določene pomanjkljivosti, saj ne dosega zgornjega limita možnosti koriščenja razpisanih sredstev. Razpisanih 70.000 evrov sredstev po kmetiji je znesek, ki ga večina mladih ne more izčrpati zaradi vezanosti roka (največ 16 mesecev od vpisa v zemljiško knjigo). SKZ zato Ministrstvu za kmetijstvo in okolje

RS je tako predlagala, da se razpis za Ukrepe 112 objavi še v letu 2012 in tako zagotovi mladim prevzemnikom dovolj časa. Minister Bogovič je poudaril, da je več kot 1.400 kmetij že bilo prevzetih preko teh razpisov. Predvideno je tudi, da se povečujejo naložbe v kmetijsko mehanizacijo in trženje kmetijskih dejavnosti. Izpostavil je še, da bo določeno prestrukturiranje na področju kmetijstva treba nujno izvesti.

Podpredsednica odbora SKZ Špela Sedmak je opozorila na težave z birokracijo tudi na občinski ravni, ki nemalokrat vplivajo na izgubo tujih investitorjev, ki bi lahko pomagali pri razvoju mladih kmetij. »Slovenskega kmeta, ki želi ohranjati kulturno krajino, vsaj v oblikiv kakršna jev oz. zmanjšati zaraščenost in gozdno mejo ob vaseh, je potrebno podpirati pri razvoju«.

Ob vstopu Hrvaške v Evropsko unijo pa se v ilirskobistriški občini odpira novo tržišče tudi za kmetijstvo, kot nam je pojasnil župan Emil Rojc, v prihodnosti načrtujejo celovit razvoj turizma v občini, s tem pa

se odpira priložnost tudi za naše kmete, predvsem na področju biohrane.

V nadaljevanju so člani SKZ namenili veliko pozornosti tudi potencialu vetrnih elektrarn.

Slovenija se mora namreč v skladu z zavezo Evropski komisiji o povečanju obnovljivih virov energije odločiti, v katere obnovljive vire bo vlagala, znotraj **države pa opredeliti, kateri razpoložljivi energetski potenciali so najprimernejši in jih nato temu primerno zakonodajno in finančno spodbujati**. Razpravljalo se je predvsem o pridobivanju energije iz vetra oz. vetrnih elektrarnah, ki so po mnenju SKZ pomemben oblika alternativne energije za slovenski prostor, ki pa ga potrebno strokovno uskladiti. Na navzkrižje pa naletijo predvsem pri postavitvi vetrnih elektrarn na potencialno ustrezna območja, ki pa se nahajajo v zaščitenih območjih. V ilirskobistriški občini je to primer Volovje rebri. Župan je ob tem dejal: »Evropa alternativne vire vključno z vetrno energijo podpira in Občina Ilirska Bistrica ima vetrno polje v svojem prostorskem načrtu.« III

ALU-TERMO OKNA, VRATA

**L
U
S
L
A
V**

- ♦ s termo členom
- ♦ trojno tesnenje

www.aluslav.si

041-544-687

Slavko Smrdelj s.p.
Partizanski hrib 12
6250 Ilirska Bistrica

email: aluslav@gmail.com
fax: 059-052-741

**Vaše prispevke pričakujemo
do 20. v mesecu na e-naslovu:**

odmevi@ilirska-bistrica.si

VABLJENI K SODELOVANJU!

ODPRTO PISMO GE. DRAGICI JAKSETIČ

Takoj ko začneš pisati, kaj je kdo komu rekel, je tvoj nivo na nuli. Če je to zate v redu, potem nadaljuj. Toliko o tem zakaj bi te moralo biti sram. V svojem članku namiguješ, da svoje delo opravljam v stilu absolutista. Ali lahko poveš kaj počnem kar ni v moji pristojnosti? Kje sem prekoračil svoja pooblastila? Ali mogoče misliš, da občinski svet sprejema sklepe na moj ukaz? Če tako misliš, se motiš. Praviš, da sem prišel na oblast s prevaro do tistih, ki so si želeli sprememb na boljše. Kaj sem naredil v svojo korist in na škodo občine? Ali se občina v mojem mandatu razvija počasneje kot se je v preteklih letih? Mogoče, ampak to ne bo samo v tvoji presoji.

Na peti seji 14. aprila 2011, sta bila razrešena iz Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Igor Batista in Vojko Tomšič. Zdravko Kirn je predlagal razširitev dnevnega reda občinskega sveta in zamenjavo dveh članov komisije. Brez predhodnega gradiva, brez obrazložitve oziroma obrazložitev je bila, da tako zahteva ljudstvo. G. Kirn je jasno in glasno povedal, da je razlog politične narave. In so jih zamenjali. Roko sta dvignila tako g. Jenko kot g. Mihelj. Si se o tem dogodku razpisala? NE. Se je razpisala gospa Lori Ferko? NE. Je kdo vložil tožbo? NE. Kdo je bil takrat »Občina to sem jaz«?

Ja g. Štembergerju ni prav glede imenovanje občinske volilne komisije, a meni je pa super z vsemi zdrahami in podtikanji v katerih lepo sodeluješ tudi ti. Predstavniki strank in list v Občinskem svetu Občine Ilirska Bistrica so bili pozvani, da najkasneje do 10.1.2012 do 13. ure dostavijo predlog za imenovanje Občinske volilne komisije. Predloga za imenovanje članov komisije niso oddali Lista neodvisnih občanov Krajevnih skupnosti, Neodvisna lista skupaj naprej, Desus, Mladi forum Šajeta in **ZARES nova politika (Igor Štemberger)**. Naštete liste in stranke predstavljajo v občinskem svetu neformalno opozicijo, katere duhovni vodja gospod Anton Šenkinc, je na občinskem svetu izjavil,

da bodo pozive občinske uprave za predloge za imenovanje Občinske volilne komisije tudi v bodoče bojkotirali. Po tvoje s tem ni nič narobe, da nekdo postopek bojkotira, potem pa s tožbo od nekoga drugega zahteva, da ta isti postopek izpelje. Svetnik Rok Jenko **ni bil razrešen** iz odbora za stavbna zemljišča, stanovanjske in poslovne prostore, kot mi podtikaš v svojem članku, ampak je bil razrešen iz mesta predsednika tega odbora. In sicer na pobudo štirih od šestih takrat prisotnih članov, ker si je g. Jenko vzel pravico oblikovati zapisnik prejšnje seje odbora mimo volje večine članov. Gospod Mihelj me bo osebno tožil. Sicer še ne vem zakaj. Mogoče zato, ker sem povedal, da po mojem mnenju ni primeren za direktorja, ker je v svojem mandatu pridelal za več kot tristo tisoč evrov izgube. Po tvojem mnenju ga imam na »muhi«. Oprosti, ko sem kandidiral za župana, nisem vedel, da so nekateri v občini nedotakljivi ne glede na rezultate, ki jih dosegajo.

Začetek citata. »Po mnenju župana Emila Rojca bistriški vrtec ne bi bil primeren niti za Šenkinčeve kobile.« Konec citata. Če bistriški vrtec ne bi bil primeren niti za Šenkinčeve kobile, bi ga morali zapreti. Tega nisem izjavil in to ni moje mnenje. Prosim, da me bodoče citiraš pravilno in v skladu s kontekstom v katerem je bila izjava izrečena. Začetek citata. »*Ne vem kaj si misli ravnateljica osnovne šole, pod katerimi okni naj bi župan zgradil nov vrtec, pa tega še ne ve. Lepo vas prosim le zakaj bi to morala vedeti?!*« Konec citata. Moj prvotni predlog za lokacijo novega vrtca je bil na prostoru bivše tovarne TOK. Na prigovarjanje te iste ravnateljice in nekaterih svetnikov (toliko o tem »Občina to sem jaz«), ter po pregledu stroškov gradnje, sem svojo odločitev spremenil in predlagal lokacijo, ki jo je izbrala še »prejšnja oblast«, to je poleg osnovne šole A.Ž. Ravnateljci sem izročil skico lokacije in skico zunanosti vrtca še pred sejo občinskega sveta na katerem smo raz-

pravljali o tem projektu. Nadalje sem prebral v Delu. »Župan Rojc po svoje kadruje tudi pri porabnikih proračuna. Zadnji primer je podjetnik Stojan Kovačič«. **NISEM PREPRIČAN, da se zavedaš kaj pišeš.**

Postopek za izgradnjo vodovoda v Podgradu smo pričeli z :

- **Razpisom:** 17.11.2011 oznaka JN13203/2011 objavljeno obvestilo o javnem naročilu, po odprtem postopku. - KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA PODGRAD I. FAZA in VZDRŽEVALNA DELA V JAVNO KORIST NA VODOVODU PODGRAD I. FAZA.
- **Izbran:** KRAŠKI ZIDAR d.d., Kolodvorska ulica 1,6210 Sežana
- **Podpisana pogodba:** 11.04.2012, v vrednosti: 168.501,80 €

V kolikor ne poznaš postopkov javnega naročanja, naj ti pomagam, da je potrebno za gradbena dela nad 40.000 € izvesti javno naročilo, sam postopek, ki je v zakonu natančno opredeljen traja najmanj dva meseca. Kot je razvidno iz zgoraj navedenega smo ta postopek izvedli in izvajalca izbrali v skladu s pravili. Za kršitev pravil javnega naročanja so za odgovorno osebo, v tem primeru sem to jaz, predvidene sankcije. Gospod Kovačič se je »vselil« na gradbišče v Podgradu brez podpisane pogodbe z izbranim izvajalcem (vsaj meni pogodbe na mojo zahtevo niso pokazali, kar pomeni, da **ni bil podizvajalec** Kraškega zidarja) in seveda brez podpisane pogodbe z občino. Če misliš, da bi moral sprejeti tak način dela in Kovačiča pustiti na gradbišču, potem se hudo motiš **ti in gospod Kovačič**.

Glede na tvoje besede »moje delo ocenjujejo predvsem moji delodajalci« in glede na laži, ki jih pišeš se postavi vprašanje ali mogoče zate velja, da **oblikuješ javno mnenje za potrebe nekoga drugega ?!!**

Emil Rojc
župan

OBČINA ILIRSKA BISTRICA
Bazoviška cesta 14,
6250 Ilirska Bistrica

ODGOVOR G.ŠENKINGU NA ČLANEK "ZAKAJ V ILIRSKI BISTRICI NI NIKOLI NIČ?"

Ni v moji navadi, da bi komentiral članke in razmišljanja, ki jih, kot kakšno mehiško nadaljevalko, pišete za Snežnik.

Tokrat vam bom napisal nekaj stavkov, ki me v vaših »pisarijah« motijo. In verjemite mi, ne samo mene. Na volitvah ljudje volimo kandidate, za katere mislimo in upamo, da bodo delali v dobro vseh občanov naše občine. Da bodo zdrabe enkrat za vselej zakopane, da bodo strankarski interesi manj pomembni od potreb občine. Žal se običajno stvari zasukajo drugače in naše želje in upanja ostanejo le iluzija. Verjemite mi, da bi bili občani bolj zadovoljni s tem, da bi vsi skupaj našli skupni jezik, pozabili lastne interese in naredili kaj dobrega za našo malo skupnost. Dovolj nam je obtoževanj, očitanj in pisanja po časopisih. Zberite pogum, pogoltnite zamere in skupaj naredite kaj, da nam bo boljše in lepše.

Bili ste župan in upam, da niste pozabili, kako vas so jezila nasprotovanja zaradi nasprotovanj, brez utemeljenih razlogov. Vaše pisanje kaže na to, da ne morete preboleti dejstva, da niste več župan. Saj zaradi tega vendar ni konec sveta. Obilo možnosti imate tvorno sodelovati in pomagati sedanjemu županu. Toda ne. Raje ste proti vsemu, kar se naredi. Pozabili ste, da ste bil nedolgo tega v podobnem položaju.

Moti vas, da je končno asfaltiran delček zemljišča pri avtobusni postaji.

Moti vas preplastitev asfalta v Vojkovem drevoredu.

Motijo vas urejene tribune na košarkarskem igrišču.

Postal ste poznavalec hortikulture in vas ureditev zelenic ne more prepričati.

Moti vas ...

Nam, navadnim občanom, se zdi, da Bistrica končno dobiva podobo, ki si jo zasluži. Dozdeva se mi, da niste v dveh mandatih, ko ste bili župan, za podobo Bistrice storili kaj dosti. Več denarja je šlo v ostale krajevne skupnosti, kar je seveda popolnoma pravilno, vendar si tudi glavno naselje v občini zasluži lepo podobo. Volilni glasovi pa so seveda v krajevnih skupnostih.

In pisanje o črni listi. Ha, pa ja ne boste rekli, da je vi niste imeli. Imeli, imeli! In kako dolga je bila. Novinarji, Snežnik, politični »nasprotniki«, drugače misleči ...

Za konec pa le še stavek, dva o vodenju proslave 3. junija. V pogovoru z županom sem omenil možnost, željo, da bi proslavo vodil Franc Gombač. Župan je odgovoril, da raje ne, ker sta pač imela nesporazum. Predlagal je, da jo vodi Isabella Bučković, ker je to ena od nalog v njenem opisu del in nalog. S tem sem seznanil odbor OO ZZB za vrednote NOB II. Bistrica in seveda Franca Gombača. To je vse.

Še enkrat apeliram na vas, da pozabite zamere, da se vsi svetniki usedete skupaj in začnete delati v dobro naše občine. Zato smo vas volili in zato to pričakujemo od vas.

Lepo vas pozdravljam in upam, da me ne boste dali na črno listo.

Lado Čeligoj

ZATE PRIPRAVLJAMO NEKAJ ČISTO NOVEGA IN SVEŽEGA, KAR NE GRE ZAMUDITI!

POZOR:

Zadnji vikend v juliju, natančneje v petek, 27. 7., v sodelovanju s Klubom Jeseniških študentov pripravljamo nori, nepozabni, zabavni, razburljivi, adrenalinski vikend v Osilnici!

Te zanima?

Beri naprej

Kdaj?

27. 7. – 29. 7. 2012 (ob zadostnem številu prijav bomo za vas organizirali prevoz)

Kje?

Osilnica ob Kolpi, Hotel Kovač (<http://www.kovac-kolpa.com/>)

Cena:

- nečlani: 107 evrov

- člani: 60 evrov (do 30. 6. 2012) 80 evrov (do 20. 7. 2012)

Kaj vse je všteto v ceno?

2x nočitev s polpenzionom v modernih dvoposteljnih sobah, piknik na terasi, paintball, cosmoball, adrenalinski park, igre Petra Klepca, uporaba bazena in igrišč za tenis ter odbojko. Poleg tega vas bo ob večerih zabavalo osebje KJŠ ter KŠIB.

Si upaš z nami???

Prijaviš se lahko v času uradnih ur!

Več nas bo, lepše bo

AKCIJAAAAAAAAA!!

Vaš Kšibko

Spoštovane občanke in občani,

Občina Ilirska Bistrica se je tudi letos pridružila akciji Turistične zveze Slovenije – Moja dežela lepa in gostoljubna. Letošnja akcija bo v naši občini potekala malo drugače kot prejšnja leta.

Komisija, ki ocenjuje urejenost objektov, si bo ogledala le objekte in naselja, ki bodo prijavljena za ogled in ocenitev. Vabimo vas, da se skladno s spodnjim vabilom prijavite za sodelovanje v akciji.

VABILO ZA SODELOVANJE V AKCIJI OBČINA ILIRSKA BISTRICA LEPA IN GOSTOLJUBNA 2012

Vabimo vas k prijavam za sodelovanje v okviru akcije Moja dežela lepa in gostoljubna 2012.

V okviru akcije bo potekalo ocenjevanje:

1. individualnih stanovanjskih hiš z okolico
2. individualnih balkonov stanovanjskih blokov
3. naselij (prijavitelj je lahko krajevna ali vaška skupnost)

Kriteriji za ocenjevanje individualnih stanovanjskih hiš z okolico:

• izbor rastlin – avtohtonost	do 5 točk
• usklajenost z objektom	do 5 točk
• urejenost in vzdrževanost objekta in okolice v celoti	do 5 točk
• prostorska zahtevnost	do 5 točk

Kriteriji za ocenjevanje balkonov stanovanjskih blokov :

• izbor rastlin – avtohtonost	do 5 točk
• usklajenost z objektom	do 5 točk
• urejenost in vzdrževanost celotnega balkona	do 5 točk

Kriteriji za ocenjevanje naselij:

• celostna ureditev naselja	do 10 točk
• izbor rastlin – avtohtonost	do 5 točk
• turistična in ostala signalizacija	do 5 točk
• ekološki otoki – urejenost	do 5 točk
• ohranjenost in urejenost kulturno-zgodovinske dediščine	do 10 točk

Komisija si pridržuje pravico do spremembe točkovanja. Vaše prijave pričakujemo do torka, dne 31. julija 2012 v sprejemni pisarni Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica ali po pošti na isti naslov. Na ovojnicah mora biti oznaka: »Ne odpiraj – Občina Ilirska Bistrica lepa in gostoljubna 2012«. Prijavnica je na razpolago na spletni strani Občine Ilirska Bistrica: www.ilirska-bistrica.si in v sprejemni pisarni Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica. Ocenjevanje bo potekalo od 05. do 20. avgusta 2012. Razglasitev rezultatov in podelitev nagrad bo v sklopu prireditve Kmetijska tržnica 2012. Podatki o nagrajencih in fotografije nagrajenih objektov bodo javno objavljene.

Vrednost nagrad za najlepše urejeno individualno hišo:

1. nagrada je 200,00 evrov,
2. nagrada je 130,00 evrov,
3. nagrada je 80,00 evrov,

Vrednost nagrade za najlepše urejen balkon je:

1. nagrada je 90,00 evrov,
2. nagrada je 70,00 evrov,
3. nagrada je 40,00 evrov

Vrednost nagrade za najlepše urejeno naselje je:

1. nagrada je 400,00 evrov

Vložitev prijave za sodelovanje pomeni, da se prijavitelj strinja z vsemi pogoji tekmovanja in dovoljuje javno objavo osebnih podatkov in fotografij nagrajenega objekta in okolice.

Vse dodatne informacije dobijo zainteresirani po telefonu na tel. št.: 05 / 71 12 315, osebno pri Tanji Šajina (pisarna št. 1/III) ali na elektronskem naslovu: tanja.sajina@ilirska-bistrica.si.

Številka: 322-5/2012

Datum: 14.06.2012

OBČINA ILIRSKA BISTRICA
ŽUPAN
Emil Rojc

12. SEJA OBČINSKEGA SVETA

Na 12. seji občinskega sveta, ki je potekala 24. 5. 2012, so bili občinskim svetnikom s strani različnih izvajalcev predstavljeni naslednji projekti: izgradnja krožišča K3 (krožišče pri Spetiču), zunanja in notranja ureditev Doma na Vidmu. V projekt Doma na Vidmu, ki smo ga predstavili že v prejšnji št. glasila, bodo po novem v umeščene naslednje dejavnosti: **kulturna dejavnost, galerija, restavracija, prostori za davčno upravo, prostori za geodetsko pisarno in prostori za Center za socialno delo Ilirska Bistrica**. Davčni urad Ilirska Bistrica se v nove prostore seli že s 1. julijem.

V nadaljevanju so svetniki obravnavali predlog za podelitev občinskih priznanj za leto 2012. **Srebrno plaketo** je prejelo **Društvo upokojencev Ilirska Bistrica** za dolgoletno delovanje na področju skrbi za sočloveka in prizadevanju za dejavno in kakovostno starost, **spominsko plaketo** pa je prejela **Osnovna šola Antona Žnidaršiča Ilirska Bistrica** za 20-letno uspešno in ustvarjalno delo na področju izobraževanja in vzgoje mladih ter vzemanje za bogatejši in kakovostnejši program pouka.

Sprejeti pa so bil tudi sklepi, da se za člane uredniškega odbora glasila Občine Ilirska Bistrica »Bistriški odmevi« imenuje: **Milojko Štemberger** in **Lucijo Šenkinc**.

Za predstavnika Občine Il. Bistrica v svetu zavoda Glasbena šola Ilirska Bistrica se imenuje **Marto Kranjec**, za predstavnika Občine v svetu zavoda OŠ Toneta Tomšiča Knežak **Ano Primc**, za predstavnika Občine v svetu zavoda OŠ Rudolfa Ukoviča **Igorja Janičijevića**, ter **Denisa Kastelica** za predstavnika Občine v svetu zavoda OŠ Rudija Mahniča Brkinca Pregarje.

Roka Jenka se razreši dolžnosti predsednika odbora za stavbna zemljišča, stanovanjske zadeve in poslovne prostore, z delom nadaljuje kot član tega odbora, za novega predsednika odbora pa se imenuje **Igorja Batisto**.

Vojka Mihlja se razreši dolžnosti člana

predstavnika Občine Ilirska Bistrica v Svetu zavoda Kraške lekarne Ilirska Bistrica, po mnenju župana je neprimeren direktor Zdravstvenega doma Il. Bistrica in član odbora v svetu zavoda Kraških lekarn.

Svetniki pa so v drugo potrdili tudi sklep o **pravilniku o uporabi dvoran in drugih prostorov v lasti Občine Ilirska Bistrica**. Prejšnji predlog, da se uvedeta dva nova protokola v cenik za poroke na gradu Prem, je bil tokrat nekoliko preoblikovan, in sicer: v cenik se vstavi protokol 1, ki bo vključeval najem poročne dvorane (Viteška dvorana) in glasbeno kuliso za ceno 100 evrov, mladoporočencem pa se prizna 50-odstotni popust v primeru, da ima ob oddaji vloge vsaj eden prijavljeno stalno bivališče v naši občini.

V nadaljevanju so obravnavali predlog za **zagotovitev prostih mest v vrtcih Občine Ilirska Bistrica**. Svetniki so potrdili sklep, da se v Vrtcu Jožefe Maslo ter VVE pri OŠ Jelšane s 1. 9. 2012, zagotovi in uredi dodatni oddelek oz. polovica oddelka vrtca, pod pogojem, da je ob vpisu v vrtec v polovični oddelek dejansko vključenih najmanj 6 otrok, v oddelek 1. starostnega obdobja najmanj 7 otrok, v kombinirani oddelek najmanj 10 otrok, v kolikor v drugih vrtcih ni prostih mest. Sprejela pa se je tudi sprememba in dopolnitev sklepa o sistematizaciji delovnih mest v enotah vrtcev.

Župan je na seji svetnike obvestil o **problematici plačevanja nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč**. Ob-

činska uprava je namreč ob pregledu dokumentacije uvidela nepravilnosti, storjene v preteklih letih, pri nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč pri podjetjih v Občini Ilirska Bistrica. Ugotovilo se je namreč, da je seznam, ki ga Občina pošilja davčni upravi za izterjavo nadomestila, pomanjkljiv in da so nadomestila v večini primerov nepravilno izračunana, kar pomeni, da so podjetja v Občini Ilirska Bistrica plačevala bodisi preveč oz. premalo nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč. Le dve podjetji naj bi za nadomestila plačevali preveč, vsa ostala pa bistveno premalo. Razlika med na novo, pravilno izračunanim nadomestilom in nadomestilom, ki ga je Občina prejela v prejšnjem letu, pa naj bi znašala 500.000 evrov.

Za letošnje leto bodo zavezanci morali plačevati nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč po novem, pravilno izračunanem odloku. V kratkem pa bo pripravljen nov odlok, ki bo pričel veljati naslednje leto.

Nadaljevanje seje ...

V nadaljevanju 12. seje Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica, ki je potekala 7. 6. 2012, so bili svetnikom predstavljeni projekti: zunanja ureditev Doma na Vidmu, Vrtec Ilirska Bistrica ter osnovna šola in vrtec v Kuteževem. Na tokratni seji so svetniki sprejeli idejno zasnovo zunanje ureditve Doma na Vidmu, katere primarna naloga je ureditev dostopa otrok do osnovne šole ter varen izstop otrok iz avtobusa, v nadaljnji fazi pa ureditev parkirišč okoli zdravstvenega doma.

OBVESTILO

Obveščamo starše otrok katerih otroci niso bili sprejeti v vrtec, da so na razpolago še prosta mesta v vrtcih v Podgradu, na Pregarjah ter v vrtcu Jožefe Maslo v Ilirski Bistrici.

V skladu z sprejetim sklepom občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica je mogoč vpis v dodatni oddelek v vrtcu Jožefe Maslo Ilirska Bistrica oz. v vrtcu v Jelšanah.

ZUNANJA UREDITEV DOMA NA VIDMU

DOPUSTI ZDRAVNIKOV IN ZOBOZDRAVNIKOV V MESECU JULIJU 2012

Spoštovane občanke in občani !

Objavljamo preglednico in tabelarni prikaz predvidenih odsotnosti in letnih dopustih zdravnikov in zobozdravnikov v mesecu **juliju 2012**. Odsotnosti za mesec avgust bomo objavili v naslednji številki.

Potrudili smo se za zagotovitev ustrezne dostopnosti zdravnikov in zobozdravnikov tudi v času dopustov, so pa odsotnosti precejšnje in bosta večkrat delali le po dve, v skrajnosti celo samo ena ambulanta. Ambulante bodo delale po svojem rednem urniku. Lahko se zgodi, da bomo morali zaradi zagotavljanja 24 urnega zdravstvenega varstva termine dopustov še nekoliko uskladiti in spremeniti, zato prosimo: Če je le mogoče pred obiskom preverite prisotnost zdravnika in se naročite !

Prav je, da odsotnost svojega izbranega zdravnika oz. zobozdravnika upoštevate, da vse kar je možno (recepti, naročilnice, zaključek bolovanj..), uredite pred dopusti.

Prosimo Vas, da prihajate čez poletje k nadomestnim/urgentnim zdravnikom res le zaradi najnujnejših zadev !

TERMINI DOPUSTOV ZDRAVNIKOV	JULIJ	TERMINI DOPUSTOV ZOBOZDRAVNIKOV	JULIJ
Splošne/družinske ambulante v ZD Ilirska Bistrica		Zobne ambulante ZD	
Sonja Lovrič Kiselič, dr.med.,spec.spl.med.	09.07. do 27.07.	Sakelšek Karl - Knežak	23.7. do 31.7.
Andreja Vinšek Grilj, dr.med.,spec.spl.med.	09.07 do 27.07.	Kasič Š. Mirjana, dr.dent.med.	2.7. do 20.7. in 30., 31. 7.
Jasna Taučer Mičetič, dr.med.,spec.spl.med.	-	Crnković Emil	2.7. do 20.7. in 30., 31. 7.
Jana Jenko, dr.med.,spec.spl.med.	daljša odsotnost	Efremov Simeon, dr.dent.med.	9.7. do 27.7.
Sunčana Šegota Tomić, dr.med.,spec.spl.med.	daljša odsotnost	Sarafova Olgica, dr.dent.med.	9.7. do 27.7.
Splošna ambulanta na ZP Podgrad		Šolska zobna ambuanta	
Marija Pejković, dr.med.,spec.spl.med.	-	Česnik Meta,dr.dent.med. (ŠZA)	16.7. do 31. 7.
Splošna ambulanta na ZP Knežak		Pripravniki	
Maksimilijan Modic,dr.med.,spec.spl.med.	-	Batista Simon,dr.dent.med.	Pripravišтво Ljubljana
Ambulanta DSO		Mršnik Tina, dr.dent.med.	Pripravišтво Ljubljana
Barbara Dekleva	02.07. do 13.07.		
Šolski dispanzer		Zasebni zobozdravniki	
Odineja Komen, , dr.med.,spec.spl.med.	06.07. in 30.07. do 31.07.	Spetič Samo, dr.dent.med. - Podgrad	23.7 do 31.7.
Dispanzer za medicino dela		Jakljevič Vlatko,dr.dent.med.	16.7 do 31.7.
Vanda Glušić Ravnič, dr.med.,spec.m.d.p.š.	30.07 do 31.07.		
Zasebna pediatrična ambulanta			
Ivan Kauzlarič, dr.med.,spec.ped.	16.07. do 27.07.		
Zasebna ambulanta			
Dražan Trlin, dr.med.,spec.spl.med. *	01.07. do 31.07.		

*V ZD zdravnika nadomeščamo le za nujne zadeve

Zahvaljujemo se za razumevanje.

Tudi Vam želimo prijetne počitnice in dopuste ter seveda veliko sprostitev, varnosti in zdravja v poletnih mesecih !

*Kolektiv Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica
in direktor Vojko Mihelj, univ.dipl.ekon.*

Dopusti zdravnikov v mesecu juliju 2012

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Splošne ambulante																															
Modic Maksimiljan, dr.med.,spec.																															
Lovrič-Kiselič Sonja, dr.med.,spec.																															
Taučer Mičetič Jasna, dr.med.,spec.																															
Vinšek Grilj Andreja, dr.med.,spec.				X	X	X																									
Pejković Marija, dr.med.,spec																															
Šolski dispanzer																															
Komen Odineja, dr.med.,spec.																															
Ostale ambulante																															
URG Šegota T. Sunčana,dr.med.,spec.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Jenko Jana, dr.med.,spec.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
DSO Dekleva Barbara, dr.med.,spec.																															
DMD Glušič R. Vanda, dr.med.,spec.																															
SPEC Batista Maja, dr.med,	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Zasebna ambulanta																															
Trlin Dražen, dr.med.,spec.																															
Zasebna pediatrična ambulanta																															
Kauzlaric Ivan, dr.med., spec.ped.																															

legenda: osenčena polja = dopust; (S) = specializacija; X=druge odsotnosti

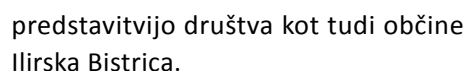
Dopusti zobozdravnikov v mesecu juliju 2012

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Zdravstveni dom																															
Sakelšek Karl - Knežak																															
Kasič Š. Mirjana, dr.dent.med.																															
Crnković Emil																															
Efremov Simeon, dr.dent.med.																															
Sarafova Olgica, dr.dent.med.																															
Česnik Meta,dr.dent.med. (ŠZA)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X																
Batista Simon, dr.dent.med. (priprav.)	X	X	X	X	X	X	X	X																							
Zasebni zobozdravniki																															
Spetič Samo, dr.dent.med. - Podgrad																															
Jakljevič Vlatko,dr.dent.med.																															

legenda: osenčena polja = dopust; (X) = druge odsotnosti;

Leta 2013 bomo praznovali tudi 140. obletnico začetka gradnje t. i. južne železnice na odseku med Pivko in Reko. Ob tem jubileju smo se v Društvu lju-

Namen posveta, ki ga je društvo organiziralo v četrtek, 31. maja 2012, v Stekljeni dvorani Slovenskih železnic, je bil podrobneje predstaviti vsebinski okvir knjige, zlasti pa opozoriti na odprta vprašanja in vire, s katerimi bomo lahko obogatili to monografijo. Strokovni posvet je odprl podpredsednik društva, mag. Jadran Možina, s

Posveta so se udeležili tako vodilni strokovnjaki s področja elektrovleke kot tudi ljudje, ki so se z elektrovleko srečali, ko je ta bila še v povojih in so tudi sami sodelovali pri izgradnji prvih kilometrov omrežja za elektrovleko na Slovenskem. Avtor monografije je dobil mnogo koristnih informacij in nasvetov, ki mu bodo pomagale pri pisanju tega obsežnega in tehnično zahtevnega dela. Po posvetu so si udeleženci ogledali Center vodenja elektroenergetike na postaji Ljubljana. **III Drago Seizović**

RAZNOVRSTNOST NA DOMAČIJI BUBEC

Ob vikendih lahko ljubitelji narave, čistega zraka in kakovostnih gostinskih storitev na področju Brkinov uživajo na Turistični kmetiji Bubic, Brce 10. Za tiste, ki prvič obišejo domačijo Bubic, ne sme biti presenečenje lepo urejena okolica, ki jo krasi raznovrstno cvetje.

Na domačiji si lahko ogledate, pave, doma vzgojene muflone in damjake, ribogojnico. Ljubitelj favne in flore se lahko sprehodi po neokrnjeni naravi ali se preizkusijo v vožnji s kolesom (od kmetije Bubic do Čepinovih 4.500 metrov). Na kmetiji se lahko tudi balina ali škreba, tako da si lahko vsak posameznik izbere nekaj od naštetega. V tem turistično neokrnjenem delu bistrške občine si lahko privoščite razne specialitete, kot so ribe, pršut, domači kruh ... Poleg vseh storeitev pa zainteresirani gosti lahko kupijo domača jajca. Domačija je za obiskovalce odprta ob vikendih od maja do oktobra. **III Petar Nikolič**

JURČKI IZ BRKINOV IN JEZERA MOLA

Področje ilirskobistriške občine je znano po bogatem izboru spomladanskih in jesenskih gob. Seveda pa je pri pobiranju le-teh potrebno tudi nekaj sreče. Ta je bila tokrat naklonjena dvema strastnima gobarjema.

Franko Zidar je srečo poiskal v predelu Brkinov. Sprehod po gozdu ni trajal dolgo in že je naletel na družino jurčkov. V travi so se skrivali majhni jurčki,

med njimi pa je kraljeval jurij velikan, težak 1.500 g, obsega 37 cm ter z 12 cm velikim pecljem.

Sreča je bila naklonjena tudi Kemal Husiću, ki je ob jezeru Mola našel jurčka, težkega 600 g, z obsegom 21 cm in pecljem, dolgim 8 cm.

Z gobami sta gobarja zadovoljna, ravno tako pa tudi ženi, ki bosta pripravili okusen gobji golaž. **III Petar Nikolič**

V PRIČAKOVANJU REKORDA GRAMADE

Krajani Velike Bukovice s ponosom govorijo o najvišjem hribu na Bukovškem, o 510 metrov nadmorske višine visoki Garmadi. Razlog za pogovor je 7.000 m² velika, lepo obdelana njiva last kmeta Franeta Škrlja. Na njivi, ki krasi ta del Bukovice, je družina Škrlj posadila donosne vrste krompirja Agrija, Bela rosa, Andora. Gospodar Frane se z ženo Majdo vsak dan »sprehodi« do njive ter uživa v temno zelenih barvah rastlin in cvetov, ki obetajo bogato letino.

Njiva je zorana pravi čas, hlevskega gnoja mu ne manjka, zato z ženo pričakuje rekordno letino, to je od 15.000 od 20.000 kg, pove gospodar Frane. Ob ugodnem vremenu, na domu Škrljevih, mlad krompir pričakujejo v začetku julija. **III Petar Nikolič**

BELAJTNGE

Tudi letos je zadnja nedelja v maju potekala v znamenju Dneva parka Škocjanske jame, Jamskega praznika – Belajtnge, ko so se obiskovalci sprehodili po jami in se ob čarobno osvetljenem prvem delu za trenutek preslikali v preteklost ter si ob zvokih divjaške in buzetske godbe ogledali ponudbo stojničarjev v Škocjanu in Matavunu, razstave in konjeniško predstavo.

Zadnjo majsko nedeljo nam je bilo vreme še posebej naklonjeno, kar je v park pripeljalo skoraj 1.500 obiskovalcev. Novost že šeste Belajtnge je bila, da so se lahko obiskovalci podali na triurno raziskovanje jame, kolikor traja ogled celotnega sistema. Tako so si lahko poleg veličastnega podzemnega kanjona ogledali še Mahorčičevo in Mariničevo jamo.

Ob izhodu iz jame pa je bil obiskovalcem na ogled tudi prenovljen kulturni spomenik v Matavunu, v katerem je park uredil Promocijsko kongresni center *Pr Nanetovh*.

V vaseh Matavun, Škocjan in Betanja je bilo ponovno po nekdanjem zgledu poskrbljeno za živahno dogajanje s pestro ponudbo pridelkov in izdelkov stojničarjev z dela Krasa, Brkinov, Kočanije in Košanske doline, ki se nahajajo na biosfernem območju oziroma sledijo zgodovinskim povezavam teh krajev iz preteklosti. Tako je bilo moč okusiti med s kmetije Jakopinovih v Narinu, pridelke Brigitte Volk iz Suhorja in ekološke kmetije Kozlek iz Ilirske Bistrice, se oskrbeti z zelišči kmetije Zeleni gaj iz Kuteževega, kravjim sirom ekološke kmetije Mahne iz Tater in ovčjim sirom ekološke kmetije Turn iz Gornje Bitnje, jabolki in z njimi povezanimi izdelki kmetije Morelj iz Buj in češnjami iz Škocjana. S promocijskim gradivom so se predstavile okoliške turistične kmetije in Hodnikov mlin v Ilirski Bistrici.

Poleg zanimive ponudbe na stojnicah so svoje kamnoseško znanje predstavili tudi simpatični učenci OŠ dr. Bogomirja Magajne in mentorice Varstveno delovnega centra iz Divače. *Puter* so izdelovale, nas nasmejale in z dobrotami nahranile članice Društva kmetic sežanske regije. Svoje delo so na ogled postavila še TD Škocjan, Društvo proizvajalcev kraškega brinjevca in brkinskega slivovca, TKŠD Mejame in Društvo

brkinskih sadjarjev. Obiskovalci so si lahko dvakrat ogledali čarobno predstavo Društva rejcev lipicancev Slovenije in se popeljali s kočijo po vasi.

Izjemno zanimiva je bila razstava »Dinozaver Anton« v prostorih in organizaciji TD Škocjan, ki jo je z razlagami obogatil Jan Gombač. Šlo je za maketo dinozavra, starega 78 milijonov let, najstarejšega in najbolj ohranjenega androzavra, ki so ga doslej odkrili v Evropi. 4 metre dolg skelet so odkrili v 90. letih v opuščnem kamnolomu Ribiškega naselja ob izlivu reke Timave. Njegove ostanke hranijo v tržaškem Mestnem muzeju naravne zgodovine.

Poleg dinozavra pa so se najmlajši razveselili še delavnic Marjalize Fajdiga, Marjete Malešič in Katje Fedrigo in pravljične Štefke Novak Žnidarčič na *Vnckovem* ognjišču.

Popoldne smo se preizkusili v *škrovanju* in briškoli *Pr Betanci* in druženje zaključili v Gostilni pri Mahniču.

Za nami je še ena uspešno izvedena Belajtnga, ki je ne bi bilo brez delovne vneme in dobre volje. Zato še enkrat hvala vsem sodelujočim, ki so vsak na svoj način pripomogli k izvedbi praznika. **III Sidonija Mozetič**

DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ 2012

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je v sodelovanju z mestno občino Ptuj in z vsemi enotami Kmetijske svetovalne službe po Sloveniji organizirala tradicionalno, tokrat že 23. državno razstavo **DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ**.

Potekala je v času od 17. do 20. maja 2012 v prostorih Minoritskega samostana na Ptuj. Iz vseh koncev Slovenije in zamejstva so kmečke gospodinje in gospodarji prijavili na ocenjevanja kar 1.347 izdelkov. V sklopu prireditve so ocenjevali krušne, mlečne, mesne izdelke, suho sadje, žganja, kise, olja, vino, sadna vina, sokove, marmelade, kompote in konzervirano zelenjavo. Strokovne komisije so za ocenjene izdelke podelile 471 zlatih, 354 srebrnih in 268 bronastih priznanj, ter 80 znakov kakovosti.

Vsi nagrajeni izdelki z ocenjevanj so bili tudi letos predstavljeni na razstavi, katera je bila prava paša za oči. Zelo živahno je bilo tudi na dvorišču samostana, kjer so številni obiskovalci okušali in kupovali raznovrstne domače dobrote, ter spremljali bogat kulturni program.

Med dobitniki priznanj so tudi štirje nagrajenci iz naše občine, kateri so prejeli:

- **družinska kmetija Štemberger** iz Vrbice **dve zlati priznanji**: za kozjo skuto in sveži kozji sir, ter **dve srebrni priznanji**: za kozji namaz z dodatki česna in peteršilja, ter kozji namaz z dodatki oliv,
- **Mojca Brožič** iz Jablanice **zlato priznanje** za ovčjo skuto,
- **David Gvardjančič** iz Račic: srebrno priznanje za brinjevec in bronasto priznanje za sadjevec, ter
- **Alojz Volk** iz Zarečice **srebrno priznanje** za kislo zelje.

Dobljena priznanja pričajo o izredni kakovosti izdelkov, katere izdelujejo na naših kmetijah in jih velja poskusiti. Vsem dobitnikom priznanj iskrene čestitke in veliko uspehov pri trženju odličnih izdelkov! **III Mirjam Furlan, Kmetijska svetovalna služba**

Agrocenter ŽABOVCA Podgrajeka 14, ILIRSKA BISTRICA; tel.št.: 05/7118 180

AKCIJA
od 21.5.2012 do razprodaje zalog

UGODNA PRODAJA KRMIL

Specialna zemlja ASEF
za pelargonije in ostale balkonske rastline

Boljša oskrba z vodo, in minerali, boljša odpornost rastlin, bujno in dolgotrajno cvetenje.

-15%
 40+10 L GRATIS

Pestra ponudba MINERALNIH GNOJIL IN ZAŠČITNIH MREŽ PROTI TOČI

NOVO NOVO NOVO
25kg SLADKOR primeren za čebelarje

0,89€/kg

dodatna oprema za obračalne sisteme

AKCIJA VRTNIH KOSILNIC

GREEN CUT EU 464TR/GGP
bencinska kosilnica - primerna za košnjo do 1200m²
 motor: GGP V 35
 koš: 55 litrov PVC

GREEN CUT EU 534TR/GGP
bencinska kosilnica - primerna za košnjo 1500m²
 motor: GGP SV 40
 koš: 55 litrov PVC

-10%

Ugodna ponudba velja od 21.5.2012 do razprodaje zalog. Vse cene so v EUR in vključajo DDV. Slike so simbolične.

DRŽAVNO PRVENSTVO V LOVU KRAPOV Z OBTEŽILNIKOM NA JEZERU MOLA

Ribiška družina Bistrica in člani Kraparske sekcije, ki delujejo pod njenim okriljem, je letos, že tretjič zapored, od 25. do 27. maja na jezeru Mola gostila **3. tekmo A-lige državnega prvenstva v lovu krapov z obtežilnikom (LKO)**. V letošnjem letu v prvenstvu sodeluje 9 moštev, med njimi prvič tudi **ekipa RD Bistrica, za katero tekmujejo člani Boris Galekovič, Stojan Adam in Uroš Mahne**.

Prvenstvo, ki spada pod okrilje Ribiške zveze Slovenije, sestavljajo štiri tekme, ki jih posamezne ribiške družine organizirajo na svojih jezerih, s katerimi upravljajo. Tekmovanja se praviloma organizirajo in izvajajo na najelitnejših ribolovnih vodah v državi, med katere nedvomno spada tudi jezero Mola. Državno prvenstvo osvoji ekipa, ki doseže največje število točk oz. ujame največ kilogramov rib. Prve tri

ekipe v skupnem seštevku prvenstva se uvrstijo na svetovno prvenstvo, ki bo letos potekalo v Romuniji.

Tekmovanja potekajo po etičnem načelu **ujemi in spusti**, ki je vedno bolj priljubljen način ribolova tako pri nas kot v tujini. Pri tem načinu ribolova tekmovalci po vsakem ulovu in tehtanju ribe nepoškodovane spuščajo nazaj v vodo.

Po 48 urah neprekinjenega ribolova, ki so ga moštva izvajala vsaka v svojem točno določenem 20 metrov širokem boks in omejenem koridorju na vodi, je zmago domov odnesla ekipa RD Bled 1 s skoraj 141 kilogrami rib, druga je bila ekipa RD Bled 3 z nekaj več kot 118-kilogramskim ulovom, tretja pa je bila RD Voglajna z 92 kilogrami rib. **Ekipe so v skupnem seštevku na plan potegnile 187 krapov v skupni teži 710 kilogramov.**III Iztok Grlj, Tajnik RD

Boris Galekovič s svojim ulovom

Strokovni kader med tehtanjem ulova

Tekmovalni boks s priporočljivo ribiško opremo in priborom

Stare slike pripovedujejo ...

STOLETJE SOKOLSKEGA DOMA V SLIKAH

V junijski številki smo predstavili gradnjo Sokolskega doma v Ilirski Bistrici pred sto in več leti. Vrli člani **Telovadnega društva Ilirski Sokol** so morali premagati številne težave, da so s skromnimi lastnimi sredstvi, darili premožnejših društvenih članov in veliko dobre volje zgradili stavbo s telovadnico. Ponosno so na nadzidek dodali napis **SOKOLSKI DOM** in nanj pritrdili velikega kovinskega sokola z razprtimi krili. Gradbeni odbor je vodil dolgoletni starosta **Josip Samsa** z načelnikom **Viktorjem Tomšičem**. Otvoritev sokolskega doma 6. junija 1912 je pospremila velika prireditev s telovadnim nastopom sokolov iz velikega dela Notranjske in Kvarnerja. Ilirska Bistrica je tega dne gostila dva tisoč nastopajočih in udeležencev slovesnosti. Vsaj petdesetletna želja bistriških sokolov se je končno uresničila. *(Izvirno fotografijo hrani Nija Šircelj.)*

Poskus obnovitve Telovadnega društva Sokol v Ilirski Bistrici je bil po prvi vojni obetaven. Sokolsko društvo je povezovalo vso tedanjo mladino v Bistrici in Trnovem. Starejši člani so na mlade prenašali sokolske ideje o bratstvu slovanskih narodov in kako je treba z zdravim življenjem in telovadbo utrjevati svoje in narodovo telo. Na čelu Sokolskega društva sta tedaj bila starosta **Franc Samsa** in načelnik **Lojze Zajc**. Seveda je tako usmerjeno domače sokolsko društvo bilo več kot moteče za nove oblastnike. Najprej so morali odstraniti iz naslova društva omembo Sokola, spremeniti so morali društvena pravila, kovinskega sokola na domu so oblasti kar same odžagale. Do leta 1927 so še prepovedali društveno dejavnost, pregnali vodstvo Sokola, zaplenili premoženje in mlade silili v italijanske športne in politične organizacije. Sokolski dom – ponos mladih in starih domačinov – je doživel prve gradbene posege. Postal je režimski Casa del Fascio – fašistični dom, kar je tudi moč prebrati na razglednici na nadstrešku stavbe. *(Razglednico hrani Primož Rojc.)*

Sredi tridesetih let je bil Sokolski dom nadzidan še za eno nadstropje, dobil je novo stopnišče na njegovi desni strani pa nekaj metrov visok »fašijo«, z napisom Casa del Fascio in rimsko številko 11, bilo je to enajsto leto fašizma. V stavbi je bil sedež fašistične stranke za »Villa del Nevoso«, kot so poimenovali Ilirsko Bistrico z izmišljenim imenom. Vsaj deset let so se v stavbi nekdanjega sokolskega doma vrstile številne prireditve, ki so jih novi oblastniki namenili uveljavljanju novega reda, raznarodovalni politiki in militaristični vzgoji mladega slovenskega rodu. *(Razglednico hrani Vojko Čeligoj)*

Konec druge svetovne vojne je stavba sokolskega doma dočakala v ognju in golih stenah. Spet so mladina in zavedni domačini sokolski dom obnovili in ga namenili mladim. Žal je dom kmalu zasegla vojska in za dobro desetletje je postal DOM JLA (Jugoslovanke ljudske armade). Sredi šestdesetih let se je vojska umaknila na Videm in stavba sokolskega doma je postala Dom družbenih organizacij s sedežem Zveze borcev (ZB), socialistične zveze (SZDL), sindikata pa tudi mladinske organizacije (ZSMS). Veliko dvorano je uporabljala občinska skupščina za zasedanje vseh treh svojih zborov. V spodnjih prostorih je začel delovati Mladinski klub Nade Žagarjeve. (Foto Anton Logar)

Tako je izgledal Sokolski dom maja 1982, ko so v Ilirsko Bistrico po 62 letih z velikim prizadevanjem prijateljev bistriškega Sokola srečno vrnil preganjeni sokolski prapor – sokolsko svetinjo številnih bistriških sokolov. Ob vrnitvi prapora je Sokolski dom slavil svojo 70-letnico otvoritve in predsednik skupščine občine Ivan Bergoč je na stavbi odkril spominsko ploščo z napisom **To stavbo so leta 1912 kot svoj Sokolski dom zgradili bistriški sokoli. Ob 70-letnici postavilo Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica.**

V teh letih je Sokolski dom še nudil domovanje nekaterim organizacijam.

Sokolski dom v letu 2012 in v dneh, ko je dočakal svojo stoletnico. Opuščen in zanemarjen. Prepuščen samemu sebi in zobu časa. Pa še vedno brez urejenega lastništva. Njegov formalni lastnik **Športna unija Slovenije** stavbe ne vzdržuje, ne prepusti pa je domačinom, ki so dom gradili. Po osamosvojitvi Slovenije, ukinitvi ali reorganizaciji družbeno-političnih organizacij so mnoge prenehale z delom, tudi tiste, ki so domovale v starem Sokolskem domu. V stavbi je le še Mladinski klub Nade Žagar in amaterska produkcija »Sokolski dom«, ki pa brez donacij ne zmoreta prepotrebne večjega posega v ohranitev stavbe ali adaptacijo. Bo Sokolski dom vsaj ob tem jubileju znova postal lastnina kraja, kot je bil nekoč, in bo vendarle namenjen delovanju mladih v kulturi in športu? Lokacija Sokolskega doma ob športnih igriščih, plavalnem bazenu in zelenju Kindlerjevega parka je kar idealna. Vse to si zasluži tudi zaradi svoje bogate preteklosti. **III Vojo Čeligoj**

NAKUP PODVOZJA ZA GASILSKO AVTOCISTERNO

Prostovoljno gasilsko društvo Ilirska Bistrica je 6. junija v prostorih prostovoljnega gasilskega društva Il. Bistrica podpisalo pogodbo o dobavi tovrnega podvozja za gasilsko avtocisterno. Vrednost podvozja, ki ga bo dobavilo podjetje Autocommerce, d.o.o. znaša 110.208 evrov. Nabavljeno podvozje bo osnova za nabavo nadgradnje, ki bo predvidoma dokončana v začetku leta 2013. Dokončano vozilo bo nadomestilo dotrajano gasilsko avtocisterno TAM

190, ki društvu služi že 26 let, ob enem pa bo predstavljalo temelj pri zagotavljanju vode ob požarih na stavbah in v naravnem okolju, za celotno občino Ilirska Bistrica.

Pogodbo o nabavi sta podpisala predsednik društva Pavel Maurič in direktor za področje prodaje gospodarskih vozil pri Autocommercu Damjan Cirman. Dobavitelj, ki je bil izbran na javnem razpisu kot najugodnejši ponudnik bo vozilo dostavil do sredine julija. III

GASILCI PGD ILIRSKA BISTRICA AKTIVNI NA VSEH PODROČJIH

Gasilci Ilirskobistriškega društva so v maju in prvi polovici meseca junija dokazali, da so plan katerega so si zastavili na občnem zboru izpolnili nad pričakovanji. 4. maja ob prazniku Sv. Florjana smo se udeležili sv. maše v Opatiji. Na povabilo društva Sv. Florjan iz Dobropolje smo z domačimi društvi in povabljenimi iz sosednje Hrvaške obeležili 14. Obletnico ponovnega prihoda gasilcev na Sv. mašo in blagoslov gasilskih vozil v vasi Dobropolje, katere cerkev je posvečena Sv. Florjanu. Da se je omenjena tradicija po 74 letih ponovno obudila gre zasluga Ilirskobistriškemu gasilskemu društvu. V prvi polovici meseca maja smo z našimi gasilskimi tovariši iz Opatije obiskali vojaško letalsko bazo v Zadru. V omenjeni bazi imajo svoje mesto letala za gašenje požarov v naravnem okolju na področju celotne republike Hrvaške. Po predavanju, katerega tema je bila koordinacija ob gašenju z letali med pilotoma in vodjem intervencije na zemlji, smo si s poveljnikom letalske baze

letala tudi ogledali. Da teren katerega na obmejnem območju s sosednjo Hrvaško pokrivajo naši gasilci dobro poznajo, nam je potrdil pilot Canaderja, kateri je gasil požar, ki je napredoval iz Hrvaške proti mejnemu prehodu Starod dan ali dva pred našim obiskom. Po prijetnem klepetu z piloti letal o njihovih dogodivščinah in izmenjavi daril smo se odpravili na ogled profesionalne gasilske enote v Zadru in samo mesto Zadar z znameniti orglami na rivi.

Tradicionalni pohod na Kozlek smo opravili 19. maja. Po obveznem krstu na vrhu Kozleka in fotografiranju smo se odpravili na Vrbiške ravni kjer smo nadaljevali z druženjem. Za prehrano sta poskrbela naša gasilca zakonca Barbiš iz Topolca, katere sta nam pripravila tradicionalno domačo bistriško jed joto. Pohoda se je udeležilo nekaj manj naših članov, zaradi udeležbe na prireditvi Sonček se smeje, ki jo je organiziral bistriški vrtec. Na omenjeni prireditvi smo sodelovali z

gasilsko tehniko, ki je bila prava paša za oči malčkov iz vrtcev.

Mladinci PGD Ilirska Bistrica so se tega dne odpravili na srečanje SLO in HR mladine, ki ga je organizirala GZ Loški potok pri gradu Snežnik. Bližal se je dan, katerega smo starejše gasilke in člani B nestrpnost pričakovali. To je bil dan odhoda na državno gasilsko tekmovanje v Velenju. Na omenjenem tekmovanju smo dostojno predstavljali Obalno-kraško regijo. S tekmovanja smo se vrnili z bronastimi značkami in priznanji. Da jabolko ne pade daleč od drevesa so pokazali mladinci udeleženi na mladinskem državnem tekmovanju na Ptuj. Z odliko so zastopali Obalno-kraško regijo in se s tekmovanja vrnili z bronastimi značkami in priznanji. Da smo gasilci zavedni občani smo dokazali z udeležbo v svečanih uniformah na proslavi ob občinskem prazniku v Domu na vidmu. Na semanji dan 16. junija smo pripravili srečanje s pobratenim DVD Opatija. Gasilske tovariše iz sosednje Hrvaške smo odpeljali na ogled Zavoda za gasilno in reševalno službo v Sežani. Po predstavitvi zavoda in gasilske tehnike, smo si pri vožnji proti domu ogledali Lipicance kobilarne Lipica. Srečanje smo pripravili pri lovski koči LD Zemon v Dolenjskem potoku. Da bi naredili srečanje prijetno z koristnim smo pripravili tekmovanje v gasilskih in drugih veščinah. Po tekmovanju smo zmagovalece nagradili s simboličnimi nagradami. V večernih urah smo se v dobrem vzdušju poslovili z mislimi na naslednje srečanje leta 2013 v organizaciji pobratenega društva iz Opatije. III PGD Ilirska Bistrica

MALO DRUGAČEN DAN

Tokrat smo za pomoč pri organiziranju sprehoda po mestu izkoristili prisotnost dijakov Srednjih zdravstvenih šol

iz Postojne in Izole. Skupaj z njimi in zaposlenimi smo 22 gibalno oviranih stanovalcev popeljali odkrivat novosti v

njihovem domačem kraju. Tistim, ki so doma od drugod, smo pokazali najznamenitejše točke mesta. Privoščili smo si obvezen postanek za kavico v Baru Oranž in si za lep zaključek ogledali še izvedbo četvorke na *Placu*.

Pri premagovanju vzpetine pred Domom smo poklicali na pomoč hišnika s kombijem in zaključili lep sončen dan utrujeni, a zadovoljni s to novo izkušnjo. Ugotovili smo, da nas v mestu še poznajo, da se hladno pivo *pri Curah* še vedno prileže, da so arhitektonske ovire po mestu skoraj povsod odpravljene, vendar luknje na pločnikih in cestnih robovih pošteno tresejo.

Hvala dijakom in dijakinjam, zaposlenim Doma in osebju Bara Oranž za gostoljubje. Pridemo še! **III Vesna Bizjak, DSO**

LE KAJ JE TO Z' ENA KELNAR'CA

Ilirska Bistrica – Da človeška solidarnost še ni zatajila, priča tudi nedavni dogodek v organizaciji članov KETŠD Alojzija Mihelčič iz Harij, ki je do zadnjega kotička napolnila dvorano Doma na Vidmu. Prizadevni člani društva so na pol drugo uro trajajoči prireditvi, v katerem komičnih vložkov ni manjkalo, zbirali prostovoljne prispevke za družino Samsa iz Preloži, ki jo je v začetku letošnjega leta prizadel požar. Poimenovali so jo »Le kaj je to z'ena kelnar'ca« in dogajanje postavili v vaško gostilno, ki je bila od nekdaj središče družabnosti. Poleg organizatorjev sta program sooblikovala še mlada nadobudneža harmonikar Martin Rojc s pevko Hano Fatur, MePZ KD Bloke, PS Rožmarin Pivka in Folklorna skupina Vipava ter vsi po vrsti navdušili, kar je občinstvo nagradilo z dolgimi aplavzi. Prav ob zaključku pa je predsednik KD Vipava Anton Goričan v imenu gostov izrazil željo, da bi postala prireditev tradicionalna, sodelovanje pa dolgotrajno in uspešno. **III Petar Nikolič**

Na Vipavskem je navada, da se ob vseh pomembnejših dogodkih v življenju slavljenca podari kolač. Kolač podarijo tudi v znamenje dolgega prijateljstva in znanstva.

Ob zaključku so vsi nastopajoči zapeli staro harijsko pesem »Prav lepa je trnovska fara, še lepši je horijski zgun«, katere korenine segajo v čas druge svetovne vojne, ko so italijanske oblasti zaplenile harijski zvon za vojne potrebe.

ogrevanje * vodovod * solarni sistemi
talno gretje * klimatizacija *
toplotne črpalke * adaptacije kopalnic

SIB
INŠTALACIJE d.o.o.
www.instalacije-sib.si

gsm: 041 714 394
e-mail: sibist@siol.net

Jablanica 12, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/ 714 85 15, fax: 05/ 714 85 16

ZDRAVJE ZA VSE

Zavod za zdravstveno varstvo Koper
Istituto per la tutela sanitaria di Capodistria

Vsak je svojega zdravlja kovač

Leto 2 / št. 7 / 2012

Vojkovo nabrežje 4/a | 6000 Koper/Capodistria | tel. +386 5 66 30 800, fax +386 5 66 30 808 | e-pošta info.zzvkp@zzv-kp.si | www.zzv-kp.si

KOLEDAR DOGODKOV

11. julij,
SVETOVNI DAN
PREBIVALSTVA

TEMA MESECA UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI KOPALNIH VODA

Mag. Silvana Markič Hrast

Na Zavodu za zdravstveno varstvo Koper opravljamo vzorčenje na kopalnih vodah vzdolž celotne slovenske obale od Debelega rtiča do avto kampa Lucija in ugotavljamo njihovo kakovost.

Kopalne vode so vodno telo, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi. Glede na vidik upravljanja kopalnih voda ločimo:

➤ **kopalna območja** – območja s pripadajočim priobalnim zemljiščem, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi in kopanje ni trajno prepovedano;

➤ **naravna kopališča** – kopalne vode na delu morja, vključno s pripadajočo infrastrukturo, kjer se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč in kjer je kopanje organizirano in v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred utopitvami.

Od leta 2010 dalje se nadzor nad kakovostjo kopalnih voda izvaja na vseh naravnih kopališčih in območjih kopalnih voda s predpisano pogostostjo in na način, predpisan v Uredbi o upravljanju kakovosti kopalnih voda.

V Uredbi je za slovensko obalo določenih 21 kopalnih voda, ki vključujejo 7 kopalnih območij ter 14 naravnih kopališč, na katerih spremljamo kakovost. Na razsežnejših kopalnih območjih spremljamo kakovost na dveh merilnih mestih, tako je vzdolž celotne slovenske obale določenih 26 merilnih mest.

V času kopalne sezone, ki na morju traja od 1. junija do 15. septembra, se opravlja vzorčenje vsak drugi teden, običajno ob ponedeljkih. Prvo vzorčenje kopalne vode je potrebno opraviti največ sedem dni pred začetkom kopalne sezone. V letošnji kopalni sezoni bomo v skladu s programom monitoringa odvzeli in mikrobiološko preiskali 234 vzorcev morske kopalne vode. Ob vzorčenju kopalne vode se opravijo

terenske meritve in senzorična preskušanja: temperatura zraka, temperatura vode, pH vrednost, prosojnost, prisotnost vidnih nečistoč, površinsko aktivnih snovi, mineralnih olj, fenolov ter ocena spremembe barve ter presoje prisotnosti površinskega filma in prekomerne razrasti makroalg. V okviru mikrobiološke analize se izvede preskušanja na dva mikrobiološka parametra: intestinalni enterokoki in *Escherichia Coli*, ki kažeta na morebitno fekalno onesnaženje.

Onesnaženje kopalne vode lahko povzročijo komunalne in industrijske odpadne vode, plovila, spiranje površin in morebitni prelivi ob nalivih. Vzroki onesnaženosti kopalne vode pa so lahko tudi kopalci s slabšimi higijenski navadami: izločanje in spiranje fekalne umazanije s površine telesa, izločki iz oči in žrela kopalcev in živali (obmorske ptice, glodavci, psi). Koncentracija mikrobov v vodi je odvisna tudi od klimatskih pogojev: sončnega sevanja, temperature in slanosti vode.

Med kopalno sezono morajo biti na lahko dostopnem mestu na kopalnem območju ali v njegovi bližini in na območju naravnega kopališča zagotovljene informacije o kakovosti kopalne vode in morebitni prepovedi ali odsvetovanju kopanja. Oznake na informacijski tabli za kakovost kopalne vode so sledeče:

😊 SKLADNA S PRIPOROČILI INŠTITUTA ZA VAROVANJE ZDRAVJA RS

😞 NESKLADNA S PRIPOROČILI INŠTITUTA ZA VAROVANJE ZDRAVJA RS

Vedno sveže informacije o kakovosti kopalne vode oziroma o primernosti za kopanje so dostopne na spletnih naslovih:

http://www.arso.gov.si/vode/kopalne%20vode/amp/kopalne_vode.html in <http://www.zzv-kp.si/obvestila/2012/06/07/zacela-se-je-kopalna-sezona-2012/>.

Kopalcem pa kljub temu priporočamo, da se v primeru kalnosti vode in po močnih poletnih nalivih odpovedo kopanju. Če pa se kljub temu kopajo, naj pazijo, da vode ne pijejo, po kopanju pa se čim prej temeljito stuširajo.

AKTUALNO IZDELKI ZA ZAŠČITO PRED SONCEM: KAJ MORAMO VEDETI?

Bojana Bažec

Poletje, plaža, sonce ... Kmalu bomo odhiteli na poletne počitnice in soočiti se bomo morali z vprašanjem prave izbire izdelka za zaščito pred soncem.

Na policah v trgovinah se nam ponujajo kreme, olja, geli, razpršila, eni z nizko, drugi z visoko zaščito pred ultravijoličnim (UV) sevanjem. Izbira je velika, vendar kaj izbrati?

Vir:
Agencija Republike
Slovenije za okolje

Pišite nam na e-naslov: zdravje@zzv-kp.si

ZDRAVJE ZA VSE 1/2

V pomoč pri izbiri ustreznega izdelka za zaščito pred UV sevanjem nam je lahko **Priporočilo o učinkovitosti izdelkov za zaščito pred soncem in s tem povezanimi trditvami proizvajalca (Direktiva Komisije 2006/647/ES)**, ki ga je izdala Komisija Evropskih skupnosti in s katerim vas želimo seznaniti v nadaljevanju.

Izdelki za zaščito pred soncem **morajo ščititi pred UVB in UVA sevanjem**, vendar pa **ne morejo zagotoviti popolne zaščite** pred zdravstvenimi tveganji zaradi izpostavljanja UV sevanju. Torej proizvajalci izdelka ne smejo trditi ali dajati vtisa, da izdelek zagotavlja popolno zaščito pred tveganji, kar je še posebej pomembno za izdelke, namenjene zaščiti dojenčkov in malih otrok.

Označevanje izdelkov z uporabo ene od štirih kategorij (»nizka zaščita«, »srednja zaščita«, »visoka zaščita« in »zelo visoka zaščita«) zagotavlja enostavnejšo in bolj **smiselno navedbo učinkovitosti** izdelkov za zaščito pred soncem v primerjavi z različnimi vrednostmi zaščitnega faktorja. Zato mora biti kategorija izdelka označena na vsaj tako vidnem mestu kot zaščitni faktor.

Za vsako kategorijo in njihovo označevanje se priporoča naslednji razpon zaščitnih faktorjev:

Označena kategorija	Označeni zaščitni faktor (SPF)	Priporočen minimalni zaščitni faktor UVA
Nizka zaščita	6 10	1/3 označenega zaščitnega faktorja
Srednja zaščita	15 20 25	
	30 50	
	50+	
Visoka zaščita	50+	

Mednarodna agencija za raziskave raka pri Svetovni zdravstveni organizaciji je na podlagi študij poudarila pomembnost povezave med **pravilno uporabo** izdelkov za zaščito pred soncem in zadrževanje učinkovitostjo zaščitnega faktorja. Za doseganje ravni zaščite, ki naj bi jo zagotavljal zaščitni faktor, je ključen **večkratni ponovni nanos** izdelka za zaščito pred soncem ter **količina** izdelka, podobna tisti, ki je bila uporabljena za preizkušanje, to je 2 mg/cm², kar je enako 6 kavnim žličkam kreme (približno 36 g) za telo odrasle osebe. Glede na dejstvo, da je količina, ki jo običajno uporabimo, manjša, je s tem tudi zaščita, ki jo zagotavlja izdelek, manjša. Zmanjšanje uporabljen količine na primer za polovico lahko povzroči dva- ali trikratno zmanjšanje zaščite, ki jo sicer zagotavlja izdelek.

Izdelki za zaščito pred soncem nikakor **ne smejo biti prva in edina zaščita** pred škodljivimi vplivi UV sevanja. Najbolj varno in učinkovito je, da omejimo izpostavljanje UV sevanju v času med 10. in 16. uro, ko je UV sevanje najmočnejše, in zaščitimo telo z oblačili, pokrivalom ter sončnimi očali. Nato presodimo, ali je uporaba izdelka za zaščito pred soncem sploh potrebna.

V novoveški zgodovini Evrope je v preteklih stoletjih **na gibanje števila prebivalstva najbolj vplival prvi dejavnik, kjer so kraljevali številni izbruhi vojn in nevarnih bolezni**. Velika epidemija kuge v 14. in 15. stoletju je močno zdesetkala evropsko demografsko stanje. Stari demografski režim, ki je trajal do 19. stoletja, se je nato soočal z veliki problemi v boju proti mnogim boleznim, najbolj proti koleri, tuberkulozi, sifilisu, davici, črnim kozam, steklini in ostalim. **19. stoletje je s stališča medicine prineslo mnogo novoga, zlasti novo odkrita cepiva** (pomemben doprinos k razvoju je prispeval Louis Pasteur, ki je med drugim odkril cepivo proti steklini) in zdravila, ki so pomagala zatreti do tedaj kužne in smrtonosne bolezni. V tem času je industrializacija večini evropskega kontinenta omogočila, da se je evropski človek selil v mesta in s tem se je izrazilo manjšalo število kmečkega prebivalstva. Naraščanje mestnega življa pa se je skozi naslednja desetletja močno razmahnilo in nato začasno ustavilo zaradi obeh svetovnih vojn. Po drugi svetovni vojni je na svetu zaznati močen naraščaj v demografiji (izjeme so zopet povezane z občasnimi vojnimi spopadi), posledice pa je moč opaziti v **naraščanju** in ustanavljanju **novih mestnih aglomeracij**, ki marsikje presegajo že desetine milijonov (Tokio, Sao Paulo ipd.).

Zanimive podatke lahko najdemo v nekaterih predvidevanjih naraščanja števila prebivalstva v naslednjih desetletjih ali celo stoletjih. Trend naglega zviševanja svetovnega prebivalstva naj bi se v prihodnjih letih nadaljeval, v Evropi pa naj bi se to v kratkem zmanjšalo in se nato približno po letu 2020 (še bolj očitno pa po letu 2030 in 2040) celo pričelo resno zmanjševati. Za Slovenijo najdemo statistični podatek za leto 2010 v številki 2,030 milijona ljudi. Že v letu 2040 naj bi se to stanje zmanjšalo na 2,029 ljudi, v letu 2050 pa bi padlo pod 2 milijona ali natančneje na 1,994 milijona prebivalstva. Za Nemčijo predvidevajo, da bo imela leta 2050 dobrih 74 milijonov ljudi, medtem ko jih ima danes približno 82 milijonov (2). Evropa je tako edini kontinent, kjer bo prebivalstvo najverjetneje upadalo s precejšnjo intenzivnostjo.

Trendu Evrope in njenemu zmanjševanju demografske slike ne bo sledil noben drugi kontinent, še najmanj Azija in Afrika, kjer prebivalstvo najhitreje narašča in se bo v prihodnosti samo še skokovito povečevalo. Opozoriti pa velja, da so to zgolj predvidevanja in ne nujno neizbežna dejstva, saj se napovedovanje prihodnosti lahko kaj hitro izkaže za odvečno in netočno spekulacijo, a vendarle obstoječe demografsko stanje daje občutek, da lahko statistike o prihodnosti dojemamo vsaj kot eno od možnosti. Ne nazadnje se mnogih vojn in naravnih katastrof ne da nikoli napovedati, zato je vsakršno napovedovanje števila prebivalstva postavljeno pod velik vprašaj. Če skušamo nekoliko resneje vzeti v obzir dejstvo o zmanjševanju prebivalstva v Evropi, lahko navedemo nekaj razlogov, ki omogočajo takšno sliko. **Zdi se, da je Evropa kot »stara celina« prva doživela in preživela veliko obdobje industrializacije, kar mnoge države v naglem razvoju (Indija, Brazilija ipd.) pravkar podoživljajo in s tem se pri omenjenih deželah ustvarja potreba po številčnejši delovni sili, kar ima za rezultat posledično tudi večja mesta.** Poleg tega je v Evropi stanje svobodnih dejavnikov resnično »svobodno« in ljudje se ne odločajo več za veliko število otrok, kjer je spet veliko razlogov, saj ni potrebe po delovni sili, poleg tega religija nima več tako velikega vpliva kot na ljudi nekoč itn.

Liljana Petruša

Vir: Priporočilo o učinkovitosti izdelkov za zaščito pred soncem in s tem povezanimi trditvami proizvajalca (Direktiva Komisije 2006/647/ES)

OB SVETOVNEM DNEVU PREBIVALSTVA

Robert Petruša, študent podiplomskega študija FHS

11. julija leta 1987 je bilo na svetu 5 milijard ljudi. Četrto stoletje kasneje število svetovne populacije presega 7 milijard. Število ljudi se drastično povečuje in praktično vse napovedi kažejo na porast svetovnega prebivalstva skozi naslednja desetletja. V letu 2050 se pričakuje že več kot 9 milijard ljudi.

Na število prebivalstva vplivata zlasti dva dejavnika:

1. **dejavniki prisile** (podnebje, prostor, bolezni itn.) in
2. **dejavniki svobodnih odločitev** (migracije, rodnost itn.)⁽¹⁾

Novice Zdravje za vse so brezplačen mesečnik, dostopen na spletni strani ZZV Koper: <http://www.zzv-kp.si/strokovni-nasveti-in-priporocila-mesecna-publikacija-zdravje-za-vse/>
Zdravje-za-vse | Prav tako so novice dostopne v vseh informativnih točkah zdravstvenih domov in bolnišnic v zdravstveni regiji Koper. | Izdajatelj: Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Vojkovo nabrežje 4a, 6000 Koper | Odgovorna oseba: Milan Krek | Glavna in odgovorna urednica: Manica Remec | Sodelavci: Liljana Petruša, Živa Žerjal, Ines Kvaternik | Oblikovanje koncepta: Slavica V. Okorn | Oblikovanje in priprava: SkupinaOpusDesign® | Lektoriranje: Martina Jelušič | Naklada: 1000 izvodov

SLAVILI SMO DVOJE STOLETNIC

Spomin na Viljema Kindlerja ...

Domače turistično društvo je v četrtek, 24. maja 2012, s pristrčno slovesnostjo v prepolni Knjižnici Makse Samsa počastilo spomin na **Viljema Kindlerja**, ki bi letos slavil stoletnico rojstva. O znanem gozdarskem strokovnjaku, zaslužnem urejevalcu zelenih površin v našem mestu, organizatorju hortikulture na Bistriškem, turističnem zanesenjaku in avtorju prvega mestnega parka v Ilirski Bistrici, so spregovorili njegova hčerka Jelka Kindler, por. Protič, Dragica Jaksetič,

Jože Maljevac, Frida Smuk, Vitomir Dekleva in Tomo Šajn, ki je tudi vodil prireditve.

Turistično društvo in domači filatelisti so za jubilej Viljema Kindlerja izdali osebno pošto znamko, že dvajseto v seriji pomembnih osebnosti na Bistriškem. Pripravili so tudi spominsko kartico s podobo slavljenca po sliki Rastislava Pavlovskega. Oboje je oblikoval Romeo Volk, z računalniško obdelavo in tiskom pa Matjaž Penko in tiskarna Bor.

Sokolski dom ...

V soboto, 9. junija, pa je poteklo natančno 100 let, od kar so marljivi člani **Telovadnega društva »Ilirski Sokol« Ilirska Bistrica** z veliko napora in truda zgradili in svečano odprli SOKOLSKI DOM s prvo telovadnico v našem mestu in osmo na Slovenskem. Sokolski dom je bil v velik ponos kraju in Bistričanom.

Filatelisti v PND so za to stoletnico izdali dotisk poštne dopisnice

s sliko Sokolskega doma, kakor je izgledal ob otvoritvi pred sto leti. Pripravili so tudi priložnostni poštni žig, ki ga je na dan jubileja uporabljala pošta Ilirska Bistrica. Priložnostna razstava je bila v Knjižnici Makse Samse. Oblikovanje obojega, dopisnice in priložnostnega poštne žiga, je opravil Matjaž Penko in tiskarna Bor. Obe spominski ediciji je moč dobiti pri Turističnem društvu in Primorskem numizmatičnem društvu. **III Vojko Čeligoj**

Amélie Nothomb: S strahospoštovanjem

Vale-Novak, Ljubljana, 2001

(prevedel Vilko Novak)

»Vse Japonke niso lepe. Toda kadar se kaka od njih razcveti v lepoto, drugim ne preostane drugega, kot da se dobro držijo. Vsaka lepota je srce trgajoča, toda japonska lepota je še bolj dramatična. Prvič zato, ker so ta lilijeva polt, te mile oči, ta nos z neposnemljivimi krili, te ustnice s tako poudarjenimi obrisi, ta zapletena mehkoba potez povsem dovolj, da so bili zasenčeni najbolj posrečeni obrazi.«

Ne, tokrat ne gre za erotično literaturo, ki mi je všečna. In tudi ne za kakšno posebno dramatično pisanje npr. o letelih zajcih, o kaki vsemogoči transcendenci ali čem podobnim. Ne. O nečem zelo znanem in zelo neznanem piše. Strokovnjaki trdijo, da je prizadevanje za nadzor v veliki meri povezano s pridobitvijo oblasti nad časom za ekonomsko korist in družbeno prednost. Prostor nadzora je prenesen iz naravnega in nadnaravnega na človeške moči. Čas, sodoben čas, urin čas, je *komodificiran* (prazen, železna kletka izključno racionalnega obnašanja, »čas je denar« itd.), *kompresiran* (stisnjen; »večje je boljše«, učinkovitost, hitrost kot ekonomska dobrina), *koloniziran* (nobene veze z debelim črevom, ali pač?; medij za imperialistične namene, norme vsiljene družbam) in *kontroliran* (kaj znano?; neločljivo od prostora in materije, stisnjen skozi družbenoekonomske tehnologije, transmisijo, transplantacijo itd.). Ampak, da se preveč ne oddaljim ... Kdo bolje ve, kaj je čas, ali kaj to ni, če ne ravno Japonci?

Knjiga *S strahospoštovanjem*, ali v originalu *Stupeur et tremblements* je izšla v Parizu 1999 (takrat, ko se je čas tudi v mojem življenju v mnogočem skompresiral, ampak to zdaj ni važno) sodi med svetovne uspešnice in je prevedena v 26 jezikov. Glavna junakinja Amélie obožuje Japonsko, želi si tam

živeti in se zaposliti v družbi Jumimoto. Doštudirala je tokijski poslovni jezik. Rojevanje slabih vtisov se je nevzdržno lepljivo oprijema. Od vsega začetka dalje. V podjetju vlada nepremostljiva hierarhija – vsakdo ima vsaj pet nadrejenih, ki izključno odgovarjajo le in samo svojemu nadrejenemu. Najbolj nadrejenega, predsednika podjetja, nikoli ne vidijo. Za njih obstaja in je bog. Njena nadrejena, gospodična Fubuki Mori, (ki je pri tridesetih še vedno neporočena, kar je za Japonko sramota), ji dodeli delo. Pisanje računovodskih pisem. Naloga opravljena katastrofalno. Torej neopravljena. Sledi »opravilo častitljivega čaja«. Pregreši se, ko med klanjanjem govori v japonskem jeziku. Želi se pritožiti, a žal ne gre. Nikakor ne sme razmišljati s svojo glavo. Navodila so jasna in vse mora narediti tako, kot je ukazano. Kar pomeni: brez ugovorov. Ko sama razreši problem, je hudo ošte-ta zaradi samoiniciativnosti. Dodelijo ji fotokopiranje tisočih listov, ki vedno kričijo po ponovnem fotokopiranju, dokler list ni do popolnosti poravnan. Delo, ustrezno njenim inteligentnim sposobnostim, je orisano kot »prevelik individualizem« – skoraj sabotaža. Razmišlja o odpovedi, a jo veže enoletna pogodba. Če da odpoved, se osramoti. Vztraja. Pada niže. Končno pristane kot straniščna čistilka. Najnižje. Da ji čas hitreje mine, veliko razmišlja o Japonski in njeni družbi, o sebi, o čustvih, o pravilih, navadah, običajih, tradiciji. Pridobi si izkušnje, ob katerih postane močnejša in večja. Poskuša razumeti Japonsko, deželo, ki jo ima rada.

Amélie Nothomb je ena najbolj cenjenih sodobnih pisateljic v francoskem jeziku. V romanu z avtobiografsko tematiko *S strahospoštovanjem* (star japonski cesarski protokol pravi, da se na cesarja obrneš s strahospoštovanjem) opisuje svet sodobnih Japoncev, ljudi, ki živijo in dihaajo za podjetje, oropani grozote in sramote, ki mu pravimo individualizem. »Da se kak Japonec zares opraviči, se zgodi približno enkrat na sto let. Zgrozila sem se, ker se je bil gospod Saito

zaradi mene voljan tako ponižati. To je bilo toliko bolj nepravilno, ker ni imel nobene vloge pri mojih zaporednih odstavitvah. (...) Okno je bilo meja med grozno svetlobo in čudovitim somrakom, med straniščnimi kabina-mi in neskončnostjo, med higienskimi in tistimi, kar se ne da sčistiti, med splakovalnikom in nebom. Dokler bodo obstajala okna, bo najmanjše človeško bitje na zemlji imelo svoj del svobode. (...) Čas je po svoji stari navadi tekel naprej. Leta 1992 je bil objavljen moj prvi roman. Leta 1993 sem prejela pismo iz Tokia. Pisanje je bilo takole sestavljeno: Amélie-san, čestitam. Mori Fubuki.«

Amélie Nothomb je živela s starši na Japonskem, v najstniških letih s hudo anoreksijo, ena izmed treh otrok belgijskega diplomata, ki je izgubila raj, Japonsko, deželo, ki jo srčno ljubi. Da ne bi odrasli in da se ne bi ločili, sta s sestro začeli stradati. Pri 17-ih je tehtala 32 kg in umrla bi, če se ji telo ne bi uprlo. Od tedaj ves čas piše. Zadrta nespečnica, ki se s pisanjem reši nespečnosti in anoreksije. Zgodaj zjutraj na tešče vlije vase pol litra premočnega čaja, ki ji skrotoviči želodec in raznese možgane, potem ure in ure piše, ne zaužije ničesar, dokler s pisanjem ne konča. In če je sama pri kosilu, poje nekaj gnilega sadja in spi je kozarček kisa z malo soli. Ker je »gniloba gastronomska privlačnost ...«.

Vem, da bi sama v takem hierarhičnem svetu najbrž znorela. Vem. Ker sem individualist. Mogoče bi se čisto po vojaško podredila. Ne vem. Mogoče bi bilo kaj tretjega. Spet ne vem. Vem pa, da je knjigo dobro prebrati, ker živimo v času, ko pri nas tovarne zapirajo (sploh katera še obratuje?). Ko mnogi ostajajo brez zaposlitve in nemi v svojih intimnih »sabotažah«. Nočem tolažiti. Ne znam tolažiti. Rečem lahko le ... Nekaterim je morda huje.

Prijetno branje in veliko prijetnih zaposlitev želim do prihodnjega branja.

III Patricija Dodič.

BISTRIČANKA OSVOJILA CAMBRIDGE

Mateja Kaluža je študentka glasbe na Anglia Ruskin University, Cambridge, Anglija.

V študijskem letu 2009/2010 je bila na podlagi sprejemnih izpitov iz violine in znanja angleškega jezika sprejeta v 1. letnik omenjene fakultete.

Študij na omenjeni fakulteti ji je omogočil številne izkušnje na glasbenem področju. V letih študija je dosegla številne dosežke, sodelovala v mnogih projektih, ki so imeli tudi velike medijske odzive in bili prepoznavni v strokovni javnosti. V tem času je opravila tudi zahtevnejše sprejemne izpite in bila sprejeta v Cambridge University Symphony Orchestra in Anglia Ruskin Symphony Orchestra. V lanskem letu je tudi postala koncertna mojstrica v Anglia Opera Orchestra. Dve leti zaporedoma pa je bila med drugim sprejeta v orkestralno akademijo Maribor International Symphony Orchestra (MIO2012), ki je projekt kulturne prestolnice Evropske unije za leto 2012.

V letošnjem študijskem letu je bila deležna številnih medijskih odzivov v povezavi z odmevnim koncertom na violini Stradivari, na katero je igrala na povabilo Nigela Browna OBE in mentorjev na svoji fakulteti.

Cambridge je staro univerzitetno mesto v angleški grofiji Cambridgeshire. Leži približno 80 km severovzhodno od Londona, obkroža pa ga več majhnih mest in vasi. V mestu je tudi visokotehnoško središče, znano kot Silikonsko barje. Najbolj je poznano po istoimenski univerzi. V sklopu univerze delujejo ugledni Cavendishev laboratorij, Kraljevi kolidž in knjižnica. Mesto ima približno 110.000 prebivalcev, od tega je 22.200 študentov. Zanimivost mesta je reka Cam, ki se vije ob robu mesta, ob njej pa se bohotijo stoletne prestižni kolidži priznane univerze Cambridge. Poleg najbolj prepoznavnega King's college, katerega del je razpoznavna kapela zgrajena v gotskem stilu iz leta 1446, se Trinity college le nekaj metrov naprej ponaša z kar 31 Nobelovimi nagradenci. Ena od sodobnejših univerz v Cambridgu je univerza Anglia Ruskin University, na katerega oddelku za glasbo in violino je tudi študentka Bistričanka Mateja Kaluža, ki letos študij zaključuje.

Univerza vsako drugo leto priredi zaključno slovesnost v eni izmed mnogih srednjeveških cambridških cerkev, ki so zelo mogočne in velike in imajo dobro akustiko. Na zaključni prireditvi univerza prikaže najboljše stvari, ki so nastale v času študijskega leta

na področju glasbe in na koncertu se predstavijo najboljši študenti univerze. Letos je ta čast pripadla Mateji Kaluža, ki je bila koncertna mojstrica orkestra Anglia Ruskin University, poleg tega pa se je predstavila še s solistično točko skladatelja Rachmaninovega, Vokalize. Koncert se je odvil v vasici Binham. Vasica Binham se nahaja v središču North Norfolk na vzhodni obali britanskega otoka. Idilična vasica, z vseh strani obkrožena s spomini srednjega veka in s pridihom Viktorijanske dobe, te prijazno sprejme v osrčje prekrasnih in preprostih podeželskih hišk, grajenih z rjavo opeko in obzidanih z rečnim peščenjakom.

Tukaj lahko občutiš veter, ki veje z obale in prinaša vonj po morju, tišino, ob kateri se človek umiri ob pogledu na zelena polja pšenice in živo rumene barve ogrščice; tu doživiš čas, ki se za trenutek ustavi in te popelje v življenje, ki je obstajalo nekoč.

Na koncu te idilične vasice se visoko v nebo dviguje mogočna in starodavna srednjeveška benediktinska cerkev Binham Priory, ki je bila zgrajena že v 11. stoletju kot postajališče na romarski poti iz lokalnih pristanišč in s katero je skozi zgodovino povezan Viljem Osvajalec.

Nikoli ne bi obiskala te skromne vasice, oddaljene od Londona približno tri ure vožnje, nikoli ne bi okusila pristnosti in prijaznosti gostoljubja domačinov in nikoli ne bi doživela takšne lepote glasbenega večera, če se ne bi odzvala povabilu na koncert naše Bistričanke Mateje Kaluža.

Koncert je bil čudovit, saj smo lahko prisluhnili različnim glasbenim poslasticam, od Stravinskega pa do zelo sodobne skladbe skladatelja Rautavaare, prepletanja elektronske in klasične glasbe in fantastične solo izvedbe Rachmaninovega. Višek večera pa je vsekakor bil Mozartov Requiem, ko je v mogočni starodavni cerkvi zadonelo prepletanje orkestra, zbora in štirih solističnih vokalov. Navdušenje navzočih se je odzvalo s tako mogočnim aplavzom, da sta dirigent in vodja orkestra kar nekajkrat prišla na oder, z navdušenjem pa je tudi orkester pozdravil in se zahvalil vodji in solistki Mateji Kaluža. Mateja nas je dan po koncertu popeljala na ogled univerze Anglia Ruskin. Ogled je možen samo v spremstvu študenta, ki obiskuje to univerzo, ker je vse skrbno zavarovano in so vstopi možni samo s kodo kartice. Tako imajo študenti nemoteno možnost obiskovanja prostorov,

na uporabo so jim vadnice z vso opremo, snemalni studii, inštrumenti, velika dvorana za nastope in izpite, mogočen Mumford teater za večje prireditve in resnično velika in bogata knjižnica z veliko možnostjo uporabe računalnikov, interneta ali zasebnih prostorov, ki so namenjeni študiju. V knjižnico vstopaš tudi le s študentsko kartico in zunanjim obiskovalcem vstop ni dovoljen. Univerza ima tudi svojo trgovino, kjer si študentje lahko nakupijo oblačila ali pripomočke za študij. Ob vstopu v univerzo me je presenetil pogled na oglasno desko, kjer nas je najprej pozdravil plakat s povabilom na koncert. Mateja Kaluža bo nastopila tudi 2. junija v St. Mary's Church na povabilo svoje profesorice violine, svetovno znane violinistke Mifune Tsuji. Odigrali bosta Dvojni koncert za dve violini skladatelja J. S. Bacha.

Na oddelku za glasbo smo na oglasni deski opazili tudi članek iz cambridškega časopisa in Matejino sliko. Mateja se je nasmehnila in dejala, da je to objavljen intervju, ko je igrala v Mumford teatru na pravo Stradivarijevo violino, narejeno v Cremoni v letu 1719, imenovano 'Duke of Alba'. Njena vrednost se giblje nekje okrog 5 milijonov funtov in so jo za te namene pripeljali iz londonskega muzeja. Mateja je v intervjuju dejala, da so sanje vsakega violinista, da bi igral na stradivarko in njej so se te sanje uresničile. Igrala pa je na povabilo priznanega ustanovitelja podjetja Stradivari Trust, katerega organizacija pomaga svetovno znanim violinistom, kot so Nigel Kennedy, Anne-Sophie Mutter in Natali Clein, možnost igrati na vrhunske inštrumente.

Mateja je povedala, da se je udeležila tudi pedagoške delavnice v Londonu, kjer je kot edina študentka zastopala svojo univerzo. Mateja bo v letošnjem letu diplomirala na temo Anksioznost pri glasbenikih, pri prof. Helen Odell-Miller. Za raziskovalni del diplomske naloge se je tudi povezala z ljubljanskim Konzervatorijem za glasbo in v sodelovanju s prof. Damjano Zupan izvedla delavnico na temo: Zmanjšanje napetosti med igranjem inštrumenta in samim nastopom. Tehnike in postopki vodijo v izboljšanje kakovosti igranja na inštrument, kakovostnejšega nastopa in preprečuje možnost telesnih poškodb pri glasbenikih. Imeli smo srečo, saj nas je po koncertu prišla pozdravit njena mentorica

in profesorica, ki je bila navdušena nad našim obiskom. Po krajšem klepetu z nami nam je stisnila roko in dejala: »We will miss Mateja ...«

Glede na vse uspehe, ki jih je Mateja dosegla, mislim, da je bila ta izjava izrečena zelo iskreno, in moram priznati, da sem se v tej visoki glasbeni družbi počutila izredno prijetno.

Še enkrat se moram zahvaliti Mateji in njenim staršem, da sva z možem lahko doživela kar dosti lepote Anglije, kjer študira njuna hčerka. Njen odigran koncert bo za vedno ostal v mojem spominu. Ker je dosegla res izjemne rezultate s svojo glasbeno nadarjenostjo v tujini, kjer je zelo spoštovana študentka s strani njenih glasbenih prijateljev in profesorjev, moramo biti vsi

nanjo zelo ponosni. Prepričana sem, da jo čaka v prihodnosti izjemna glasbena kariera in vem, da bo glasbi predana vse življenje, kajti njena duša to vrednoto izžareva. Na koncu naj rečem še tole:

»Mateja, naj te glasba osrečuje in vsakem tvojem koraku in naj te vodi skozi tvojo osebno srečo«. **III Nadja Čebokli**

LITERATI IZ ILIRSKE BISTRICE NA LITERARNEM MARATONU V CERKNEM

Po nekajdnevnih dogovorih in usklajitvah smo se končno zbrali štirje mušketirji iz Literarnega društva Ilirska Bistrica in jo na povabilo društva RIS iz Idrije mahnil v severnoprimorski konec naše lepe domovine. Vodja ekspedicije, obenem predsednik in šofer Aleksander Borenovič nas je lepo vozil po grapah in soteskah razvpite ceste Keltike do našega cilja. V njegovi limuzini smo mu družbo delali še Patricija Dodič, Tomaž Mahkovic in Tone Šrkli, novopečeni član društva – seveda s svojo kitaro.

Že pri parkiranju smo treščili v nam sorodno društvo iz Posočja in zamejstva z imenom POBERA (Posočje, Benečija, Rezija) in družno naskočili prizorišče dogodka, ki mu pravijo Maraton branja v Cerknem. Zaradi nestanovitnega vremena se je prireditev odvijala v dvorani Gasilskega društva Cerkno. Po prijaznem sprejemu glavne organizatorke in predsednice literarnega društva RIS iz Idrije, ge. Ivane Gantar, in njenih sodelavcev, smo se malo razgledali, nekoliko odžejali in se pripravili na nastop. Večer so odprli

mladi glasbeniki Glasbene šole Cerkno z nekaj narodnozabavnimi utrinki Avsenikovih viž. Nakar nas je pozdravila voditeljica Sanja, ki je celotno prireditev vodila na visoki ravni in nam predstavila potek večera. Potem smo še slišali pozdravni govor organizatorke Ivane Gantar in maraton se je začel.

V prvem krogu je po vrsti vsak predsednik predstavil svoje društvo, nato je voditeljica napovedala vsakega nastopajočega. Naše društvo je slikovito predstavil predsednik Borenovič, ki je uvodoma poudaril (najbrž zaradi teže naše udeležbe ali pa v opravičilo maloštevilčnosti), da nas je na pot sicer krenilo 12, na cilj pa smo prispeli le štirje. Na oder je prvi stopil Tomaž in nam predstavil najkrajšo pesem in najkrajše besedilo, kar jih je doslej ustvaril. Vse skupaj pa je zaključil z nekaj zelo lepo med občinstvom sprejetih aforizmov. Nato je na oder stopila Patricija, ki se je iz njene zbirke erotične poezije in njeno močno interpretacijo najbolj približala rdeči niti večera – zaželeno je bilo namreč ljubezensko in erotično branje. Kot tretji je na sceno stopil Aleksander, ki se ni časovno razdajal, kajti sledil je nastop Toneta, ki je predstavil najprej recital *Pesem moja*, nato pa na željo organizatorja izvedel čisto novo in prvič javno izvedeno satiro *Dude dude* čvrste dude, ki jo je Borenovič najprej recital, nato sta jo ob spremljavi kitare skupaj s Tonetom zapela.

Večer je v celoti zelo lepo uspel. Osebnost sicer pogrešal več pesmi mojih treh sočlanov, vendar je bilo zaradi števila nastopajočih branje časovno omejeno. Po dobrih treh urah se je večer nadaljeval v druženju in medsebojnem spoznavanju, vmes pa je odzvenel še kakšen nastop. Prijetna druženja bomo najbrž ponavljali, dokler se bo le dalo in kjer bo priložnost. **III Tone Šrkli – Romantik**

30 LET ANSAMBLA SNEŽNIK

Glasba in pesem napolnili dvorano

Ob proslavi 30. obletnice delovanja ansambla Snežnik bo v sredini meseca julija potekalo druženje številnih povabljenih in prijateljev na znanem izletišču Mašun. Uvertura srečanja pa je bila fotografska razstava iz življenja in dela članov ansambla v mestni knjižnici Makse Samsa. Na otvoritvi so bili poleg slavlencev in ljubiteljev narodne glasbe ožji člani družin Snežnika ter tekstopiska Danica

Pardo s Prema. Trio se je uvodoma v program predstavil s pesmijo »Snežnik«.

O življenjski poti in delovanju po vsej Sloveniji, Hrvaški, Ameriki in Avstraliji je spregovorila Ana Kompan. Iz bogatega repertoarja je trio iz »Podgore«, »Belega kamna« in »Brkinov« ob vsestranski pomoči prisotnih zapel svoje uspešnice: Moji gozdovi, Brkinska slivovka, Mašun ... Za 90-minutni program, ki ga je povezoval Janez Rutar, so bili člani Snežnika poleg številnih daril nagrajeni tudi z dolgim, toplim aplavzom. **III Petar Nikolić**

GODALNI ORKESTER GŠ ILIRSKA BISTRICA NA TARTINIJADI

Društvo Mirare Lucija iz Pirana in njegova predsednica Tina Bržan so ob 320. obletnici rojstva velikega violinista in skladatelja, Pirančana Giuseppea Tartinija ustanovili festival Tartinijevi dnevi. Tartinijevi dnevi so potekali od 12. – 14.5.2012 v Piranu in so vsebovali tri koncerte ter en filmski večer. Otvoritveni koncert Tartinijevih dnevo je bil koncert Tartinijada, kateri je bil izveden na Tartinijevem trgu. Koncerta se je udeležilo 90 glasbenikov iz cele Slovenije z namenom častiti in slaviti Tartinijevo glasbo. Koncerta se je udeležil tudi godalni orkester Glasbene šole Ilirska Bistrica, kateri deluje pod vodstvom dirigenta mag. Zdravka Plešeta. Godalni orkester se je za dogodek veliko pripravljaj, tako da uspeha ni zmanjkalo. Na Tartinijevem trgu so v družbi glasbenikov različnih starosti izvedli tri Tartinijeve skladbe, katere je za godalni orkester priredil Pleše. Društvo Mirare Lucija je za starše in otroke organiziralo ogled Tartinijeve hiše, hiše Benečanke ter akvarija v Piranu. Otroci in starši so imeli priložnost izvedeti veliko o Tartiniju in času v katerem je živel in ustvarjal.

Naj še omenimo, da so z violinami svoj zvok prispevale Žana Radivo, Manca Prosen, Ana Mikuletič, Ana Dekleva, Ana Matjan, Nika Repič, Rebeka Oblak, Lara Štemberger, Jana Frank, Kaja Šircelj, Karin Logar, Ana Kompan, Noemi Stopar in Kaja Dovgan. Na violi je zaigral Jernej Grahor, na violončelih pa Lara Dujc in Anja Zidar. Čestitamo! **III GŠ Ilirska Bistrica**

PESEM SVOBODI 2012 V JASENU

Kdor poje, zlo ne misli. Tega reka se pevci mešanega pevskega zbora Ahec Jasen držimo, zato ob različnih priložnostih radi zapojemo. Tako je bilo tudi 9. maja zvečer, ko smo s petjem, glasbo

in plesom obeležili dan zmage in dan Evrope. Častni predsednik Zveze primorskih pevskih zborov, Rudi Šimac, je pred sedmimi leti dal pobudo, da bi primorski PZ počastili praznik s petjem na prostem po vaseh in mestih Primorske. Te pobude se držimo vsako leto. Letos smo se zbrali pred še ne dokončanim vaškim domom. Pod vodstvom zborovodje Saše Boštjančiča smo peli narodne in domoljubne pesmi. Praznični večer so z glasbo na ljudske inštrumente popestrili Kerglci z Jasena. Tiste, ki so pete zasrbele, pa so tudi zaplesali. Prisotni domačini in člani kulturnega društva Ahec Jasen so posebnemu kulturnemu dogodku na vasi navdušeno zaploskali. Ob koncu smo se še posladkali in odžejali. Neutrudni predsednik društva, Vojko Dodič, je celo dogajanje pridno fotografiral. Mislim, da smo polepšali praznični večer vsem, ki so bili prisotni na druženju z nami. Zato pa »POJO NAJ LJUDJE.« **III Anica Prosen, MePZ Ahec Jasen**

CVET POMLADI ...

Javor je zelo lepo listnato drevo, ki daje zelo kakovosten in svetel les, ki so ga nekoč uporabljali mizarji predvsem za izdelavo miz. Njegov »nazobčan list« pa krasi tudi kanadsko državno zastavo.

Javor je tudi pivška lesna firma, v kateri sam že dolgo gradim uspešno poklicno kariero in odštevam leta do »penzije«, ki je pa po vsej verjetnosti nikoli videl ne bom.

Javor pa je tudi zanimiv in zelo uspešen narodno-zabavni ansambel, ki je nastal pred desetimi leti v Črnem Vrhu nad Idrijo in s svojo glasbo razveseljuje in po plesiščih vrti »staro in mlado«. Zelo redki so primeri, da pišem besedilo na že obstoječo melodijo; v večini primerov se prav vedno »stari mački matrajo« z mojimi bolj ali manj posrečenimi teksti, a tokrat se je zgodilo obratno. Vodja ansambla in basist Blaž Žgavec mi je pred nekaj meseci sporočil, da ima lepo melodijo in da potrebuje zanjo »fanj in pozitivno besedilo« za njihovo novo zgoščenko in obenem koncert ob desetletnici ansambla, ki naj bi bil v sredini aprila v Črnemu Vrhu; gotovo enim (po mojem osebnem mnenju) najlepših kotičkov te naše male zelene domovine. Seveda pa je morala biti pesmica za ženski vokal, saj je med njimi tudi pevka Florjana, drugače privatno tudi Blaževa žena. In potem sem se spravil k prijetnemu delu, ki, na mojo srečo, ne zahteva »žuljev«; le kanček talenta in domišljije ... Koncert je z vsemi gostujočimi ansambli odlično uspel, ljudje so bili po štirih urah muziciranja več kot navdušeni in zadovoljni, mi pa smo lep večer zaključili v eni izmed črnovrških gostiln,

kjer smo nazdravili uspehu in našemu nadaljnjemu plodnemu sodelovanju. Starosta piscev, gospod Ivan Malavašičj pa je na koncu omizja le zadovoljno kimal in gledal »podmladek«, ki bo očitno tudi v prihodnje nadaljeval njihovo delo ...//mv

CVET POMLADI

(P. Merlak – M. Vrh – P. Merlak – M. Kokalj)

*Priznam, da mesec Maj mi nove sanje prebudi,
ko pojdem preko trate, čakam, da se dan stemni.
Ko trgam listke bele, mi marjetica pove
resnico, v zvezde vtkano, me on ljubi ali ne.
Cvet pomladi in življenja
spet veselje v nas budi,
travniki so zopet mladi,
kot sva mlada jaz in ti.
Res, dolgo sem čakala te brezskrbne tople dni,
pod noč bo ples na vasi, vem, da tam boš tudi ti.
Želim si, da opaziš in na ples povabiš me,
saj zate vse večere moje le gori srce ...*

OGLED GRADU PREM

Grad Prem in Kettejeva spominska soba sta za obiskovalce odprta vse vikende in praznike od 13.00 do 19.00 ure.
(ostale dni po predhodnem dogovoru)

Za informacije v zvezi z ogledi gradu Prem pokličite:

051/674 352 grad Prem

041/ 307 354 (v času ko je TIC na gradu Prem zaprt)

Vljudno vabljeni!

NIZKE GRADNJE

gsm: 041 682 549, 041 652 769

NEPREMIČNINSKA AGENCIJA

gsm: 041 688 663

Vilharjeva cesta 31a, 6250 Ilirska Bistrica

PODARIM VAM PESEM

11. maja 2012 je množica obiskovalcev Knjižnice Makse Samsa pozdravila izid prve pesniške zbirke Nadje Gombač iz Trnovega. Čeprav jo prijatelji, sorodniki, sosedi in znanci poznajo kot vedro in komunikativno osebo, je izid knjige mnoge presenetil. Sama zase pravi: »To so pesmi moje duše.« V njih se dotakne svojih najbližjih, vnukinj, pokojnega moža Tonija, spominja se svojih mladih dni in rojstne vasi Dolnji Zemon, vedno pa je kritična do človekovega odnosa do narave in našega odnosa do domovine.

Prireditve je povezovala pesnica in vsestranska kulturna delavka Patricija Dodič. Pesmi sta poleg avtorice občuteno recitali prijateljici ga. Marta Kranjec in ga. Elda Boštjančič, glasbeno pa sta predstavitev popestrili ga. Vojka Pirih s harmoniko in pevsko njena vnukinja Doris.

Knjiga pesmi je izšla v založbi Vilija Gombača, ki pravi, da se mu je zdelo škoda, da bi pesmi ostale v maminih beležkah. Bralec bo gotovo v njenih pesmih našel delček sebe ali pa ga bodo njeni verzi popeljali v lepoto narave, ki avtorico pogosto navdahne. Zasluge za to, da sta zašla v literarne vode, gre verjetno pripisati tudi prapradedu J. Nadoslavu Potepanu, njegovim knjigam in mogoče tudi daljni sorodnici,

pesnici Maks Samsa, ki jo je Nadja kot majhna punčka zelo rada poslušala. Avtorica je za konec prisotne nagovorila z mislijo: »Vesela bom, če v pesmih najdete misel, ki se vas bo dotaknila! V današnjih težkih časih se je potrebno ustaviti, videti lepoto okrog sebe in lažje nam bo živeti.« Prijatelji, sorodniki in znanci so prijeten majski večer nadaljevali »V kleti dobrega« pri Matetu. III G.V.

VSE NAJLEPŠE ROŽICE

Začetek lepe ljudske pesmi » Vse najlepše rožice . . . « je bil letošnji moto 43. Tabora slovenskih pevskih zborov, ki so ga neutrudni organizatorji upravnega odbora pripravili v Šentvidu pri Stični, v nedeljo, 10. junija tega leta.

Organizatorji so zapisali » . . . da ne bo letos cvetelo le po gostoljubnem Šentvidu pri Stični, ampak po vsej Sloveniji in čez njene državne meje, kajti ko smo izbrali temo in ji dali naslov VSE NAJLEPŠE ROŽICE, s podnaslovom

ROŽA V SLOVENSKI LJUDSKI/ PONARODELI PESMI, nismo imeli v mislih samo najlepše pesmi o rožah, pred seboj smo imeli tudi sliko veličastnega šopka, ki se bo zbral in zapel že triinštiridesetič. In to odlično!«

In tako je tudi bilo. Blagoglasne ljudske in prirejene mojstrovine so zazvenele to nedeljo iz tisoče grl pevk in pevcev ženskih, moških in mešanih pevskih zborov, ki se jih je tokrat zbralo iz domovine in tujine kar sto trinajst. Ni

pa bil spregledan tudi veliki glasbenik, ki bi letos praznoval sto let, Bojan Adamič. Zazvenela je tista » Če zapojemo veselo...«.

Zbrane je pozdravil predsednik UO Tabora slovenskih pevskih zborov Jernej Lampret, slavnostni govornik, znan kulturnik in diplomat, sedaj predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Valentin Inzko.

Oba govornika sta poudarila pomembnost slovenske pesmi in druženja pevk in pevcev na prireditvi, kot je bila ta v Šentvidu, saj nam prav ljudskost pesmi pomaga pri sobivanju in premagovanju težav.

Ponosno so v sprevedu vseh zborov pred samo prireditvijo korakali pevke in pevci Me PZ DU Avgust Šuligoj, MePZ Ahec, Jasen in Ženske pevske skupine Kalina, vsi iz Občine Ilirska Bistrica. Žal so bili samo ti trije predstavniki južnega dela Primorske, s severnega dela so peli le še ŽePZ DU in DI Večernica iz Ajdovščine, ŽePZ DU Idrija in MePZ DU Cerkno. Želel bi, da sem koga spregledal!

Naj ostane dosedanje vodil POJO NAJ LJUDJE tudi v bodoče! III FG

ZLATI PEVCI IN PEVKE IZ KNEŽAKA SKLENILI IZVRSTNO SEZONO

Mešani pevski zbor Tabor Kalc 1869 Knežak se je konec maja v kneški šoli poslovil od najuspešnejše pevske sezone do sedaj. Že osemnajsto sezono po vrsti, v kateri je zbor na mednarodnem tekmovanju na Slovaškem osvojil srebrno in zlato priznanje, so pevke in pevci sklenili s prireditvijo *Kulturi dajemo krila*. Zabavna kulturna prireditev je domačemu občinstvu postregla z izvrstnim in pestrim programom; poleg ponovitve

nagrajenega tekmovalnega nastopa s Slovaške pod suverenim vodstvom zborovodkinje Katje Bajec je publika uživala tudi v mladostniško razposajenih skečih pevk in pevcev zbora. V goste so prišla še navihana dekleta iz Dekliškega pevskega zbora Mavrica iz Postojne, ki jih je vodila Jelka Bajec, ter tako pevskega delu prireditve pridala nekaj ženstvenega pridiha. Kot protitež je sledil še krstni nastop moškega

vokalne skupine iz Knežaka, ki mu je dirigirala novopečena zborovodkinja Ana Tomšič.

Zaključna prireditev Mešanega pevskega zbora Tabor Kalc 1869 Knežak je po veselih obrazih obiskovalcev dosegel svoj namen, torej z bogatim, mladostniško obarvanim kulturnim programom osrečiti zvesto publiko in v njihovi družbi skleniti »srebrno« in »zlato« pevsko sezono. **III Jernej Biščak**

POLETJE NA KŠIB-U

Po dolgem času se Kšibko zopet oglašja in vam vsem želi lep poletni pozdrav. Upamo, da ste dijaki in študentje uspešno opravili vse teste in izpite in sedaj že uživate zaslužene počitnice na morju, v hribih, na potovanju... Kljub temu, da je poletje in z njim poletna vročina, na Klubu študentov prav nič ne počivamo.

V mesecu maju, ko je bilo študijsko leto še v polnem teku in smo se začeli pripravljati na izpite, smo se za popestritev družabnega življenja udeležili že 15. škisove tržnice. Tradicionalno smo študentom od blizu in daleč predstavili pravo domačo primorsko joto in brkin-

sko slivovko. Vreme nas ni razočaralo, udeležba pa je bila več kot zadovoljiva. Kar se tiče aktualnih prihajajočih dogodkov naj v prvi vrsti omenimo poletni kopalni avtobus, ki bo v mesecu juliju in avgustu vsak ponedeljek, sredo in petek vozil na relaciji Ilirska Bistrica-Moščenčka Draga, člani Kluba študentov pa imajo dodatno ugodnost – delno subvencionirano vozovnico.

V vikendu od 27. do 29. julija v sodelovanju s Klubom jeseniških študentov organiziramo adrenalinski vikend v Osilnici. Obeta se pester program od paintballa, cosmoballa, obiska adrenalinskega parka, iger Petra Klepca,

plavanja, tenisa, odbojke do piknika na terasi in nore zabave. Upamo, da se nam pridružite v čim večjem številu, saj več nas bo, bolj bo zabavno.

Poleg omenjenih dejavnosti v prihodnjih mesecih načrtujemo tudi avgustovsko kšibkanje, prodajo kart za razstavo Razkrita telesa, adrenalinski polet z balonom in še in še. Uradne ure v poletnih mesecih sicer potekajo po dogovoru, a lahko vse aktualne dogodke spremljate na naši facebook in uradni spletni strani www.ksib.si ali nas pokličete na telefonsko številko 041 579 170.

Želimo vam lep preostanek počitnic. **III KŠIB**

20-LETNICA USTANOVITVE OSNOVNE ŠOLE ANTONA ŽNIDERŠIČA ILIRSKA BISTRICA

Zadnji dan meseca marca je minilo 20 let, odkar je takratna občinska skupščina razdelila edino mestno šolo s preko 1000 učenci, OŠ Dragotina Ketteja, na dve samostojni šoli. Pouk je takrat na lokaciji v Rozmanovi ulici potekal že skoraj celih 10 let, v treh nepovezanih stavbah, sredi neurejene okolice. Sama razdelitev šole ni bila lahka, spremljana je bila z veliko pomislekov o smotrnosti in upravičenosti delitve, tako v takratni občinski politiki, kot med zaposlenimi. Tudi kolektiv, ki je takrat prešel na »novo šolo«, ni imel lahkega dela, saj se je moral dokazovati in trdo delati za svojo prepoznavnost. Menim, da je bila odločitev za ustanovitev dveh samostojnih mestnih šol pravilna in da je kasnejša, zdrava konkurenca med šolama, obogatila šolsko delo in ustvarila višjo kvaliteto osnovnega poslanstva na obeh šolah.

Čeprav dvajset let ni veliko, pa se vendarle lahko s ponosom ozremo nazaj, saj se je na šoli v teh letih marsikaj dogajalo: dogradili smo šolski kompleks in uredili okolico, kar nekajkrat smo se statusno preoblikovali: pridobili smo

OE LU, pridobili in po enajstih letih ponovno izgubili Enoto vrtec. Postali smo ena vodilnih osnovnih šol na področju računalniškega opismenjevanja, sledili smo številnim novostim in jih vnašali v pouk, orali smo ledino na področju uvajanja devetletnega programa in na druge prenašali svoje izkušnje in pridobljeno znanje. Vključevali smo se v različne državne in mednarodne projekte, izdelovali raziskovalne naloge z različnih področij, skozi raznolike šolske projektne dejavnosti bogatili življenje in delo na šoli. Letos smo pridobili naziv kulturna šola. Ponosni smo na številne naše učence, ki so se izkazali na različnih področjih, na tekmovanjih v znanju in tudi športu. Naši devetošolci vsa leta, odkar se v državi izvaja nacionalno preverjanje znanja, praviloma dosegajo rezultate, ki so nad državnim povprečjem pri vseh treh predmetih. Še posebej spričo dejstva, da živimo na jugu države, da smo zaradi različnih razlogov za marsikaj prikrajšani, želimo našim učencem dali nekaj več od tistega, kar od nas zahtevata in pričakujeta država in družba. To je v prvi

vrsti kvalitetno znanje, ki je danes tako zelo pomembno za življenje v vedno zahtevnejši družbi; pa tudi občutek, da nam je za naše učence mar, da nam ni vseeno, kako se pri nas počutijo, kako doživljajo sebe in šolo in kako se bodo, tudi z našo pomočjo, kasneje znašli v življenju. Zato sem hvaležna kolektivu, ki je vedno pripravljen na nove in nove izzive, ki si vedno vzame dovolj časa in ima veliko volje za uresničitev teh zahtevnih nalog.

Ob 20-letnici ustanovitve smo 12. maja 2012 za starše in širšo javnost pripravili prireditev v športni dvorani, kjer so nastopili naši sedanji in nekdani učenci pa tudi učitelji z orfovim orkestrom. Ob tej priložnosti smo podelili knjižno nagrado učencem, ki so si med šolskim letom prislužili srebrna in zlata priznanja v različnih predmetnih tekmovanjih na državni ravni. Ob jubileju smo izdali poseben zbornik Naš panj, kjer so zbrani podatki o nastajanju in rasti šole, pa tudi spomini nekdanih učencev in delavcev šole. **III Karmen Šepec, ravnateljica OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica**

DELAVNICE V POKRAJINSKEM MUZEJU KOPER

V mesecu aprilu smo se dijakinje in dijaki Gimnazije Ilirska Bistrica pod mentorstvom prof. Sonje Škrlić Počkaj udeležili

nadvse poučnih in zanimivih delavnic v Pokrajinskem muzeju Koper. Ogledali smo si nekaj muzejskih zbirk, s poudarkom na arheološki dediščini, več časa pa smo namenili odkrivanju in ustvarjanju. V prvi delavnici smo pod vodstvom mag. Maše Sakara Sučević, kustosinje za arheologijo, spoznali delo arheologa v muzeju. Seznanili smo se z osnovami njenega dela, ravnanjem s predmeti, osnovami pravilne hrambe arheoloških predmetov in njihove prezentacije. Delali smo tudi z originalnimi arheološkimi predmeti ter skušali določiti, kaj predstavljajo, iz katerega materiala ter

iz katerega obdobja so itd. Kasneje pa smo se udeležili konservatorsko-restavratorske delavnice pod vodstvom ge. Lidije Gardina, višje konservatorke-restavratorke. Spoznali smo veliko novega o tem poklicu, kot je na primer izdelava odlitkov za dopolnitev poškodovanih arheoloških predmetov. Izdelali smo mavčni odlitek glaziranega keramičnega predmeta in spoznali še veliko drugih materialov, ki se uporabljajo za izdelavo odlitkov. Nad delavnicami smo bili zelo navdušeni, saj smo pridobili veliko novega znanja in domov prinesli čudovite unikatne izdelke. **III Kristina Šlosar, 2. A**

»SCHULE MOBIL«

Dijaki 2. letnika gimnazije iz Postojne in Ilirska Bistrica, ki se učimo nemščine kot drugega tujega jezika, ter naši učiteljici nemščine Bojana Rosina Simonič in Lidija Mlakar smo se v ponedeljek, 7. 5. 2012, odzvali vabilu Goethe instituta Ljubljana na delavnice iz nemščine. To dejavnost smo povezali z uro zgodovine iz časa Avstro-Ogrske v Slovenskem šolskem muzeju v Ljubljani in se udeležili muzejske učne ure naših babic in dedkov – »Fizika in lepo vedenje«.

Na delavnicah nemščine smo izvedeli o vlogi in dejavnosti Goethe instituta v Sloveniji in po svetu ter večji del predvidenega časa aktivno sodelovali pri predstavitvi naših prostočasnih dejavnosti. S pomočjo propagandnega gradiva o ponudbi tečajev nemščine v Nemčiji, učnih listov in zemljevida smo raziskovali možnosti pridobivanja

znanja nemščine in aktivnega preživljanja prostega časa s sporazumevanjem v nemščini med počitnicami. Zatem smo si ogledali kar nekaj reklam in spoznavali nemški jezik tega žanra ter iskali ustrezne jezikovnih sredstev v nam dobro znanih slovenskih reklamah, v drugem delu te teme pa uvrščali predvajane reklame iz različnih obdobj v desetletja njihovega nastanka.

V Slovenskem šolskem muzeju pa so nas odpeljali v učilnico, opremljeno z rekviziti in v duhu časa Avstro-Ogrske, nas oblekli

v šolske haljice tistega časa in nam dali navodila, kako se moramo vesti med uro fizike, ki jo je poučeval »gospod učenik«. Seveda smo bili več kot znanja fizike deležni »podučevanja«, kako se moramo vesti in kako v stavkih odgovarjati na »učenikova« vprašanja. Nekateri učenci so si po merilih tistega časa zaslužili celo kazen, da so klečali na koruzi, sedeli na osličku in brali »postave« šolskega reda.

Dijaki smo bili navdušeni nad delavnicami na Goethe institutu in še posebno nad obiskom v Šolskem muzeju. Nekaj pripomb je padlo na račun premajhnega prostora na Gethe institutu, vremena in zastoja zaradi del na cesti, a smo dijaki poudarili, da vsebina, organizacija, odnosi in doseženi cilji odtehtajo omenjene pomanjkljivosti.

III Dijaki 2. A, 2. B, 2. A /B ter profesorici Bojana Rosina Simonič in Lidija Mlakar

POKLON, PROMENADA, KRIŽANJE ...

Tako se je slišalo v petek, 18. maja, točno opoldan »na Placu«, ko so maturanti in maturantke Gimnazije Ilirska Bistrica v oranžnih in črnih majicah in s piščalkami v ustih zaplesali Maturantsko parado, ki od leta 2001 združuje maturante in maturantke iz različnih držav v plesanju četvorke po mestnih ulicah. V mednarodnem projektu Maturantske parade je letos sodelovalo okrog 35 tisoč maturantov in maturantk v 58-tih mestih Srbije, Romunije, Makedonije, Črne gore, Bosne in Hercegovine,

Hrvaške, Ukrajine in Slovenije, katerih namen je bil podreti lanski rekord in se vpisati v Guinnessovo knjigo rekordov. Ilirskobistriške maturante in maturantke je najprej pozdravil predstojnik Gimnazije Ilirska Bistrica Gorazd Brne, nato pa še podžupan Občine Ilirska Bistrica Dušan Grbec. Po odlično odplesani četvorki so se napotili še v Ljubljano na Gospodarsko razstavišče, kjer jih je zabaval DJ Time.

Pred maturanti in maturantkami pa je še naporno obdobje izpitov splošne

mature. Želimo jim, da bi jih kar se da uspešno opravili. **III Kaja Boštjančič, 2. A**

ZA SIMONA ZBRALI 1,5 TONE ZAMAŠKOV

V okviru dobrodelne akcije „Zbiranje zamaškov za Simona“ smo uspeli zbrati **1.490 kg zamaškov**.

Na postojnski enoti Šolskega centra Postojna smo zbrali 130 kg. Na Gimnaziji Ilirska Bistrica, kjer smo zbrali največ zamaškov, saj se nam je pridružila tudi Krajevna skupnost Ilirska Bistrica, smo namerili 1.190 kg. Zamaške so prispevali tudi z OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad, in

sicer je njihov prispevek tehtal 170 kg. Akcija se v okviru projektne naloge dijakov Šolskega centra Postojna zaključuje. Vendar samo v okviru projektne naloge. Zato se vsem, ki ste prispevali zamaške v imenu Simona zahvaljujemo in vas vabimo, da še naprej ostanete zvesti „zamaškarji“. Posode za zamaške vas čakajo tudi na Gimnaziji Ilirska Bistrica. **III Tamara, Kristina in Andreja, projektna skupina 4. S**

POETIČNO FILOZOFIRANJE FILOZOFKEGA

Terry Žeželj, dijakinja 2. A oddelka Gimnazije Ilirska Bistrica, se je po oceni strokovne komisije **22. Župančičeve frulice** uvrstila med **5 najboljših srednješolskih pesnikov oz. pesnic**. Na natečaju je sodelovalo 27 dijakov oziroma dijakinj. Na zaključni prireditvi, ki je potekala 11. junija v Vinici, je Terry predstavila svojo poezijo. Terry iskreno čestitamo! **III Mentorica Mateja Rebec Hreščak**

STROKOVNA EKSURZIJA V LJUBLJANO

V ponedeljek, 11. junija, smo se dijaki 3. letnika programa tehnik računalništva odpravili na ekskurzijo v televizijsko hišo POP TV, Slovenski šolski muzej in Narodni muzej. Ob koncu dneva smo obiskali še slovenski parlament in spremljali redno sejo državnega zbora.

Na POP TV smo si ogledali prostore, še posebej tiste, v katerih se snemajo informativne oddaje (24ur, Svet, Preverjeno itd.). Ugotovili smo, da je to, kar se dogaja izza ekrana, popolnoma drugačno od na televiziji prikazanega. Veliko je raznih naprav, kablov in priprav, ki na televiziji nikoli niso vidni. Imeli smo tudi priložnost ogleda novega prostora oziroma scenske kulise za oddajo Preverjeno.

Nato smo šli v Slovenski šolski muzej, kjer smo si ogledali razstavo zvezkov iz preteklosti in se tudi udeležili učne ure bontona iz leta 1907. Pri tej uri se je jasno izražala razlika med poučevanjem nekoč in danes. Še posebej nenavadne so bile seveda kazni (klečanje na koruzi, sedenje na oslu itd.).

Druga skupina dijakov, ki je Slovenski šolski muzej že obiskala v osnovnošolskih letih, si je ogledala Narodni muzej. Ob koncu dneva smo se odpravili še v slovenski parlament, kjer so nas po temeljitem pregledu sprejeli v stavbo. Pozdravila nas je ilirskobistriška poslanka ga. Kristina Valenčič, ki nam je na kratko obrazložila potek dogajanja v našem hramu demokracije in pomen ter smoter rednih sej. Po skupnem fotografiranju smo

se potem takšne seje tudi sami udeležili kot opazovalci z balkona na vrhu glavnega prostora, kjer je predsednik vlade odgovarjal na vprašanja poslancev. Po ogledu seje je sledil povratak proti domu. Dijaki smo bili nad vidnim zelo navdušeni, saj smo pridobili veliko novega znanja o zgodovini, politiki in seveda za nas, tehnike računalništva, najbolj pomembni stroki – multimediji in uporabi le-te na najvišjem nivoju. **III Martin Brlek, 3. R**

NEPOZABEN VIKEND NA DEBELEM RTIČU

Smo osnovnošolski otroci, vključeni v program dnevnega centra Sonček, II. Bistrica. Skupaj se družimo po pouku in udeležujemo različnih aktivnosti. Odzvali smo se vabilu članom fotokrožka gimnazije II. Bistrica in na Vidmu predstavili nepozaben vikend na Debelem rtiču.

Ti so nam omogočili brezplačen aktiven dvodnevni vikend. Sredstva so bila pridobljena s prodajo koledarja Časovni stroj. Nestrpnost smo le dočakali dan odhoda. Podali smo se proti morju in tam nas je pričakala ga. Marija Mahne, organizatorka pri UMML. To je zavod za izobraževanje, ki izvaja različne tabore, športne, kulturne in naravoslovne dneve. Namestili smo se v hišico Bor in se nato seznanili s potekom programa. Najprej je bila organizirana delavnica lokostrelstva z g. Klemnom. Razdelili smo se v dve skupini. Učitelj nam je pokazal pravilno ravnanje z lokom. Nadeli smo si ščitnike, vsak je dobil lok in puščice in smo streljali v tarčo. Pri tem smo se zabavali, saj večina puščic ni zadela tarče.

Nato je sledila delavnica fotokrožka z našimi Bistričani Marjanom, Markom in Nino. Seznanili smo se s starim fotoaparatom, nato pa iz kartonske škatle sami izdelali *camero obskura*. Sledila je gasilska fotografija in potem skok k naslednji aktivnosti – plavanju.

Pred bazenom nas je pričakal g. Vedran. Skupaj smo odšli v bazen in se preizkusili v znanju plavanja. Razdelili smo se na plavalce in neplavalce. Plavalci smo pokazali svojo tehniko plavanja, neplavalci pa so se učili plavanja s pomočjo »črva.« Za konec smo odšli v masažni bazen, v katerem smo uživali v mehurčkih.

Popoldne je bilo obarvano s spoznava-

njem in raziskovanjem živali ob morju z g. Francijem. S seboj je imel vedro, mrežo in slike o živalih med skalami. Ujeli smo meduzo, raka samotarja in razne polžke ter morsko travo. Skupaj smo si ogledali te živalce in marsikaj novega izvedeli.

Večerji je sledila astronavska delavnica z Labodovci – Maticem, Maruško. Najprej smo skupaj zaigrali *fusbal* in jih seveda premagali. Potem smo jim pomagali pri postavljanju teleskopa. Začeli smo z opazovanjem Lune, njenih kraterjev in ostale pojave na njenem površju. Temu je sledilo opazovanje Jupiterja, Venere in rdečkastega Marsa. Pri tem smo se tudi zabavali, lovili in brcali pokrovčke po igrišču. Polni novih vtisov smo se odpravili na spanje.

Naslednji dan smo ponovili plavanje v bazenu in uživali v vodnih norčijah z učiteljem.

Sledila je še zadnja delavnica z go. Lilijano. Spoznavali in ogledali smo si različne dišavnice, imena in značilnosti posameznega drevesa, ki je značilno za mediteransko območje.

Zahvaljujemo se vsem članom fotokrožka gimnazije II. Bistrica, ki so nam omogočili prečudovit in nepozaben vikend, g. Marjanu Kreblju, ge. Mariji Mahne in vsem izvajalcem delavnic. **III Otroci DC »Sonček«**

PLANINSKA NOČ

»Ko lesk rosnih kapelj zjutraj z mestom se zbudi, si zadnji zaspanci še odgrinjajo oči ...« pravi besedilo himne mladih planincev, ki je v soboto, 9. 6. 2012, odzvanjala ob tabornem ognju pred Osnovno šolo Toneta Tomšiča Knežak. Za mlade planince je bila namreč organizirana že 4. planinska noč. Čeprav nas je zopet spremljalo slabo vreme, in smo, namesto v šotorih, noč preživel v šolski telovadnici, nam dobre volje ni manjkalo. Priprava ležišč, pohod po vasi, planinske družabne igre z Vročo čebulo na čelu, petje ob kitari, *pašta* za večerjo in veliko smeha so bile osnovne sestavine večera oz. noči. Vendar pa mladih planincev vse to ni preveč utrudilo, saj so pozno zaspali in se zelo zgodaj zbudili. Zajtrku je sledilo pospravljanje in igre. Kmalu pa so prišli starši in napočil je čas za odhod domov. Glede na to da bi otroci najraje druženje podaljšali še

za kakšno noč, je bila planinska noč za vse posebno doživetje.

III Mantorica planinske skupine: Vanja Delost

EKSKURZIJA UČENCEV OŠ PREGARJE PO POSOČJU

8. 6. 2012 smo se učenci OŠ Pregarje odpravili na še zadnji izlet. Tokrat nas je pot vodila po Primorskem, natančneje po poteh soške fronte.

Izpred šole smo se odpeljali v sončno jutro. Na avtobusu smo se pogovarjali, obujali spomine, naenkrat pa smo zagledali reko Sočo. V vsej zeleni lepoti se je kopala v jutranjih sončnih žarkih in nežno tekla čez brzice. Kmalu smo prispeli v HE Plave, kjer smo najprej pojedli malico. Sledil je ogled same hidroelektrarne, izvedeli smo tudi nekaj zanimivosti. Nato nas je pot vodila v Triglavski narodni park. Obiskali smo Tolminska korita, ki so nas vse očarala. Delček neokrnjene narave, lepota reke Soče, naravne lepote, ki pritegnejo vsakega človeka ... Vsem nam je bila najbolj všeč vožnja z ladjico, na kateri smo tudi pojedli kosilo. Od tu smo se odpravili v Kobarid, kjer smo si ogledali muzej sirarne Planika. Imeli so zanimivo predstavitev. Poizkusili smo tudi njihove zelo okusne izdelke, si kupili nekaj spominkov in se odpravili v kobariški muzej prve svetovne vojne. Tu smo izvedeli vse podrobnosti o tej strašni vojni, ki je vzela preveč življenj. To je bila naša zadnja postaja. Odpravili smo se proti domu.

Vsem nam je bilo zelo lepo, izvedeli smo veliko novega, predvsem pa smo se na tem končnem izletu zabavali. **III Tea Jenko, Novinarski krožek, OŠ Pregarje**

EKSKURZIJA V PARIZ IN BRUSELJ

Učenci osmih in devetih razredov Osnovne šole Dragotina Ketteja smo se v okviru izbirnega predmeta turistična vzgoja odpravili na strokovno ekskurzijo v Pariz in Bruselj.

Potovali smo skozi predor Karavanke, nato preko Avstrije, Nemčije in tako prispeli v francosko prestolnico Pariz. Tam smo najprej obiskali Disneyland. Park ima veliko adrenalinskih vlakcev, zabavišč za mlajše otroke, restavracij s hrano ter trgovin z disneyevimi spominki.

Tretji dan našega potovanja smo se odpravili na ogled mesta Pariz. Z avtobusom smo

se odpeljali do katedrale Notre-Dame, ki sodi med najslavnejše cerkvene zgradbe na svetu. Cerkev hrani dragocene umetnostne zaklade, krasijo jo številni vitraži in reliefi. Sprehodili smo se tudi po latinski četrti in si nato ogledali Pompidujev center, sodobno arhitekturno umetnino. Po ulici, kjer je bilo veliko žeparjev, smo se pazljivo prerinili do stopnic, po katerih smo se povzpeli na Montmartre, najvišjo točko Pariza. Na griču stoji bazilika Sacre Coeur – Sveto srce, ki velja za pariško znamenitost. Imeli smo dovolj časa za ogled notranjosti cerkve in nakup drobnih spominkov. Nato

smo se spustili do Slavoloka zmage in imeli čas za ogled Elizejskih poljan. S ploščadi na vrhu slavoloka, visok je petdeset metrov, se odpira najlepši razgled na Pariz in Elizejske poljane, znano avenijo in eno najznamenitejših ulic na svetu.

Z avtobusom smo se nato odpeljali do Eifflovega stolpa, na katerega se nismo mogli povzpeti zaradi tehničnih težav. Na koncu dneva pa smo se odpravili na potepanje z barčico po reki Seni.

Četrty dan smo se odpeljali v Belgijo, v Bruselj, kjer smo si ogledali evropski parlament. Nato smo si ogledali Grand place z mestno hišo in številne meščanske hiše z izjemno bogatimi pročelji. Na trgu je bilo veliko čokoladnic, kjer smo se posladkali in kupili čokolado za domače. Tam je bil tudi kipec Manneken Pis, ki je znan tudi pod imenom *Deček, ki lula*. Pozno popoldne smo odšli na letališče Charle Roi in od tam odleteli v Treviso v Italijo. Čakala nas je še vožnja z avtobusom do Ilirske Bistrice.

Ekskurzija nam je ostala v zelo lepem spominu. Obiskali smo eno najprivlačnejših mest na svetu, začutili njegov utrip in velemestni vrvež, se sladkali z rogljički, sveže pečenimi vafli in belgijsko čokolado. Skratka, bilo nam je super. **III Nina Renko in Anita Janežič, 9. b**

MLADI RAZISKOVALCI ŽE TRETJIČ NA KONGRESU

Petkovo prvo junijsko popoldne je v Promocijsko kongresnem centru Pr Netovih v Parku Škocjanske jame potekalo v znamenju znanosti. Osnovnošolci iz šol Biosfernega območja Kras (BOK) so se že tretjič predstavili na kongresu mladih raziskovalcev in tako obeležili 5. junij – svetovni dan okolja.

Zbranim učencem in mentoricam je po pozdravnem nagovoru direktorice PŠJ dr. Gordane Beltram biosferno območje Wienerwald v Avstriji predstavil Christian Diry, vodja projektov in izobraževalnih programov ter mednarodnega sodelovanja.

Zatem pa so lahko udeleženci kongresa, med katerimi so bili tudi predstavniki Biosfernega območja Kozjansko in Obsootelje, skupaj z OŠ Lesično OŠ Kozje

in Nacionalno komisijo za UNESCO iz Švice, poslušali predstavitve učencev OŠ Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistrice, ki so predstavili oskrbo s pitno vodo nekoč in danes v okviru vodarne v Ilirski Bistrici, govorili so o Potepanovem studencu na Dolnjem Zemnu in kakšna je bila in je oskrba z vodo na Mali Bukovici. V OŠ Podgora iz Kuteževega so se učenci

ukvarjali s klimatskimi spremembami, čisto reko Reko in prstjo v Kočaniji, na OŠ Dragotina Ketteja iz Ilirske Bistrice pa so ugotavljali, kakšna voda nam teče iz pipe.

Na OŠ dr. Bogomirja Magajne iz Divače pa so letošnjo raziskavo namenili grmu sončnih in suhih krajev – brinu.

Organizacija dogodka je potekala v sklopu programa MAB – Človek in biosfera, ob finančni podpori Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

Za vse udeležence je bil letošnji kongres nekaj posebnega, saj je prvič gostil tudi goste iz tujine in biosfernega območja v Sloveniji, ki so kongresu dali še večjo težo, še zlasti, ker si v prihodnje obetamo tudi predstavitve raziskav učencev iz drugih biosfernih območij.

2. OTROŠKI FOLKLORNI FESTIVAL

Kulturno društvo Tuščak Bač je že drugo leto zapored organiziralo Otroški folklorni festival. Letos je festival potekal 18. maja 2012 v veliki dvorani Doma na Vidmu v Ilirski Bistrici. Na njem so nastopile štiri folklorne skupine: mlajša in starejša otroška folklorna skupina KD Tuščak, Otroška folklorna skupina OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica ter Otroška folklorna skupina Otroci z Majlonta iz Postojne. Vse skupine so se predstavile s spleti ljudskih plesov, točke pa so povezovali otroci z recitacijo ljudskih pesmi. Zanimiva in pestra prireditev je privabila veliko gledalcev in poslušalcev.

III KD Tuščak Bač

MEDNARODNO TEKMOVANJE IZ LOGIKE »GENIUS LOGICUS« NA OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA ILIRSKA BISTRICA

Na OŠ Antona Žnideršiča smo se tudi v letošnjem šolskem letu priključili enemu izmed najbolj priljubljenih mednarodnih tekmovanj iz logike z imenom »GENIUS LOGICUS«.

Naša šola je vključena že od leta 2007 dalje in je ena izmed 10-ih vključenih držav. Tega tekmovanja se je udeležilo 13 učencev.

Vsebina tekmovanja je bila reševanje logičnih nalog, problemov, rebusov, sudokuja, kakuroja v ON-line obliki preko spleta.

Tekmovanje je bilo sestavljeno iz KORESPONDENČNEGA TEKMOVANJA, v okviru katerega so imeli tekmovalci na voljo 23 nalog.

Našim tekmovalcem se je uspelo uvrstiti tudi v najvišjo skupino kot »odlični mednarodni reševalci nalog«, in pre-

jeli so mednarodno diplomo!

Drugi del tekmovanja je bilo tekmovanje z merjenjem časa, kjer je bilo za reševa-

z merjenjem časa, približno 70 minut. Naši učenci so dosegli 9 zlatih priznanj, 3 srebra in eno bronasto.

Zlato priznanje:

Saranda Zogaj, Maša Iskra, Amela Dedić, Ana Mikuletič, Maja Udovič, Mojca Primc, Jaka Ribič, Dane Sirk in Larisa Pugelj

Srebrno priznanje:

Niki Baša, Žan Tomšič, Nina Tomažič

Bronasto priznanje:

Sara Iskra

Vsem sodelujočim tekmovalcem iskrene čestitke za dosežen uspeh.

III Mentorica Nataša Olenik

POLIEDRSKA TELESA

V skupini nadarjenih učencev na OŠ Antona Žnideršiča, smo se v letošnjem letu ukvarjali tudi z izdelovanjem poliedrskih teles. Geometrijsko telo, katerega ploskve so pravilni večkotniki in se v vsakem oglišču stika enako število robov, se imenuje **pravilni polieder** (iz grščine *poli*=mnogo, *ederos*=rob) ali tudi Platonsko telo (po Platonu, 429-348 pr.n.št.). Pravilni liki že od nekdaj privlačijo tako, umetnike kot tudi matematike. Za uradnega avtorja poliedrske formule velja švicarski matematik **Leonhard Euler**.

Nekaj takih teles so sestavile tudi učenke 7. razreda, Viktorija Primc in Nina Tomažič (na sliki) ter učenki Sara Iskra in Maja Penko.

Za izdelavo tako zahtevnih teles je bila potrebna predvsem natančnost, vztrajnost in potrpežljivost ter volja po ustvarjanju. III Mentorica: **Nataša Olenik**

OBISK LITERARNEGA USTVARJALCA PETRA SVETINE NA OŠ PREGARJE

30. maja 2012 smo na OŠ Pregarje gostili pisatelja, pesnika in prevajalca Petra Svetino.

Peter Svetina je ustvarjalec mlajše generacije, ki piše predvsem dela za otroke in mladino. Diplomiral je iz slovenistike, doktoriral pa iz starejše slovenske poezije.

Pripravili smo kratek kulturni program, v katerem so se predstavili vrtčevi otroci, učenci šolskega pevskega zbora, šolski glasbeniki in pisatelj sam.

Prireditev je obiskalo precej ljudi, ki so gospodu Svetini prisluhnili o njegovih začetkih pisanja, prebral je tudi nekaj del in prav vse očaral. Je zelo zabaven, odprt človek in marsikdo se mu je dodobra nasmejal.

Lepo bi bilo, če bi še kdaj gostili takšne-

ga človeka, saj je bil zelo zgovoren in odkrit, predvsem pa zanimiv za občin-

stvo. III Tea Jenko, Novinarski krožek, OŠ Pregarje

S KULTURO SE DAAALEČ PRIDE

Knjižni molji, ki smo se skozi šolsko leto prebijali skozi takšne in drugačne knjige za bralno značko, smo prejeli zaslužno nagrado. Učence nižje stopnje je obiskala pisateljica Irena Cerar, ki je tudi urednica revije National Geographic. Popeljala jih je skozi svoja številna doživetja in jim pripovedovala pripovedke in pravljice z vseh koncev Slovenije, učenci višje stopnje pa smo v Domu na Vidmu spoznali pisatelja Slavka Pregla. Zagotovo ga poznate po njegovih delih: Geniji v kratkih hlačah, Geniji v dolgih hlačah, Geniji brez hlač ... Razkril nam je svoje otroške sanje, in te so, da bi postal kmet, a zaradi domotožja in razvajenosti ni odšel na kmetijsko šolo, ki ni bila ravno blizu. Med pogovorom z njim pa izvedeli smo tudi kopico skrivnosti o njegovih knjigah.

Prvega junija, na ta veliki dan, ki smo ga nekateri tako nestrpno čakali, smo se podali na kulturno-ustvarjalno dogodivščino v Vače. Ob 7.15 smo odpeljali izpred naše šole in po mučni vožnji, ki ji ni bilo videti ne kraja ne konca, smo nekaj minut čez deveto prispeli v rojstni kraj vaške situle. Seveda smo najprej napolnili svoje trebuhe z rogljički z marmelado, posutimi s sladkorjem. Nato se

je 48 šol stlačilo v majhno večnamensko dvorano, kjer so nas tamkajšnji osnovnošolci počastili s svojim glasbenim talentom. Gašper Jarni pa nam je takoj zatem izrazil dobrodošlico. Veste, to je tisti Gašper iz oddaje Umko!

Učenci smo se kasneje razkropili po svojih delavnicah, ki smo si jih izbrali že v šoli, naši učiteljci Sonjo Kosič in Gabrielo Blokar pa smo s težkim srcem pustili na dooolgem predavanju. Delavnic je bilo veliko, me smo si izbrale plesno, gledališko in literarno. Vsaka od nas je šla v svojo skupino čisto na trnih, ne vedoč, kaj jo čaka. Verjemite nam, ni bilo tako hudo. Mentorji niso bili smrtno dolgočasni, pravzaprav smo se zabavali sto na uro! Ker nam je kmalu zmanjkalo goriva, smo dobili velik sendvič in napolnili svoje rezervoarje, potem pa nadaljevali s svojim delom.

Na koncu smo se nekaj minut pred poldnevom zbrali v tisti dvorani in čakali poziv na oder. Predstavili smo to, kar smo uspeli pripraviti v naših delavnicah, in poželi gromozanski aplavz. Posebej nam je padel v oči fant v rdečih hlačah, ki je svoj velik igralski talent izrazil v vlogi psihologinje gospe Marjete, in tudi Gašper, ki je kot njegov mentor priznal, da ga je tale poba prav prijetno presenetil. Ko smo se vsi predstavili, je sledil najbolj dolgočasen del tega dneva. Gašper je naštel vse šole, ki so si prislužile naziv »kulturna šola« in podelil nagrade najboljšim. Sledil je še dolg »bla-bla-bla« in tako nas kot tudi druge so bolela ušesa in izmuznile smo se ven in počakale na naši učiteljici, ki imata očitno boljšo zgradbo ušes kot me.

Kot vedno ob takšnih priložnostih je sledil še nasmešek fotografu, nato pa smo zopet skočile v kombi in se po dooolgih ovinkih in še daaaljših ravnicah in naaajdaljših cestah vračali nazaj. Po dooolgem času smo končno ugledale našo kulturno šolo in izmučene a zadovoljne smo se »izkrcale« iz našega taksija. III Iva Š. Slosar, Urša Štemberger in Nina Žolger, 8. a, OŠ Antona Žnidaršiča

SPREJEM NAJUSPEŠNEJŠIH UČENCEV

Ob koncu šolskega leta se je na gradu Prem odvijal sprejem 27 najuspešnejših učencev iz vseh sedmih osnovnih šol v občini, ki letos zaključujejo osnovno šolanje. Z dobrimi željami za prihodnost jih je nagovoril podžupan Dušan Grbec, ki jim je ob takem uspehu čestital in jih povprašal o nadaljnjem študiju. Odločitve so bile raznolike, večina pa se jih je odločila, da svojo študijsko pot nadaljuje v domačem kraju, in sicer v gimnaziji Ilirska Bistrica. Učenci so dobili v dar monografijo Ilirske Bistrice in si v spremstvu kustosa Dejana Iskre ogledali grad Prem z muzejsko zbirko. Na koncu pa ni smela manjkati niti torta, ki je razveselila tako učence kot ravnatelje. III

PO NAGRADO V ŽIVALSKI VRT

V soboto, 19. 5., nas je v živalskem vrtu gostil Sitko. Pripravil je nešteto presenečenj in pester program za otroke in starše. Otroci so plesali v ritmu glasbe Foxy teens, uživali v čarovnijah čarovnika Grege, si ogledali lutkovno predstavo. Ob tem smo na vsakem koraku naleteli še na različne ustvarjalne delavnice, se poučili o skrivnostih življenja živali, pokukali pod mikroskop in videli drobne živalce, ki živijo pod vodo, ter spoznali našo avtohtono vrsto želve. Za ustvarjeno sliko smo dobili sladoled. Komaj smo si utegnili ogledati še nekatere živali, ko so nas poklicali na oder. Bili smo med štirimi vrtci v Sloveniji, ki so prejeli nagrado za najboljši projekt »Sitko za boljši svet«. Vsak mesec smo se sodelujoči vrtci ukvarjali z določeno temo, skupni imenovallec vseh pa je bil »odgovorno ravnanje«. Naš nagradjeni projekt je nosil naslov »SKRB ZA NARAVO IN ŽIVALI«. Prejeli smo lepe nagrade. Zahvaljujemo se Anji Valenčič, ki je v času opravljanja pedagoške prakse skupaj z nami

soustvarjala in nadgrajevala dejavnosti nagradjenega projekta. III vzgojiteljci Snežana Dekleva in Alenka Zadnik, OŠ Podgora Kuteževo

OBISKAL NAS JE SLAVKO PREGL

30. maja 2012 smo se učenci OŠ Dragotina Ketteja in OŠ Antona Žnideršiča, ki smo uspešno opravili bralno značko, zbrali v mali

Knjiga in njen bralec sta žlahtni par, ki mu potovanje v svet prinaša nepozabna doživetja. Kdor bere, seže dlje, kot seže njegova roka, vidi dlje kot s prostim očesom, sliši več, kot gre v njegova ušesa, in ima daljši korak, kot zmorejo njegove noge.

Slavko Pregl

dvorani Doma na Vidmu, kjer nas je s svojim obiskom počastil slovenski pisatelj, urednik, založnik in bivši predsednik Bralne značke, Slavko Pregl. Veliko smo izvedeli o tem, kako nastajajo njegova dela in kaj ga navdihuje.

Pripovedoval nam je tudi o dogodku, ki se mu je pripetil, ko je pred leti prvič prihajal v naš kraj. Ker njegov avto ni vžgal, je za pomoč zaprosil prijateljico. Posodila mu je avto Fiat 126, ki je bil zelo majhen za visokega Pregla. Ko je sedel v avto, so se mu hlače raztrgale in znašel se je v neprijetni situaciji. Ker te nerodnosti ni mogel skriti, je o prigodi povedal učiteljicam, ki so ga takrat gostile, in vsi so se nasmejali.

Tako nam je čas druženja hitro minil, saj je gospod Pregl zelo zabaven in učen človek, spoštovanja vreden. Na koncu nam je vljudno odgovoril še na nekaj vprašanj, nato smo mu pa izročili knjigo v spomin na obisk pri nas. Počasi smo se poslovili in pisatelj je tokrat odšel z mirno vestjo, saj ni imel raztrganih hlač.

III Karin Ujčič in Lara Dujc, 9. a OŠ Dragotina Ketteja

ŠOLSKI VRT

Na OŠ Dragotina Ketteja že četrto leto poteka kmetijski krožek pod mentorstvom Tamare Urbančič. Učencev, ki šolski vrt pridno obdelujejo, uživajo pridelke ter se vsako leto predstavijo na Kmetijski tržnici, je 25. V tem šolskem letu se jim je pri obdelovanju vrta pridružilo še 21 učenec izbirnega predmeta sodobno kmetijstvo. Na vrtu za telovadnico poleg običajnih rastlin, kot sta krompir in fižol, raste tudi bob, leča, čičerika, soja, lan in domače burgusko zelje. Učenci so skupaj z mentorico sklenili, da bodo čim več semen pridelali sami, predvsem pa seme burguskega zelja, ptujske čebule, boba ter treh starih sort fižola, saj je ohranjanje starih sort pomembno zaradi njihove prilagojenosti na naše rastne razmere ter zaradi odpornosti. Kljub temu da na šolskem ekovrtu ne uporabljajo nobenih kemikalij, je pridelek soliden, okus pridelanega pa neprimerljivo boljši kot hrana iz supermarketov. Učencem vrt predstavlja tudi kraj za prijetno druženje in preživljanje prostega časa predvsem med poletnimi počitnicami, ko se ob določenih dnevih dobivajo na vrtu vsi tisti, ki niso na dopustu. Vrt v poletnem času pridno obdelujejo in zalivajo.

Šolski vrt se nahaja za telovadnico OŠ Dragotina Ketteja. Ker pa se namerava telovadnico v naslednjih letih širiti ravno čez vrt, je šola poiskala novo lokacijo, in sicer v parku

ob zadnjem vhodu, kjer so učenci v letu 2009 že posadili dve jablani, češnjo, lešnik in marelico. Tu so učenci skupaj z g. Vilotičem (Bilka) uredili nov zelenjavni vrt. V načrtu, ki ga je napravila ga. Metka Matešič, je še ureditev ribnika, čebelnjaka, kompostnega kupa, njivice, spiralne gredice zdravilnih zelišč, gredice jagodičevja ter paviljona za učilnico na prostem. Večino materiala je prispeval Bauhaus, za ostali material in delo pa bodo stroški poravnani preko projekta Izobraževanje otrok o samooskrbnem ekokmetijstvu – šolski ekovrt, ki ga je sprejelo Društvo za razvoj podeželja in bo sofinanciran s strani EU in treh občin LASa. Nekatera manjša dela pri ureditvi zelenjavnega vrta so že opravili učenci sami in komaj čakajo, da se ureditev parka nadaljuje. Na tem zelenjavnem vrtu najlepše raste grah in redkvica. Vse ostale vrtnine potrebujejo več humusa, ki pa ga je v napeljani zemlji premalo, zato nameravajo učenci v jesenskem času vrt obilno pognojiti. Šolske ekovrtove podpira tudi Ekošola ter Inštitut za trajnostni razvoj. O šolskih ekovrtovih je 29. maja 2012 potekal tudi posvet v gimnaziji Šiška, kjer je dr. Martina Bavec (direktorica Direktorata za kmetijstvo MKO) podprla idejo šolskih ekovrtov in poudarila, da »naj bi šole namesto cipres raje sadile sadno drevje«. **III Tamara Urbančič**

Novinarke OŠ Jelšane še zadnjič poročamo v šol. letu 2011/12

VRTNARSKI KROŽEK

Že drugo leto obiskujemo vrtnarski krožek. Naš cilj je bil ureditev šolske okolice. Oblikovali smo cvetlične gredice. Pri nabavi sadik nam je, poleg naših sošolcev, pomagala tudi gospa Metka Brozina. Ker smo hoteli razširiti svoje znanje o vrtnarstvu, smo obiskali Vrtnarijo Urh. Gospa Dušanka nas je z veseljem sprejela, nam predstavila

rastlinjake in delo vrtnarja, ki je zelo zahtevno. Da pa ne bi bilo naše vrtnarjenje omejeno le na cvetlične gredice, smo zaprosili družino Hrabar, da nam da v najem nekaj gredic na svojem vrtu. Tako se je naša obdelovalna površina povečala. Pri pripravi gredic nam je pomagal hišnik. Na eno gredico smo posejali korenček in peteršilj, drugo pa

smo zasadili s trajnicami. Sedaj nestrpno čakamo, kdaj bo seme vzkliklo, da bomo pričeli z oskrbo rastlin. Vrtnarski krožek zelo radi obiskujemo.

Učenci vrtnarskega krožka: Tina Samsa, Jan Jaksetič, Marko Gulja, Rok Rutar, Nina Potočnik, Erik Šlosar in mentorica Jožica Potepan.

POSEJALI SMO SONČNICE

Vsako seme v zavoju lahko prispeva k lepšemu in bolj zdravemu planetu.

Z veseljem smo se odzvali akciji »Živi preprosto in solidarno – v smeri podnebne pravičnosti 2011/12« in pričeli z

delom. Vsak učenec 1. in 2. razreda je prejel semena sončnic in lonček zemlje. Posejali smo po dve semeni. Sončnice smo med kaljenjem in rastjo pridno opazovali in zalivali.

Učiteljica Vesna nam je veliko povedala o teh čudovitih rastlinah z velikanskimi rumenimi cvetovi, ki se obračajo za soncem in k sebi privabljajo čebelnice in ptice, zelo dobrodošle pa so tudi v kuhinji.

Po 4 tednih smo si poiskali prostor pred šolo in tam pripravili gredico. Vsak učenec je dobil v roke sadike sončnic in jih posadil v pripravljeno gredico. Pogovarjali smo se, s kakšnim namenom sadimo sončnice.

In kakšna bo sedaj naša naloga?

Zalivali, pleli in opazovali jih bomo pri rasti. Upamo, da bodo kmalu s svojimi cvetovi krasile našo šolo in se bodo z novimi sončničnimi semeni lahko posladkale ptice in mi.

Tako smo tudi učenci 1. in 2. razreda prispevali svoj delež k lepšemu in bolj zdravemu planetu.

ZAKLJUČNA EKSURZIJA

V torek, 5. junija 2012, smo imeli zaključno ekskurzijo. Obiskali smo muzej 1. svetovne vojne v Kobaridu, si ogledali Trentarski muzej, se sprehodili po Botaničnem vrtu Julijana in ob reki Soči. Čeprav nam je bilo zelo naporno, smo veseli, ker smo videli in slišali veliko zanimivega.

ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA

7. 6. 2012 se je na OŠ Jelšane zaključila 2. zbiralna akcija starega papirja v letošnjem šolskem letu.

Sodelovali so vsi razredi naše šole z njihovimi mentorji, akciji pa so se pridružili tudi krajanje Jelšan. Zbrali smo 4.460 kg papirja. Te zbiralne akcije vplivajo na ekološko osveščanje naših učencev, ki

se zavedajo, da vsak kilogram starega papirja, ki gre v ponovno uporabo, pomeni rešitev za nekaj naših dreves. V tem dnevu smo imeli tudi lutkovno predstavo Bernarde Gašperčič: Al' me boš kej rada 'mela. Pesmi, spletene v zgodbo, so pripovedovale o Štularjevem Jožu, ki je rad zalezoval Mlinarjevo

Tinco, ona se je pa samo delala, da ji ni mar zanj. Po mnogih zapletih sta končno postala par.

V zabavni predstavi smo slišali, koliko imamo Slovenci lepih, veselih in žalostnih pesmi. Tudi sami smo lahko zapeli ob znanih napevih.

KONEC ŠOLSKEGA LETA

V petek, 15. 6. 2012, smo se v telovadnici s svečano podelitvijo priznanj in spričeval in z mislijo V. Möderndorferja: "Jutri je spet nov dan, zato le pogumno stopi vanj" poslovili od devetošolcev. Ostali smo zaključili šolsko leto 22. junija 2012. Upamo, da ste iz našega poročanja izvedeli marsikaj zani-

mivega iz OŠ Jelšane. **Zahvala gre tudi časopisu Bistriški odmevi, ker so vedno z veseljem objavili naše članke!**

Ostanite z nami tudi v naslednjem šolskem letu!

Sedaj pa samo še: **VESELO NA POČITNICE! III Novinarke OŠ Jelšane z ment. Nives Pirih**

DOGAJANJE NA OŠ KUTEŽEVO PRED KONCEM ŠOLSKEGA LETA

Proti koncu šolskega leta so se dejavnosti na OŠ Kuteževo kar vrstile. V petek, 25. 5. 2012, smo se učenci višje stopnje odpravili v Postojno, kjer se je odvijalo tekmovanje v gozdarskih spretnostih. Ob prihodu so nas prijazno pričakali dijaki Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna ter nam razdelili pijačo in delovne liste. V delavnicah Šolskega centra smo si ogledali tekmovanje lesarjev, nato pa smo šli do Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna. Dijaki so v parku, ki se nahaja pred šolo, pripravili park doživetij. Tam smo lahko preizkusili v različnih spretnostih, kot so: hoja po »gozdnih tleh«, spust z vrvjo, hoja po vrvi ... Da bi se še kaj naučili, smo se udeležili tudi predavanja o lesu nekoč in o vremenskih pojavih. Za konec smo naredili še ptičje hišice in žagali hloh s pomočjo bicikla. 29. 5. je sledil še kulturni dan. Najprej smo se odpeljali do samostana v Stični. Tam smo imeli kaligrafsko in restavratorsko delavnico, nato pa smo si ogledali križni hodnik, cerkev in okolico samostana ter Muzej krščanstva na Slovenskem. Potem smo se odpeljali do gradu Turjak. Ogledali smo si kapelico, plesno dvorano, ječo ter druge prostore. Za naravoslovni dan pa smo se namenili v jamo Dimnice. Najprej smo dobili delovne liste, vodič pa nam je govoril o kraškem svetu in vodi v njem. Učenci smo si vse pridno zabeležili. Nekaj časa smo hodili in naposled prispeli do vhoda v jamo Dimnice. Dobili smo lučke, saj je bilo v jami zelo temno. Hodili smo po stopnicah navzdol in prispeli v podzemno dvorano, ki se imenuje Plesna dvorana. Tla so bila spolzka in bilo je hladno. Videli smo veliko čudovitih kapnikov in nekaj živali, ki živijo v jami. V Vilinski dvorani smo pomalicali in si dan

polepšali z igro komar in netopir, v kateri je moral v čisti temi netopir uloviti komarja. Ko smo pogledali na svetlo, se je dež ravno umikal soncu. Bili smo veseli, da smo se v enem dnevu naučili toliko novega.

V petek, 15. 6. pa se je zaključilo osnovno šolanje za generacijo, 97. Dolgo časa so se pripravljali na ta dan. Povablenci so na valetu prispeli ob 17. uri. Program so vodile Teja Tomažič, Jana Šestan in Katja Štefančič. Najprej je vse pozdravila ravnateljica šole Mirjam Vrh, sledile pa so tople besede njihove razredničarke Andreje Rolih. Devetošolci so se predstavili in se s pomočjo slik spomnili svojih devetih let na šoli. Preseñenje pa so jim pripravili osmošolci: kviz in diplome z verzji za vsakega izmed njih. Zahvalili so se učiteljicam, učiteljem in drugim delavcem šole ter staršem, ki so jih vsa ta leta bodrili.

III Novinarski krožek

PUME TUDI LETOS ODLIČNE NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Sezona se približuje koncu in kot vsako leto smo se Pume udeležile Odprtega državnega prvenstva, ki je letos potekalo 3. junija v Hali Tivoli v Ljubljani. In ker smo letos pridno trenirale prav vse, se je naš trud obrestoval, saj so naše najmlajše in najstarejše tekmovalke v kategorijah plesnih skupin in parov dosegle odlične rezultate. In to kljub temu, da so se nekatere državnega prvenstva udeležile šele prvič. V članskih disciplinah so Pume tekmoval v kategoriji jazz plesnih skupin in jazz plesnih parov. S skupinskim plesom so si priplesale odlično 3. mesto. Prav te punce so se kvalificirale za nastop na evropskem prvenstvu, katerega se zaradi nenaklonjenih okoliščin ne bodo mogle udeležiti. V kategoriji mladinskih cheer skupin so bile Pume na 12. mestu.

Pod vodstvom Kristine Prosen so Mini pumice dosegle 3. mesto, pod okriljem Janje Raspor so Pumice nastopile na re-

vijalnem delu, varovanke Daše Kocjančič Mini pume pa so dosegle 12. mesto. Na najmlajše smo še posebej ponosne, saj plešejo skupaj komaj eno sezono. V kategoriji otroških cheer plesnih parov sta bili najuspešnejši Eva Česnik in Klavdija Ujčič, saj sta za dosegli 12. mesto. Ana Mari Možina in Katarina Šlosar sta v isti kategoriji dosegli 19. mesto, v kategoriji najmlajših cheer parov pa sta Špela Čekada in Lana Božič za las zgrešili bronasto medaljo in tako dosegli 4. mesto. Pume so se v vseh kategorijah odrezale odlično. V kategoriji

jazz plesni pari sta Anja Lakota in Helena Torjan dosegli 9. mesto. V kategoriji članski jazz plesni pari sta Daša Kocjančič in Janja Raspor dosegli 7. mesto. Že tretje leto zapored sta skupaj tekmovali Kristina Prosen in Anja Jenko ter v isti kategoriji članski jazz plesni pari dosegli 6. mesto. Anja Lakota in Eva Logar sta ravno tako dosegli odličen rezultat v kategoriji hip-hop in tako dosegli 5. mesto.

Z odličnimi rezultati na zaključnem tekmovanju se Pume z mlajšimi skupinami že veselimo 23. junija, saj bomo takrat za vas pripravile sedaj že tradicionalno plesno predstavo, ki naj zaenkrat še ostane skrivnost.

Z ogledom naše predstave nam boste pomagali narediti korak bližje našim zadanim ciljem, eden od teh je Svetovno prvenstvo v Orlandu na Floridi (ZDA). Plešite z nami!!! **III Mojca Klanšček Macarol**

ŠPORTNA PRIREDITEV MLADIH

Športni park Nade Žagar je 26. maja gostil športno prireditev, namenjeno mladim v ilirskobistriški občini. Osnovnošolci in srednješolci so se pomerili v košarki, malem nogometu in rokometu, pod vodstvom koordinatorjev KK Plama, ŠKD Krt in RK Il. Bistrica. Športne prireditve se je udeležilo več kot 60 otrok, pozdravil pa jih tudi ilirskobistriški župan Emil Rojc. Vsem udeležencem so podelili medalje, za vsak šport posebej pa so izbrali najbolj poštvalnega igralca, najigralka in najbolj pošteno

(fair play) ekipo; vsi so si prislužili tudi pokale.

Po dolgih letih je bila to prva prireditev

za mlade in upamo, da bo sčasoma postala tradicionalna. III

ŠPORT VETERANOV

Bistričanom srebrna medalja

V soboto, 9. junija, je ekipa za vlečenje vrvi iz Ilirske Bistrice sodelovala na 12. veteranskih športnih igrah v Celju. V konkurenci 22 moštev iz vse Slovenije je dosegla odlično 2. mesto.

OZVVS Postojna v vlečenju vrvi pa je v skupni konkurenci dosegla 2. mesto.

Valter je povedal: »Na tekmovanju v Celju je bilo naporno, hkrati pa zanimivo. Načrtujemo formiranje ekipe, ki bo tekmovala na vseh tekmovanjih po vsej Sloveniji.« **III Petar Nikolič**

ŠPORT JIH DRUŽI

Športne igre med upokojenci so stalnica. Že osemkrat so se srečali, tokrat, devetič, v Ilirski Bistrici, v nedeljo, 10. junija. Igre so bile posvečene občinskemu prazniku. Domače društvo je gostilo preko 250 športnic in športnikov iz desetih društev južne Primorske. Poleg ilirskobistriškega društva so bili tu še iz Postojne, Pivke, Sežane, Komna, Divače, Kopra (DU Center in ZDU KP), Izole in Pirana.

Po dobrodošlici, ki jim jo je izrekel predsednik organizatorjev Franc Gombač, in ob veselih ritmih poskočnic ansambla Lojzeta Bajca, so se začela tekmovanja v balinanju, pikadu in streljanju za moške in ženske, šahu, igrah s kartami in reševanju križank. V sredo pa so svoje že odigrali kegljači v Postojni. Šlo je zares. Sodniki so budno pazili, da je vse teklo po pravilih. Tekmovalcem vznesenosti in truda ni bilo moč oporekati. Igre v vseh panogah so potekale nemoteno, brez kakršnihkoli zapletov, pa še vreme, ki je ta dan služilo kot naročeno, jim je šlo na roko.

Igre so se zavlekle v pozni popoldan, ko

je predsednik Zveze društev upokojencev Južne Primorske Marjan Pavlič ob pomoči domačega predsednika društva in predsednika komisije za šport Jurija Štembergerja razglasil rezultate tekmovanja v posameznih disciplinah in dobitnika prehodnega pokala. Tako so v balinanju moških pred Sežano slavili domači igralci, tretji so bili Pirančani, domače balinarke so bile druge, pred balinkami iz DU Piran in tretjimi iz Postojne.

Strelci DU Il. Bistrica so nastreljali ravno prav za prvo mesto, drugi so bili strelci iz Sežane, sledili pa so jim Izolčani. Posamežno sta bila najboljša Darij Ban iz Sežane in Bistričan Jurij Štemberger, tretji prav tako Bistričan Stanislav Mahne. Pri strelkah

vodi Damjana Martinčič pred Zlato Tavčar in Viko Bernetič, vse tri iz DU Sežana.

Pikadistom pa je šlo takole: moški – Sežana pred Koper centrom in Piranom, pri ženskah je prvo mesto pripadlo Koprucem pred Pirančankami in Postojnčankami. Posamežno pa so si medalje razdelili: Željko Maček (Postojna), Franko Saul (Piran) in tretji Latif Salihović (ZDU Koper); pri ženskah pa Marija Vidic (Koper center) pred Branko Podgornik (Postojna) in Marijo Vuzem (Piran).

Najbolje so kegljali člani ekip Postojna 1, drugi so bili Izolčani, tretji pa Postojna 2. Karte pa so kazale takole: prvo mesto v briškoli in trešetu je pripadlo ekipi Sežana 1, za njimi so bili Izolčani in Divačani. V taroku pa so slavili Pirančani pred Postojno 1 in Postojno 2. Tretje mesto v šahu so dosegli Bistričani za zmagovalci iz ZDU Koper in drugouvrščenimi Pirančani. Spotili so se tudi križankarji DU Postojna, ki so bili prvi za ZDU Koper in Sežano.

Prve tri zmagovalce v posamezni disciplini so nagradili s pokali. III **Franc Gombač**

OŠ DRAGOTINNA KETEJA – ŠPORTNE DEJAVNOSTI

Učenci OŠ Dragotina Ketteja so bili v zadnjem obdobju zelo aktivni na šolskih športnih tekmovanjih.

V ponedeljek, 23. 4. 2012, je v Vrtojbi potekal Šolski plesni festival. Bili smo šola z največjim številom udeležencev, saj so se prireditve udeležili tudi učenci, ki obiskujejo izbrani šport ples. Na žalost se tekmovanja niso mogle udeležiti učenke 6. razredov, saj so bile v šoli v naravi. Zaradi tega smo nastopili samo v mlajši kategoriji. Punce so dobro odplesale, a se na žalost nobeni ni uspelo uvrstiti v naslednji krog. To

ni pokvarilo razpoloženja in v prijetnem vzdušju smo pogledali preostanek prireditve ter stiskali pesti za tekmovalke sosednje šole.

V četrtek, 10. 5. 2012, smo se udeležili finala področnega prvenstva v nogometu za mlajše dečke. V močni konkurenci smo enkrat izenačili in dvakrat izgubili, kar je zadoščalo za končno četrto mesto. Fantje si zaslužijo čestitke za dobro in borbena igra. Za boljši rezultat je tokrat zmanjkalo nekaj športne sreče in sreče pri žrebu.

V četrtek, 24. 5. 2012, je v Postojni potekalo področno prvenstvo v atletiki. Na tekmovanju je nastopilo 16 učencev naše šole. Najbolj se je izkazal Matic Pirih, ki je osvojil drugo mesto. V torek, 29. 5. 2012, pa je v športni dvorani OŠ Antona Žnidaršiča potekalo področno prvenstvo v odbojki. Tekmovanja so se udeležile vse šole iz občine ter OŠ Košana.

Na tekmovanju smo izgubili samo prvo tekmo, kar se je izkazalo za usodno. Ostali smo brez finala, a osvojili odlično tretje mesto. III **OŠ D.Ketteja**

SPUST ZA ČISTO REKO

Številnim prireditvam ob občinskem prazniku se je v soboto 2. junija pridružil že tradicionalni Spust za čisto Reko. V organizaciji Rafting kluba Mrzla uoda se je na izhodiščni točki pred nekdanjo gostilno Lovec zbralo 30 članov domačega rafting kluba, ki so se po Reki spustili s čolni vse do Dolnje Bitnje. Osnovni namen spusta, ki so ga prvič organizirali leta 1988, je pobiranje odpadkov iz rečne struge ter ozaveščanje in spodbujanje ljudi k skrbi za čisto okolje in Reko.

Letos so nabrali nekaj sto kilogramov odpadkov, stanje pa je po besedah čla-

nov veliko boljše kot lani oz. leta poprej. K temu pa so pripomogli predvsem v večji meri okoljevarstveno ozaveščeni ljudje, ne poplavljanje reke Reke. **III**

SMUČARJI ZAKLJUČILI SEZONO NA ROLERJIH

Smučarski klub Snežnik z tečajem rolanja, za najmlajše in njihove starše, zaključuje sezono 2011/12.

Tečaj, ki ga je vodila Mojca Klanšček Macarol s pomočjo Martine Čekada in Tjaše Črv, je kljub muhastemu vremenu uspešno zaključen.

Tako imamo nove malčke, na katere lahko računamo tudi v zimski sezoni, tako na tečajih smučanja, kot na tekmovanjih. Program kluba bo v naslednji sezoni zelo pester, saj je naš klub na vrsti za organizacijo tekme Treh dežel v veleslalomu,

izvajali bomo tečaje smučanja, otroške vrtce, treninge za tekmovalno smučanje, poskrbeli za boljše in lažje smučanje odraslih.

Sezono bomo predstavili na smučarskem sejmu v novembru, zato vabljeni, da se včlanite že sedaj, saj članstvo prinaša cenovno sprejemljivo obliko športne aktivnosti v naravi, tako tekmovalne, primerne pa tudi za številčne mlade družine. Lahko nas najdete na facebooku (SK Snežnik), kjer najdete potrebne informacije. **III Marko Milharčič**

TRADICIONALNI 6. BALINARSKI TURNIR - ZABIČE 2012

Turnir v balinanju v Zabičah organiziramo Društvo »VEZI«, Dom starejših občanov Ilirska Bistrica, Varstveno delovni center Koper – enota Ilirska Bistrica, Balinarski klub Zabiče ter ilirsko bistriška društva: Društvo upokojencev, Društvo invalidov in Društvo diabetikov. Turnir je potekal 01.06.2012 v balinarski dvorani v Zabičah po že znanih pravilih. Ekipo sestavljajo štirje tekmovalci. V vsaki izmed štirih ekip tekmuje po en predstavnik vsakega društva. Tekmovalci so bili pri balinanju zelo spretni in natančni in izid je bil tesen. Na vzporednih baliniščih pa so se v balinanju preizkušali drugi udeleženci, predvsem z namenom športnega druženja.

Balinarske aktivnosti se izvajajo v okviru programa »Na krilih športa«, katerega namen je vzpodbujati, ohranjati in razvijati zanimanje za športne aktivnosti in gibanje. Aktivno preživljanje prostega časa ugodno vpliva na človekovo psihično in fizično počutje,

o čemer pričajo tudi vtisi udeleženca Jurca Valerija:

”Tu so tekmovali štiri ekipe. Tudi naši fantje so bili v ekipi. Turnir se je začel ob 10h uri in potekal do 12h ure. Na turnirju ni manjkalo sladice ter pijače, vzdušje je bilo v polni dvorani v Zabičah pestro. Iz Doma starejših občanov ter VDC Ilirska Bistrica so bili na turnirju zelo veseli, kajti vzdušje je bilo tja do dvanajstih pestro. Ob 11 h se je pri-

čelo podeljevanje medalj vsem štirim ekipam. Bili so veseli medalj, najbolj pa naš Emil. Po končanem turnirju smo se z avtomobili odpeljali vsak na svoj dom.”

Zahvaljujemo se vsem, ki ste prispevali k izvedbi tega športnega dogodka.

III Barbara Uljan, strok.delavka in Valerijo Jurca, stanovanjska skupina Postojna

DRUŠTVO »VEZI« - V HRIBE

»Člani Društva »Vezi« smo se dne 6.6.2012 napotili na razgledno točko, imenovano Štanga, od koder se razprostira lep razgled na vasi, okoliške hribe. Pogled je segel celo proti Kvarnerskemu zalivu. Ob cesti proti Sviščakom nas je pričakal Rihard Baša, dober poznavalec krajevine zgodovine in našega kraja ter narave. Ko smo si razgledali »vidikovec« in ostanke utrdb, ki nemo pričajo o dogajanjih v zgodovini, smo se napotili na Milanje (zdi se mi, da je bilo nekoč vojno vadbišče). Tam smo se povzpeli po malce bolj zahtevni poti do kamnitega hriba, od koder se je spet razprostiral krasen pogled na okoliške hribe. Naredili smo tudi nekaj fotk in se počasi vrnili nazaj k našim jeklenim konjičkom, s katerimi smo se pred razhodom odpeljali v gostišče na Črnih Njivah na topli napitek ali osvežilno pijačo ter da malce pokramljamo o vtisih iz pohoda. Čeprav je bilo malce naporno, bolj na Milanju kot na Štangi, se je splačalo iz razglednih točk opazovati okoliške gore, vasi v nižini in v daljavi Kvarnerski zaliv.«

Društvo »VEZI« pri izbiri in organizaciji aktivnosti upošteva želje in potrebe uporabnikov, kateri se v aktivnosti vključujejo glede na telesne in psihične sposobnosti. Eno izmed aktivnosti je lepo opisal član Sergio Popovič, kateri je bil tudi glavni

pobudnik pohoda na Štango z vodičem Rihardom Baša. Pohodništvo in sprehodi se izvajajo v programu »Na krilih športa«, kateri je namenjen aktivnemu preživljanju prostega časa in vzdrževanju psihofizične kondicije. Telesne aktivnosti poleg splošnega dobrega počutja nudijo ljudem tudi priložnost za sklepanje novih prijateljstev, vzdrževanje socialne mreže in interakcijo z ljudmi vseh starosti, poleg tega pa zmanjša občutke osamljenosti in družbene izključenosti. **III Popovič Sergio, član DC Ilir.Bistrica in Barbara Uljan, strok.delavka**

INVALIDI NE MIRUJEJO

Zavedamo se, da je vlaganje v zdravje investicija, ki se dolgoročno krepko obrestuje. Stresno življenje, različne obveznosti, nezdrava prehrana, pomanjkanje gibanja... so stvari, ki poslabšajo zdravje in ker se jim že ne moremo izogniti, lahko poskušamo vsaj omiliti njihove posledice. V društvenem programu *ohranjanje psihofizičnih sposobnosti* vsak član društva najde nekaj zase in pomeni rekreacijo za vsakogar, ki to želi za doseganje boljše kondicije in ohranitev zdravja skozi različne športno rekreativne panoge.

Športniki Društva invalidov Ilirska Bistrica sodelujejo na območnih tekmovanjih invalidov v streljanju, športnem ribolovu, balinanju in pikadu.

Letos se lahko pohvalimo z nastopom na državnih prvenstvih v organizaciji Zveze za šport invalidov, kar ni ravno vsakdanje. Po uspešnih rezultatih na območnih tekmovanjih so se uvrstili

na državna tekmovanja strelec, ribič in moška balinarska ekipa.

Vsako leto strelec in ribič dosegata na teh tekmovanjih visoko uvrstitev. Letos je bila priložnost tudi za naše balinarje, saj so se pomerili kar z osmimi ekipami, in sicer iz invalidskih društev Postojna, Kranj, Maribor in Novo mesto, kakor tudi z ekipami ŠD Invalid Ljubljana, ZDCIV Slovenije in ZDVI Slovenije. Dosegli so tretje mesto za Postojno in Kranjem. Ne smemo pa pozabiti, da se je leto poprej na državno prvenstvo uvrstila ženska balinarska ekipa in dosegla četrto mesto.

V društvu smo ponosni na naše športnike in uspehi so le dokaz, da njihov trud in treningi niso zaman, saj pridno prinašajo v društvo najvišja priznanja.

Že vrsto let balinarji in balinarke na domačih baliniščih organizirajo meddruštveno športno srečanje v balinanju v počastitev občinskega praznika in dneva državnosti. Letos se je pomerilo kar 20 ekip iz invalidskih društev Piran, Izola, Koper, Sežana, Pivka, Postojna, Cerknica, Logatec, Vrhnika in domačega društva. Ženska ekipa je dosegla četrto mesto, pri moških pa druga ekipa prvo mesto, prva ekipa pa tretje mesto. Balinarke in balinarji so tudi zelo aktivni in uspešni na prijateljskih balinarskih turnirjih, ki jih prirejajo društva invalidov notranjske in obalno-kraške regije.

Na teh prijateljskih športnih srečanjih je veliko prijetnega druženja, prijateljskih stikov in predvsem dobrega razpoloženja. Pa ne samo to... Tudi društveni junijski izlet je bil zanimiv. Preko 50 članov si je tokrat ogledalo Varaždin in okolico. **III Jožica Žibert**

SREČANJE DIABETIKOV SLOVENIJE

Že sedemnajsto letno srečanje diabetikov Slovenije je bilo letos, 26. maja, na Ravnah na Koroškem v odlični organizaciji Društva diabetikov Mežiške doline. Od štiridesetih društev, kolikor jih deluje v Sloveniji, se je športno rekreacijskega srečanja udeležilo kar 36 društev. Med temi so bila tudi društva iz Primorske in seveda tudi Društvo diabetikov iz Ilirske Bistrice, ki sicer šteje kar 465 članov. Vseh udeležencev je bilo 1200, kar predstavlja en odstotek članstva vseh organiziranih diabetikov v Sloveniji.

Udeleženci so se pomerili v osmih disciplinah: v velikem pohodu 7 km, v malem pohodu 3 km, odbojki, pikadu, kegljanju, namiznem tenisu, metanju obročkov in šahu. Sicer nekoliko skromna ekipa Ilirske Bistrice je osvojila

eno tretje mesto v kegljanju, za kar gre zasluga članici Gordani Grubič.

Kaj za diabetika pomeni sprostitev, sproščujoče vzdušje, proč od vsakdanjih skrbi in stresnega življenja sedanjega časa, so pokazale tudi meritve sladkorja udeležencev. Pri vseh meritvah so se pokazale manjše količine sladkorja v

krvi, kot so jo pričakovali vsi tisti, ki so si izmerili sladkor. Samo za primer: pri možakarju, ki je trdil, da mu je količina sladkorja v krvi vedno nad 10 in je pričakoval, da mu bo meritev pokazala 14, je bil rezultat meritve samo 8. Seveda je bil s tem rezultatom zelo zadovoljen.

Tisočdvesto glavo množico je organizator založil s kar nekaj zloženkami in brošurami, s čimer je promoviral Ravnne na Koroškem, ki imajo bogato kulturno in tehnično dediščino, predvsem v železarstvu. Sicer pa gredo prireditelju vse pohvale pri organizaciji srečanja. Z lepim številom stojnic, nagovorom župana in predsednika Republike Slovenije, dr. Danila Turka, in lepim vremenom, je bila dodana pika na i prireditve. **III Vilko Grlj**

Celotno omizje predstavnikov Društva diabetikov iz Ilirske Bistrice

ZAKLJUČEK AKCIJE MLAD BISTRŠKI PLANINC

V soboto, 16. 6. 2012, je mladinski odsek PD Snežnik Ilirska Bistrica organiziral zadnji planinski izlet za osnovnošolske otroke v tem šolskem letu. Šesti uspešno izveden izlet je bil krona naše nove akcije Mlad Bistrškiplaninc, ki smo jo letos izvedli prvič. Želeli smo, da se zaključni izlet razlikuje od predhodnih, zato smo poskrbeli, da je bil izlet prava nagrada za vse, ki so pridno hodili z nami celo leto. Kot zadnjo smo tako izbrali čudovito Veliko planino, ki je očarala tako naše mlade planince, kot tudi njihove starše in spremljevalce.

V soboto se je na izlet na Veliko planino iz Ilirske Bistrice odpravilo več kot 100 planincev in skupaj smo v čudoviti naravi Kamniških Alp preživeli nepozaben dan. Prava dogodivščina je bil že sam vzpon z nihalko. Po izstopu pa smo se v veliki koloni povzpeli pod dvosedežnico Šimnovec proti gostišču Zeleni Rob. Tu smo malicali in z žigi napolnili planinske dnevnike. Po daljšem počitku smo pot nadaljevali proti pastirskemu naselju. Vsi smo bili očarani nad tipično arhitekturno podobo pastirskih koč. Videli smo pastirje in živino, ki se je pasla po rajske livadah.

Naš cilj je bila Kapela Marije Snežne. Tu smo s pomočjo najmlajše udeleženke našega izleta izvedli dolgo pričakovani žreb. Izmed otrok, ki so se udeleževali izletov v okviru akcije Mlad Bistrškiplaninc smo izžrebali Diano Antončič. Diana se bo za nagrado lahko brezplačno udeležila letošnjega planinskega tabora. Po poti ki poteka mimo turističnega naselja in gostišča Zeleni rob smo se spustili nazaj proti zgornji postaji nihanke. Ponovno smo uživali v vožnji in se prijetno utrujeni vrnili k avtobusom.

Z veseljem lahko povemo, da so se na našo novo akcijo, ki sodi med programe Hura Prosti čas Zavoda za šport RS Planica pozitivno odzvali tako otroci kot njihovi starši. Izvedli smo vse kar smo si zadali in organizirali 6 zanimivih in različnih izletov, izmed katerih dva v naši okolici (Primož-

-Šilentabor, Medvižica-Razsušica) in tri iz različnih slovenskih regij (Krim, Blegoš, Velika planina), pri čemer nismo pozabili tradicionalnega Miklavževega nočnega pohoda. Na vsakem izletu so otroci na posebnih kartončkih zbirali žige MBP in najbolj pridni so bili nagrajeni. Vsi, ki so bili najmanj na treh izletih so prejeli lepo majčko z znakom MBP. Za vse tiste, ki so se udeležili vseh izletov, pa je bil zadnji izlet brezplačen. Z akcijo smo hoteli navdušiti otroke nad planinskimi izleti in preživljanjem časa v naravi. Otrokom in njihovim staršem smo želeli ponuditi priložnost, da v naši družbi odkrivajo lepote naše dežele in gora na drugačen način. S ponosom lahko rečemo, da nas je bilo na vsakem izletu več kot 100 in da so se nam z veseljem pridružili tudi številni starši, stari starši in ostali sorodniki.

Približuje se poletje in s tem ugoden čas za preživljanje v naravi. V PD Snežnik Ilirska Bistrica ne bomo počivali. Za otroke bomo v juliju organizirali mladinski gorniški tabor v Koprivni, h udeležbi katerega vabimo vse planince, ki še niste izpolnili prijavnice. **III Tina Turković in Martina Kastelec**

DAN BISTRŠKE KOŠARKE 2012

Košarkarski klub je 7. junija organiziral že tradicionalno prireditev na kateri se predstavijo vse selekcije kluba in ki nekako pomeni zaključek tekmovalne sezone. Letošnjo prireditev so načrtovali v parku Nade Žagar, kjer je Občina Ilirska Bistrica uredila igrišče, osvetlavo in postavila tribune. Na žalost je bila prireditev zaradi slabega vremena, izpeljana v dvorani, vseeno pa je bila dobra organizacija in lepa obiskanost razlog za zadovoljstvo vseh prisotnih. Na prireditvi so se predstavili otroci ki obiskujejo krožke v Bistriških in okoliški šolah, vse pionirske selekcije in mladinske. Zvečer so starši naših igralcev odigrali revijalno tekmo, vrhunec dneva pa je bila članska tekma med ekipo Plama-pur in ekipo Plama-pur Ex players. Tekma je bila odigrana z visokim nabojem, v zadnjih sekundah pa so domačini zmagali za točko z rezultatom 81 : 80. Gostujočo ekipo je vodil član Union Olimpije Goran Jagodnik doma iz Podgrada.

Pred tekmo je podžupan občine Il. Bistrica Vojko Tomšič pozdravil vse udeležence, novi predsednik kluba Andrej Muha pa je skupaj z igralci in vodstvom kluba izročil dosedanjemu predsedniku Bojanu Gorjancu simbolično darilo. Ob premoru je domači trener mlajših selekcij Uroš Jenko

skupaj z Goranom Jagodnikom podelil nagrado igralcu Luki Hreščaku ker je v celem letu najmanjkrat izpustil trening. Na prireditvi so se tekmovalci pomerili tudi v zabijanju, kjer je v izenačenim finalom slavil Robi Hreščak pred Petrom Weixlerjem. Tokom celega dneva je potekala nagradna igra generalnega sponzorja Plame-pur, kjer so se igralci za nagrado pomerili v metu iz sredine igrišča. Finalistov, ki so enkrat zadeli ta met je bilo kar nekaj, na koncu pa je slavil naš dober kolesar Robi Jenko.

Prireditev je bila simbolično organizirana, točno na dan, ko smo v Ilirski Bistrici obeležili 100 letnico od ustanovitve Sokolskega doma. **III Andrej Muha**

DOGAJANJA V VRTCU PREGARJE

Skupina PIKI iz Pregarij je lepo sodelovala s starši in jih ob koncu šolskega leta povabila, da nam predstavijo svoj poklic. Obiskal nas je oče policist in nas poučil o varni vožnji ter pomenu varnostne čelade. Mama frizerka nam je predstavila njeno delo in nas vse polepšala.

Skupaj s starši smo preživeli Pikijev popoldan, jim predstavili del našega celoletnega ustvarjanja. Poslovili smo se od štirih Pikijev, ki odhajajo v šolo, se posladkali s torto ter slastnimi kroglicami, ki smo jih

pripravili sami. V sredo, 30. 05. 2012, smo sodelovali z osnovno šolo in zaključili celoletni

Bralni projekt. Predstavili smo se z glasbeno pravljico GRAD GRADIČEK ter predstavili knjigo MAGIČNI SAMOROG, ki so jo napisali in ilustrirali otroci sami.

Za celoletni trud, ustvarjalnost in pridno delo so Pikiji prejeli od PEUGEOTA – Nova Olimpija varnostne čelade, podelil jih je njihov predstavnik Aleks Milošević. V času poletnih počitnic bodo varnostno čelado s pridom uporabljali pri rolanju, kolesarjenju ... Skupina PIKI

IZLET S STARŠI V VRTCU KNEŽAK

V soboto, 26. 5. 2012, smo otroci Mavric, Sončkov in Zvezdic iz vrtca Knežak odšli na skupni izlet s starši in vzgojiteljicami v živalski vrt v Ljubljano. Tja smo se peljali z avtobusom in si tam ogledali različne živali, seveda tudi take, ki jih v domačem okolju ne moremo videti. Poleg živali pa so nas razveselila še igrala, katerim se nismo mogli upreti. Prava izkušnja za nas pa je bilo prav go-

tovo srečanje z živalmi, ki se jih ponavadi bojimo. Organiziran smo imeli voden ogled, kjer smo si skupaj z vodičko ogledali nekatere ograde z živalmi. Nato pa smo se поблиže srečali še z zajcem in kačo – kraljevskim pitonom. Obe živali smo pobožali, tisti najbolj pogumni pa smo si kraljevskega pitona položili še okrog vratu in tako premagali strah pred njim. III Vrtec pri OŠ Toneta Tomšiča Knežak

KAKO PRIDE KRUH NA NAŠO MIZO?

Projekt »Kako pride kruh na našo mizo?« je v jelšanskem vrtcu potekal v najlepšem mesecu v letu, v mesecu maju. Skupaj z otroki smo ugotovili, da je pot do kruha dolga in se spreminja skozi čas. Odločili smo se spoznati to pot. Po korakih smo se lotili našega projekta. Otroke smo popeljale skozi zgodovino dela na polju, mlinov in pekarn. Najzabavnejša dejavnost pa je bila peka kruha. Da bi spekli dober kruh, smo za pomoč poprosili našo upokojeno sodelavko gospo Marico Udovič. Z veseljem se je odzvala našemu vabilu. S skupnimi močmi smo

oblikovali recept za pravi domači kruh. V vaški trgovini smo kupili vse potrebne sestavine. Naslednji dan se je naš vrtec spremenil v PEKARNO. Nadeli smo si predpasnike, zavihali rokave in pod

otroškimi ročicami je nastal kruh različnih oblik. Gospa Marica pa je zamesila še veliko štruco kruha. Opazovali smo, kako kruh vzhaja, ga dali v pečico in počakali, da je bil pečen. Po dveh urah smo imeli na mizi okusen kruh različnih oblik. Otroci so svoje izdelke pojedli, z ostalim kruhom pa smo pogostili starše in zaposlene na Osnovni šoli Jelšane. Projekt smo zaključili z obiskom prof. dr. Barice Marentič Požarnik in prof. dr. Milene Valenčič Zuljan. Nad otroško ustvarjalnostjo so bile navdušene. III Strokovne delavke iz vrtca v Jelšanah

OTROŠKI PEVSKI ZBOR ČEBELICE

Glasba daje otroku občutek zadovoljstva in ugodja, spodbuja veselje, sproščenost in hkrati vpliva na razvoj glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj.

Poleg tega so številni mnenja, da glasba in petje spodbujata otrokove možgane in njihovo delovanje. Mali radovedneži nadvse uživajo, če se lahko zibljejo in

pojejo v ritmih glasbe, kar zagotovo pričara nasmeh na njihov mali obrazek. In te male obrazke smo imeli priložnost občudovati na dveh nastopih, vrtčevi prireditvi Sonce se smeje in občinski prireditvi v domu na Vidmu, kjer so starše in ostale obiskovalce očarali s svojim petjem in nastopom.

Vsem otrokom in staršem želim veliko poguma, veselja in sreče. Sreče, ki je čisto blizu nas, le odkriti jo moramo, jo znati ceniti in biti zanj hvaležni. To so rože majhnih radosti. Še enkrat hvala staršem za zaupanje, ki ste mi ga izkazali skozi vse šolsko leto. III Erika Iskra Tomažič, Vrtec Jožefe Maslo Ilirska Bistrica

...POGLEJTE KAK' PRIDNE PERIČICE SMO ME...

Perilo peremo vedno bolj pogosto. Vsi vemo, kako enostavno je položiti perilo v pralni stroj, dodati detergent in pritisniti na gumb. Vedno ni bilo tako enostavno in preprosto. V preteklosti so imele gospodinje kar veliko dela s pranjem perila. Otroke v vrtcu Podgora Kuteževo sta obiskali članici Kulturno športnega društva Koseze, Marta Pugelj in Jadranka Mikuletič in jim pripovedovali ter predstavili, kako drugače so perilo prali v preteklosti.

Marta in Jadranka sta prinesli s seboj škaf, lesen plošč, vrstico, lesene ščipalke, perilo, milo in začeli pripovedovati: „Moja stara mama, mi je povedala, če so gospodinje želele, da je perilo izgledalo brezhibno belo, so morale najprej oblačila namočiti v lugu. Lug so si pripravile tako, da so pepel bukovih drv prelile v vrelo vodo, počakale, da se je pepel usedel na dno posode in vodo odlile. Ko se je perilo namočilo, so ga naslednji dan namilile in drgnile na lesenih ploščah, da so iz njega spravile umazanijo. Nato so perilo kuhale v lugu. Ko je bilo perilo dovolj okuhano, so ga pobrale iz kotla v lesene škafe, ki so jih na glavah odnesle do bližnje reke, kjer so ga sprale. Spirale so ga tako, da so perilo metale po vodi, ga vlekli proti sebi in z njim tolkle po lesenem plošču. Ko je iz perila pritekla čista voda, je bilo delo opravljeno. Perilo so samo še ožele in ga dale sušiti. Nositi škaf na glavi je bilo kar težko, zato so si gospodinje naredile svitek iz rute in slame. Same so si tudi pripravile milo za pranje perila, in sicer tako, da so kuhale goveje in svinjske kosti, goveji loj in druge maščobe, dodale so vodo in kavstično sodo. Vse skupaj so kuhale tako dolgo, dokler se kosti niso razkuhale. Ko je bilo

milo pripravljeno, so ga vlile v lesene modele, visoke približno štiri prste in počakale, da se je strdilo. Strjeno milo so potem razrezale na manjše kose. To milo je bilo črno in neprijetnega vonja, zato so ga uporabljale samo za pranje. Paziti so morale tudi na njegovo trdoto, saj če je bilo milo pretrdo, je lahko poškodovalo perilo."

Ob pripovedovanju in prikazovanju postopka pranja perila, se je otrokom prikradel nasmeh na obraz, oči pa so jim zažarele, ko sta jim dovolili, da so še sami poskušali s pranjem perila. Pogumno so stopili do lesenega škafe in pričeli prati. Perilo so najprej namočili v vodi, ga z domačim milom namilili in ga na lesenem plošču močno zdrgnili. V drugem škaflu so ga še sprali, oželi in nato z lesenimi ščipalkami obesili na vrstico. Otroci so se ob tem neverjetno zabavali in doživeli lepo izkušnjo. Hvala Marti in Jadranki za njun trud in prijetno dopoldne.

III Alenka Suban

Nagradna križanka

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov: Bistriški odmevi, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, s pripisom »nagradna križanka«, najkasneje do 20. januarja 2012. Med prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence.

BISTRIŠKI ODMEVI	MLADIKA, POGANJEK	DANŠKI OTOK JUŽNO OD ZELANDIJE	NOVINAR ŽITNIK	ZABAVNA PRIREDITEV ALI ODDAJA, SHOW	PRAZNO GOVORJENJE	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA AUBREY	VIKTORIJA KRAJŠE	AFRIŠKA PLEMENSKA IN JEZIKOVNA SKUPINA
MOČNA SVETLOBA, BLEŠČOBA			3					10
PRIKAZ RAZVOJA RODBINE	9							
DRŽAV-LJANKA, NAŠE GORE LIST								
TINE LOGAR			OGROŽENA PTICA UJEDA STAREGA SVE-TA (BRKATI)	ANG. IGRAL. (EDMUND) GL. MESTO UDMURTIJE	6			
GLAVNO MESTO MOLDAVIJE V ROMUNIJI			5		GRŠKA BOGINJA USODE	DELAVEC Z VARILNIM APARATOM	HOMERJEVA DOMOVINA	GRENČINA IZ ARTIČOK
KNEZOV SIN								
PREJEMNIKI POŠILJK, NASLOV-LJENCI		11						7
 TOMAŽ MAHKOVIC	NAGIB ZGORNJEGA DELA TELESA	JAVNO HVALJENJE IZDELKOV	VELIK KUŠČAR TEMELJNI DRŽ. AKT					
PRIPADNIK NEKDAN-EGA BALTSKEGA LJUDSTVA	1				HRVAŠKO LETOVIŠČE PRI OPATIJ			
KRATEK, REZEK GLAS					RIMSKI HIŠNI BOG TELOVADEC (MIRO)			2
METRIČNI POUDAREK				CELJE NEM. SMUČ. (MIRIAM)			TURŠKA PROVINCA V ANATOLIJI	FRANCOSKO LETOVIŠČE NA AZURNI OBALI
ČEMBALO, CLAVECIN								
UMIVALNA SKLEDA						GLAS SINICE ZASTAREL MEDMET NO		
OMAGAN ČLOVEK		4		8				
NATRIJ			PAGAT, MOND, ŠKIS					

GESLO:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

PRIREDITVE V JULIJU

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Poletje v Postojni	Postojna, pred hotelom Kras	3.julij ob 20.00	Društvo Ahec Jasen	031 466 976 Vojko Dodič
Srečanje obmejnih zborov	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica,	7.julij ob 20.00	Društvo Ahec Jasen	031 466 976 Vojko Dodič
Ustvarjalna delavnice za otroke in odrasle Archaeo borsae	Delezovadomačija, Škocjan 3, Park Škocjanske jame	14.julij od 12-17h.	Park Škocjanske jame.	Sabina Pugelj 031 336 803
Srečanje na meji brez meje Bistrica- Klana- Matulji	Novokračine	14. julija od 8.00 dalje	Občina Ilirska Bistrica	
Bistriški dan – predstavitev bistriške kmetijske ponudbe	Matulji	14. julija od 19.00 dalje	Občina Ilirska Bistrica Društvo za razvoj podeželja	
Večer domačih pesmi	Ietni atrij, Dom na Vidmu	28. julij ob 19.00	Društvo Kmečkih žena	
Shod na Baču: Koncert skupine ROK'N'BAND; predskupina Equinoxes	Bač – za cerkvijo	27.julij	Društvo bačke mladine	dmbac09@gmail.com
Zabava s skupino Ventilčki	Bač – za cerkvijo	28.julij	Društvo bačke mladine	dmbac09@gmail.com
Zabava z ansamblom Snežnik	Bač – za cerkvijo	29.junij	Društvo bačke mladine	dmbac09@gmail.com
Likovna kolonija članov Likovnega društva Franceta Pavlovca Ilirska Bistrica	Podtabor	28. in 29. julij od 8.00 dalje	Likovno društvo Franceta Pavlovca Il. Bistrica	Ilija Martič 041 634 710
Shod Topolc - zabava s skupinama »Grupa Fortunat« in »Mustafi«	Topolc	3. in 4. avgust 2012	Kulturno turistično društvo Topolc	Domen Škrab 031 496 320
Informacije za objavo v napovedniku sprejemamo do 22. v mesecu po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si				

Vabimo vas na tradicionalno srečanje

v okviru katerega bo 14. julija 2012, od 8.00 ure dalje potekal v Novokračinah, memorialni balinarski turnir Emila Šuštarja na kateremu se bodo pomerile ekipe z obeh strani meje.

Po zaključku turnirja sledi prijateljsko druženje.

Vljudno vabljeni.

Župan
Emil Rojc

OBMOČNO ZDRUŽENJE ILIRSKA BISTRICA VAS VABI NA

KRVODAJALSKO AKCIJO

v četrtek, 2. avgusta 2012 od 7. do 13. ure
V DOM STAREJŠIH OBČANOV ILIRSKA BISTRICA

Prosimo, če s seboj prinesete osebni dokument.

Skupaj rešujemo življenja!

ZAHVALA

Matevž Vičič iz Harij nam je podaril več kot 500 kg krompirja, Radoš Gregorčič, Helena Kramar, Dežela glasbe d.o.o. in Ivan Tomažič so naši organizaciji namenili prostovoljne prispevke. Dijaki in profesorji Gimnazije Ilirska Bistrica so organizirali tombolo, kjer so zbrali 161 € in jih podarili v dobrodelne namene. Vsem skupaj se pristočno zahvaljujemo v imenu tistih, ki potrebujejo našo pomoč.

Rdeči križ Ilirska Bistrica